

Załącznik Nr do Uchwały Nr.....
Rady Miejskiej w Szczyrku
z dnia 2022 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SZCZYRK

Zespół autorski:

ARCHIMEDES

(tekst jednolity)

Zmienione fragmenty tekstu oznaczono szarym tłem

Szczyrk, 2022

SPIS TREŚCI

WSTĘP

1. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA	7
2. MATERIAŁY WEJŚCIOWE	9
3. SZCZYRK W DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	13

UWARUNKOWANIA

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	22
2. DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE I PRZEZNACZENIE TERENU	23
3. ANALIZA ZŁOŻONYCH WNIOSKÓW	26
4. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY	27
5. STAN ŚRODOWISKA, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	28
5.1. GEOLOGIA I GEOMORFOLOGIA	28
5.2. GLEBY	29
5.3. KLIMAT	29
5.4. WODY POWIERZCHNIOWE	30
5.5. WODY PODZIEMNE	31
5.6. ROŚLINNOŚĆ I ŚWIAT ZWIERZĘCY	32
5.7. KRAJOBRAZ	39
5.8. FORMY OCHRONY PRZYRODY	40
6. ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA	53
7. STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	55
8. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	56
9. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIE PRZEZ AUDYT GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH	62
10. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKANCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA	62
11. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	68
11.1. Analiza społeczna	68
11.2. Analiza ekonomiczna	80
11.3. Analiza środowiskowa	89
11.4. Możliwości finansowania przez gminę	90
11.5. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	92
12. STAN PRAWNY GRUNTÓW	104
13. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA	104
14. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH	104
15. STAN SYSTEMU KOMUNIKACJI	104
16. STAN SYSTEMU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	107
17. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	111
17.1. Zagrożenie powodziowe	111
17.2. Zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych	112
18. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA PRZYJĘTE ROZWIĄZANIA	113

KIERUNKI

1. CELE STRATEGICZNE	120
2. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY	121
2.1. OBSZAR PORZĄDKOWANIA I ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ	122
2.2. OBSZAR PORZĄDKOWANIA I ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ	124
2.3. OBSZAR PORZĄDKOWANIA I ROZWOJU ZABUDOWY USŁUGOWO-TURYSTYCZNEJ	125
2.4. OBSZAR PORZĄDKOWANIA I ROZWOJU ZABUDOWY USŁUGOWO-SPORTOWEJ	130
2.5. OBSZAR PORZĄDKOWANIA I ROZWOJU ZABUDOWY SPORTOWO-REKREACYJNEJ	132
2.6. OBSZAR PORZĄDKOWANIA I ROZWOJU ZABUDOWY USŁUGOWEJ	133
2.7. OBSZAR PORZĄDKOWANIA ZABUDOWY PRODUKCYJNEJ	134
2.8. OBSZAR OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA ZIELENI I WÓD POWIERZCHNIOWYCH	135
3. PARAMETRY I WSKAŹNIKI URBANISTYCZNE	137
4. ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	140
5. ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	144
6. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	151
7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM	155
8. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM	156
9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	156
10. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	156
11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	156
11.1. ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA	156
11.2. LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA	158
12. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	158
13. OBSZARY LOKALIZACJI OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M² ..	160
14. OBSZARY LUB OBIEKTY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY.....	160
15. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENI, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI, OBSZARY ZDEGRADOWANE.....	160
16. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH.....	162
17. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	162
18. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTĘZĘ USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM	162
19. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ	167
SPIS TABEL	171
SPIS WYKRESÓW	173
SPIS RYCIN.....	173

WSTĘP

1. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest zmiana "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk (zwana dalej zmianą Studium), zgodnie z Uchwałą Nr XXVIII/203/2021 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk", w granicach określonych na załączniku graficznym do niniejszej Uchwały.

Podstawę formalną stanowi umowa Nr GKUHİR.7031.75.2021 z dnia 12 lipca 2021 r. zawarta pomiędzy Gminą Szczyrk a pracownią projektową ARCHIMEDES – Paweł Duś.

Zmiana Studium została opracowana zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. 2021, poz. 741 z późn. zmianami).

Opracowanie zmiany Studium wynikało ze zmiany granic administracyjnych miasta Szczyrk, powiększonych o teren przysiółka Bieniatka oraz z faktu, iż trakcie wyłożenia Studium złożono uwagi, które nie mogły być uwzględnione z powodów proceduralnych.

Przedmiotem opracowania jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk (zwane w dalszej części opracowania „Studium”), w jego granicach administracyjnych, zgodnie z uchwałą Nr XXXIV/186/2016 Rady Miejskiej w Szczyrku w sprawie: przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk.

Podstawę formalną stanowi umowa Nr GKUHİR.7031.1.2017 z dnia 3 stycznia 2017 r. zawarta pomiędzy Miastem Szczyrk a pracownią projektową ARCHIMEDES – Paweł Duś.

Studium zostało opracowane zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. 2020, poz. 293). Sporządzono je w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym zasad zabudowy i zagospodarowania. Studium stanowi akt kierownictwa wewnętrznego. Służy do koordynacji polityki przestrzennej gminy.

Opracowanie nowej edycji Studium wynikało z przesłanek formalnych, merytorycznych i społecznych wyrażonych między innymi w przyjętej „Ocenie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczyrk wraz z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym” oraz w złożonych wnioskach przez mieszkańców i inwestorów.

Niniejsze Studium składa się z części tekstowej i graficznej. Część tekstowa składa się ze Wstępu, gdzie zaprezentowano budowę dokumentu, jego zakres oraz wykorzystane materiały, a następnie dwóch Działów: Uwarunkowania i możliwości rozwoju oraz Kierunki zagospodarowania przestrzennego. W Uwarunkowaniach... zaprezentowano treści wynikające z art. 10 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w tym m.in. bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę. Dokonano analizy złożonych

wniosków i obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wykorzystano także wnioski z opracowania ekofizjograficznego. Na podstawie dokumentów strategicznych opisano dodatkowo takie zagadnienia jak zagrożenie środowiska, czy obszary zdegradowane i obszar rewitalizowany. Część tekstową kończy analiza SWOT oraz podsumowanie aktualnej sytuacji przestrzennej wraz z rekomendacjami do Działu II Studium. Dział II - Kierunki zagospodarowania przestrzennego - określony jest ściśle zgodnie z zakresem wynikającym z art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i kończy się spisem tabel, wykresów i rycin zawartych w części tekstowej całego Studium.

Część graficzna Studium składa się z sześciu rysunków w skali 1:10 000, z których pierwszych pięć odnosi się do treści Uwarunkowań..., a ostatni do treści Kierunków...:

Rys. 1. Zagospodarowanie terenów, planowanie przestrzenne, rewitalizacja

Rys. 2. Zasoby przyrodnicze i kulturowe - obszary i obiekty chronione

Rys. 3. Ograniczenia realizacji zabudowy

Rys. 4. Zagospodarowanie turystyczne i sportowo-rekreacyjne

Rys. 5. Komunikacja i infrastruktura techniczna

Rys. 6. Kierunki zagospodarowania przestrzennego

Zawartość merytoryczną Studium określa art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tj. art. 10 ust. 1 dotyczący uwarunkowań oraz art. 10 ust. 2 dotyczący obowiązkowego zakresu kierunków.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ww. ustawy w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego,
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych,
- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
- stanu prawnego gruntów,
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,

- występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
- występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
- wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

Spośród ww. uwarunkowań w niniejszym Studium analiz oraz korekt w szczególności wymagają:

- dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu,
- stan środowiska, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- warunki i jakość życia mieszkańców,
- potrzeby i możliwości rozwoju gminy – aspekcie społecznym, ekonomicznym, środowiskowym, finansowym, a także wynikającym z bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę,
- stan prawny gruntów,
- stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
- zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

2. MATERIAŁY WEJŚCIOWE

W trakcie prac nad zmianą Studium wykorzystano i uwzględniono dodatkowo następujące materiały:

1. Uchwała Nr XXVIII/203/2021 Rady Miejskiej w Szczyрку z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk".
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczyrk (Uchwała Nr XXV/179/2020 Rady Miejskiej w Szczyрку z dnia 30 grudnia 2020 r.).
3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk, uchwalone po wejściu w życie Studium, tj.:
 - 1) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk obejmującego swym zasięgiem tereny położone w granicach administracyjnych miasta

- 2) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmujący tereny stoków COS-u OPO Szczyrk w rejonie Góry Skrzyczne – etap I.
- 3) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie Góry Beskid.
4. Mapa topograficzna w skali 1:10 000, dla obszarów objętych zmianą Studium, udostępnione Przez Wojewódzki Ośrodek Geodezji i Kartografii w Katowicach.
5. Mapa ewidencyjna w skali 1:1000, dla obszaru całej gminy, udostępnione przez Starostwo Powiatowe w Bielsku-Białej.
6. Wnioski złożone przez mieszkańców oraz inwestorów przed ogłoszeniem o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium.
7. Wnioski złożone w terminie przez mieszkańców oraz inwestorów w odpowiedzi na ogłoszenie i obwieszczenie o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium.
8. Wnioski złożone po terminie przez mieszkańców oraz inwestorów w odpowiedzi na ogłoszenie i obwieszczenie o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium.
9. Wnioski złożone przez organy i instytucje w wyniku zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium.
10. Mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego (Q0,2%,Q1%, Q10%).
11. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, Katowice 2020.
12. Uchwała Nr XXV/184/2020 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Szczyrk na rok 2021, zmieniona Uchwałą nr XXXVII/267/2021 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 2 listopada 2021 r.

W trakcie prac nad Studium wykorzystano i uwzględniono następujące materiały:

1. Uchwała Nr XXXIV/186/2016 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 29 listopada 2016r. w sprawie: przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk,
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczyrk z późniejszymi zmianami (Uchwała Nr XXX/171/2016 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 1 września 2016 r.),
3. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk, tj.:
 - 1) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk obejmującego swym zasięgiem tereny położone w granicach administracyjnych miasta (ze zmianami);
 - 2) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący swym zasięgiem tereny położone w strefach oznaczonych symbolami 5.2 i 6.2;
 - 3) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Szczyrk dla działki nr 2025 przy skoczni narciarskiej „Skalite” oraz części działek nr 5918, 5919, 5952, 5941, 5942, 5921/4, 5921/6 i działek 5943, 5944, 5971, 5968 dla inwestycji „Centrum rekreacji - crossowy tor rowerowy i trasy narciarstwa biegowego” położonych w rejonie ulicy Sosnowej;
 - 4) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk przy ul. Wczasowej;

- 5) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Szczyrk – rejon cmentarza komunalnego przy ul. Beskidzkiej;
 - 6) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący teren w rejonie parkingu na Os. Pośrednim przy ul. Wiślańskiej;
 - 7) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk – Góra Skrzyczne
 - 8) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący teren przy ulicy Radosnej i ulicy Spacerowej – Etap I;
 - 9) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk przy ul. Beskidzkiej;
 - 10) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący teren w rejonie ulicy Górskiej, Grzybowej i Góry Beskid;
 - 11) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny w rejonie Hotelu Meta i ulicy Skośnej oraz dolnego odcinka wyciągu krzesełkowego na Skrzyczne;
 - 12) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny położone w rejonie Pośredniego, Soliska, Czyrnej, Małego Skrzycznego oraz części zachodniej stoku Skrzycznego,
 - 13) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny w rejonie Parku Zwierzyniec,
 - 14) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny w rejonie ul. Kampingowej i ul. Granicznej - etap I,
 - 15) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk obejmującego swym zasięgiem tereny położone w granicach administracyjnych miasta.
4. Mapy topograficzne w skali 1:10 000 dla obszaru całej gminy zakupione w Urzędzie Marszałkowskim w Katowicach,
 5. Mapy ewidencyjne w skali 1:5 000 dla obszaru całej gminy zakupione w Starostwie Powiatowym w Bielsku-Białej,
 6. Wnioski złożone przez mieszkańców oraz inwestorów przed ogłoszeniem o przystąpieniu do sporządzenia studium,
 7. Wnioski złożone w terminie przez mieszkańców oraz inwestorów w odpowiedzi na ogłoszenie i obwieszczenie o przystąpieniu do sporządzenia studium,
 8. Wnioski złożone po terminie przez mieszkańców oraz inwestorów w odpowiedzi na ogłoszenie i obwieszczenie o przystąpieniu do sporządzenia studium,
 9. Wnioski złożone przez organy i instytucje w wyniku zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzenia studium,
 10. Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczyrk wraz z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, wrzesień 2018,
 11. Strategia Rozwoju Miasta Szczyrk na lata 2014-2022,

12. Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Miasta Szczyrk na lata 2014-2022,
13. Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Szczyrk, Bielsko-Biała 2017,
14. Screening przyrodniczy obszaru planowanej modernizacji Szczyrkowskiego Ośrodka Narciarskiego S.A., Nowy Sącz 2014,
15. Inwentaryzacja terenu objętego zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny położone w rejonie Pośredniego, Soliska, Czirnej, Małego Skrzycznego oraz części zachodniej stoku Skrzycznego - uchwała Rady Miejskiej w Szczyrku Nr LXII/329/2014 z dnia 28 sierpnia 2014r. o przystąpieniu do sporządzenia niniejszego Studium, wrzesień 2015
16. Raport o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia pn.: „Przebudowa i modernizacja tras narciarskich na stokach góry Skrzyczne – odcinek Skrzyczne – Skrzyczne Doliny” realizowanego na działkach nr 8130/1, 8131/2, 8131/8 i 8137/1 w Szczyrku,
17. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Szczyrk na lata 2018-2021 z perspektywą do 2025 roku, październik 2017 r.
18. Program Rewitalizacji Gminy Szczyrk,
19. Rozpoznanie Zabytków Gminy Szczyrk, powiat bielski, województwo śląskie, Katowice 2010, uaktualnione o informacje od Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Katowicach, Delegatura w Bielsku-Białej,
20. Karty ewidencyjne miejsc pamięci na terenie gminy Szczyrk,
21. Dane pozyskane od przedsiębiorstwa AQUA S.A,
22. Dane pozyskane od TAURON Dystrybucja S.A.,
23. Dane pozyskane od Urzędu Miejskiego w Szczyrku,
24. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
25. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
26. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego,
27. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, Katowice 2016 r.
28. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, Katowice 2013,
29. Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego,
30. Uchwała nr XLII/257/2017 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie dokonania zmian budżetu Gminy Szczyrk na 2017 rok,
31. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska: <http://www.gdos.gov.pl>,
32. Założenia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005,
33. Rozporządzenie wojewody bielskiego nr 10/93 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego,
34. Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego: <http://www.zpk.com.pl>,
35. Portal przyrodniczy Województwa Śląskiego: <http://przyroda.katowice.pl>,
36. Mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego (Q0,2%,Q1%).

Z punktu widzenia problematyki studium wykorzystane materiały są wiarygodne i przydatne do sporządzenia niniejszego opracowania. Większość z nich powstała w ciągu ostatnich kilku lat, co potwierdza ich aktualność. Mapa ewidencyjna w dużej mierze uaktualniona została o zmiany przeznaczenia gruntów w rejonie Szczyrkowskiego Ośrodka Narciarskiego.

Z uwagi na charakter miasta, jego rosnącą rolę jako ośrodka turystycznego i wynikające z tego konflikty komunikacyjne, wśród materiałów, które byłyby niezwykle przydatne do sporządzenia Studium, brakuje dokumentów strategicznych o tematyce rozwoju turystycznego i transportu w Szczyrku. Na dzień sporządzania Studium miasto nie dysponuje takimi opracowaniami.

3. SZCZYRK W DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH

Już na szczeblu krajowym, gdzie prym wiodą dwa dokumenty planistyczne (Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju oraz Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego), polityka regionalna ujęta jest w podziale na tzw. obszary funkcjonalne oraz obszary strategicznej interwencji. Obszary te wywierają istotny wpływ na rozwój kraju, a równocześnie wymagają szczególnego wsparcia ze względu na występujące w nich zjawiska i konflikty przestrzenne.

Na szczeblu regionalnym także występują dwa ściśle związane ze sobą dokumenty, stanowiące element zintegrowanego planowania strategicznego: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (zwany dalej PZPW 2020+) oraz **Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”** (zwana dalej Strategią „Śląskie 2030”). Polityka przestrzenna zarysowana w PZPW 2020+ kreuje ramy przestrzenne dla realizacji ustaleń zawartych w **Strategii „Śląskie 2030”**. Niniejsze Studium respektuje ustalenia przyjęte przez wszystkie ww. dokumenty.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa 2020+ kształtuje politykę przestrzenną w obszarach funkcjonalnych, będących przestrzennym odzwierciedleniem szczególnych zjawisk w systemie gospodarczym, społecznym, środowisku i infrastrukturze. W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ Szczyrk zaliczany jest do górskiego obszaru funkcjonalnego szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej. Obszar ten wyróżnia się znaczną atrakcyjnością turystyczną, wynikającą ze zróżnicowanego ukształtowania terenu i krajobrazów kulturowo-przyrodniczych, a przy tym wieloma konfliktami funkcjonalnymi i przestrzennymi, z których najistotniejszym jest konflikt pomiędzy potrzebą i możliwością rozwoju turystyki dla zapewnienia aktywizacji gospodarczej obszaru a koniecznością ochrony cennych wartości przyrodniczo-krajobrazowych. Obszar górski charakteryzują też niekorzystne warunki fizyczno-geograficzne utrudniające użytkowanie terenu oraz wyższe koszty budowy infrastruktury, a także licznie występujące powierzchniowe ruchy masowe gruntu. Zgodnie z PZPW 2020+ rozwój obszaru górskiego ukierunkowany powinien być na zapewnienie dostępu do usług

publicznych z uwzględnieniem skutecznej ochrony zasobów oraz zachowaniem tożsamości krajobrazowo-kulturowej.

W PZPW 2020+ przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania obszaru górskiego:

- kształtowanie zabudowy o wysokiej jakości rozwiązań urbanistyczno-architektonicznych z wykorzystaniem tradycyjnych form i materiałów budowlanych;
- zwiększanie roli transportu publicznego na terenach atrakcyjnych turystycznie;
- rozwój turystyki i agroturystyki wykorzystującej lokalne uwarunkowania przyrodnicze i kulturowe, z uwzględnieniem minimalizowania konfliktów przestrzennych i środowiskowych;
- utrzymanie ekstensywnej gospodarki rolnej (kośnej i pasterskiej) na użytkach zielonych;
- wyłączenie z zabudowy oraz przeznaczanie pod użytkowanie leśne lub rolne terenów na obszarach objętych powierzchniowymi ruchami masowymi gruntu;
- wykluczenie możliwości przeznaczania pod zabudowę i infrastrukturę turystyczno-sportową terenów leśnych o istotnych walorach glebo- i wodochronnych.

Ponadto w PZPW 2020+ Szczyrk został zaliczony do obszaru narażonego na niebezpieczeństwo powodzi, obszaru cennego przyrodniczo, obszaru ochrony krajobrazów kulturowych, obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych, a także obszarów wymagających rewitalizacji. Dla każdego z obszarów określono odrębne zasady zagospodarowania m.in.:

Dla obszaru narażonego na niebezpieczeństwo powodzi :

- stosowanie zakazów i ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych oraz z planów zarządzania ryzykiem powodziowym;
- stosowanie zakazów i ograniczeń wynikających ze studiów ochrony przeciwpowodziowej w zlewni rzeki Soła.
- na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią przeznaczanie terenów niezainwestowanych i nieprzeznaczonych do zainwestowania w gminnych dokumentach planistycznych na zielone użytki rolne (pastwiska, łąki) lub obszary zielonej infrastruktury;
- na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią ochrona zabudowy na terenach obecnie zurbanizowanych lub przeznaczonych do zabudowy w obowiązujących gminnych dokumentach planistycznych;
- realizacja inwestycji z zakresu ochrony przeciwpowodziowej ujętych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły i Odry;
- tworzenie polderów zalewowych lub ich renaturalizację;

- kształtowanie pokrycia terenu w sposób ograniczający odpływ powierzchniowy i sprzyjający retencji wód;
- dostosowanie sposobu zagospodarowania terenu do jego naturalnych cech, predyspozycji i walorów oraz odporności środowiska na antropopresję;
- upowszechnianie na terenach zalewowych form użytkowania terenu dopuszczających okresowe zalewanie;
- wykluczenie możliwości przemieszczania zagrożenia powodziowego na tereny położone w niższym biegu rzeki;
- zachowanie i odtwarzanie siedlisk hydrogeniczych (starorzeczy, torfowisk, łęgów, itp.);
- stosowanie prośrodowiskowych rozwiązań służących minimalizowaniu ryzyka powodziowego na obszarach o szczególnie cennych walorach przyrodniczych i krajobrazowych;

Dla obszaru cennego przyrodniczo:

- utrzymanie aktualnego użytkowania terenów o wysokich walorach przyrodniczych, których zasoby są uzależnione od prowadzonej ekstensywnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej i mają istotne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej;
- wzmacnianie funkcji przyrodniczej korytarzy ekologicznych poprzez ograniczanie ich zainwestowania, usuwanie istniejących barier oraz kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających migracji gatunków;
- zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej przyrodniczych obszarów prawnie chronionych i korytarzy ekologicznych w tym w obszarze dolin rzecznych;
- preferowanie ekoturystyki (turystyka przyrodnicza) na obszarach chronionych i obszarach cennych przyrodniczo szczególnie podatnych na degradację;
- optymalizowanie stopnia zagospodarowania turystycznego i powiązania go z naturalną chłonnością środowiska, w tym wyznaczanie stref wyłączonych z użytkowania turystycznego;
- planowanie inwestycji z uwzględnieniem ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków oraz ciągłości i drożności korytarzy ekologicznych, a w przypadku niemożliwych do uniknięcia kolizji stosowanie działań minimalizujących;
- wdrażanie zapisów określonych w dokumentach wynikających z przepisów szczególnych, w tym z planów ochrony i planów zadań ochronnych;

Dla obszaru ochrony krajobrazów kulturowych:

- ochrona i zachowanie historycznych układów urbanistycznych i ruralistycznych;

- ochrona krajobrazów historycznych i różnorodności kulturowej dla zachowania tożsamości regionalnej;
- zachowanie i eksponowanie zasobów dziedzictwa kulturowego, w szczególności najbardziej wartościowych zespołów i obiektów służących identyfikacji i promocji przestrzeni kulturowej;
- wdrażanie zapisów określonych w dokumentach wynikających z przepisów szczególnych, w tym z planów ochrony;

Dla obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych:

- dostosowanie sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu do potrzeb ochrony zasobów wód (w tym wód pitnych), poprzez wykluczanie funkcji i form zagospodarowania terenu stwarzających zagrożenie dla wód lub powodujących pogarszanie warunków zasilania podziemnych poziomów wodonośnych, w szczególności w strefach ochronnych ujęć wód, projektowanych obszarach ochronnych oraz w strefach zasilania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych;
- ochrona zasobów wód poprzez uregulowanie gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami oraz likwidowanie istniejących źródeł zanieczyszczeń wynikających z intensywnego użytkowania rolniczego, działalności przemysłowej;
- koncentracja terenów inwestycyjnych (w tym zabudowy mieszkaniowej) w obszarach aglomeracji obsługiwanych systemami zbiorowego odprowadzania ścieków do oczyszczalni zapewniających właściwy stopień oczyszczania;
- usprawnianie systemów melioracyjnych poprzez przebudowę systemów odwadniających na nawadniająco-odwadniające oraz dla retencjonowania wód;
- zachowanie mozaiki powierzchni nieprzepuszczalnych z terenami biologicznie czynnymi (parki, ogrody, trawniki) na terenach zurbanizowanych;
- realizowanie działań technicznych, z zakresu małej retencji, w tym budowa zbiorników retencyjnych, poza obszarami źródeł i mokradeł;
- utrzymanie i zwiększanie retencyjności w zlewniach poprzez: ochronę obszarów mokradłowych oraz dolin cieków rzecznych, renaturalizację rzek i potoków;
- zagospodarowanie niezanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych z powierzchni szczelnych w pierwszym rzędzie w obrębie posesji, a następnie w obrębie zlewni obejmującej obszar zurbanizowany;
- ograniczanie lokalizacji działalności wodochłonnej na obszarach deficytów wody służącej do zaopatrzenia ludzi w wodę do spożycia;

Dla obszarów wymagających rewitalizacji:

- ochrona i zachowanie historycznych założeń i układów urbanistycznych;
- rekultywacja terenów oraz ich integracja z otoczeniem;

- rewitalizacja terenów z wykorzystaniem potencjałów endogenicznych;
- kreowanie przyjaznych przestrzeni publicznych, sprzyjających integracji lokalnej społeczności, przeciwdziałającej segregacji i wykluczeniu społecznemu, przyciągających turystów i inwestorów;
- rewitalizacja zdegradowanej tkanki miejskiej, w tym m.in. dzielnic śródmiejskich, współczesnych osiedli mieszkaniowych z uwzględnieniem kształtowania przestrzeni publicznych sprzyjających integracji społeczności lokalnych, kształtowania struktur przestrzennych wspierających aktywizację i przedsiębiorczość społeczną, poprawę stanu bezpieczeństwa publicznego oraz ograniczania niskiej emisji;
- preferowanie lokalizacji usług i aktywności gospodarczych w ciągach komunikacyjnych i na terenach zdegradowanych;
- preferowanie lokalizacji nowej zabudowy jako intensyfikacji użytkowania terenów mieszkaniowych już istniejących.

Szczyrk przynależy także do obszaru przygranicznego z Republiką Czeską i Słowacką, gdzie realizowana jest współpraca transgraniczna w ramach euroregionów. W obszarze zakłada się stymulowanie wzrostu gospodarczego i przedsiębiorczości poprzez współpracę międzynarodową, w szczególności wymianę doświadczeń i dobrych praktyk.

Dla obszaru przygranicznego w PZPW 2020+ przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania:

- rozwijanie ważnych instytucji związanych z programowaniem i zarządzaniem oraz współpracą bilateralną i europejską;
- rozwijanie komplementarnych usług publicznych podstawowych i specjalistycznych, oferowanych po obu stronach granicy państwowej;
- integrowanie planów zagospodarowania turystycznego obszarów chronionych w strefie granicznej polsko-czeskiej i polsko-słowackiej;
- integrowanie planów zagospodarowania przestrzennego pod kątem ograniczania ryzyka i skutków powodzi i zagrożenia suszą w zlewniach rzek granicznych;
- koordynowanie planów i programów ochrony na obszarach chronionych i cennych przyrodniczo położonych po obu stronach granicy;
- integrowanie systemów i sieci transportu publicznego;
- integrowanie planów budowy sieci przesyłowych;

Strategia "Śląskie 2030" powiela przynależności Szczyrku do ww. obszarów funkcjonalnych i wyznacza dla nich cele strategiczne (A, B, C, D) i operacyjne (A1, A2, A3, B1, B2, B3, C1, C2, C3, D1, D2, D3) m.in.:

A. Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej

A.1. Konkurencyjna gospodarka

A.2. Innowacyjna gospodarka

A.3. Silna lokalna przedsiębiorczość

B. Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca

B.1. Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych

B.2. Aktywny mieszkaniec

B.3. Atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauki

C. Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni

C.1. Wysoka jakość środowiska

C.2. Efektywna infrastruktura

C.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu

D. Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym

D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny

D.2. Aktywna współpraca z otoczeniem i kreowanie silnej marki regionu

D.3. Nowoczesna administracja publiczna

DZIAŁ I

UWARUNKOWANIA I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

Miasto Szczyrk położone jest w południowej części województwa śląskiego, w powiecie bielskim. Zajmuje powierzchnię 39,28 km², co stanowi 8,5% powierzchni powiatu. W 2020 r. miasto zamieszkiwało 5 710 osób (3,54% ludności powiatu). Gęstość zaludnienia wynosi 146 osób/km².

Według Krajowego Rejestru Urzędowego Podziału Terytorialnego Kraju (TERYT) miasto Szczyrk podzielone jest na następujące części: Becyrk, Beskid, Beskidek, Biały Krzyż, Bieniadka, Bieńków, Bieškula, Biała, Bobuła, Borowina, Bugaj, Byrdów, Cerchlisko, Ciche, Czurna, Doliny, Drodzyska, Dunacie, Gacioki, Górka, Hala Podskrzyczeńska, Hondraski, Jajconka, Jaworzyna, Karkoszczonka, Kaźmirula, Kępki, Kępy, Kotarz, Krupówki, Krzyków, Kubaszki, Kurówki, Lanckorona, Łączysko, Łąki, Majchrówka, Malinów, Migdalskie, Młaki, Mocarze, Mojsokula, Nad Meszną, Nowoć, Pasieki, Pezdówka, Piekło, Płończycka, Pod Beskidem, Pod Brzeziny, Podskole, Podzwalisko, Porębskich, Pośrednie, Reich, Rombaniska, Salmopol, Sialisokula, Sidzinów, Siodło, Skality, Stanickowskie, Stawisko, Suche, Szczyrk Dolny, Szczyrk Górny, Szewcula, Śliwiacka Łąka, Świniarki, Urbaczkula, Wawrzutka, Wiatrówka, Wielki Kęs, Więżikówka, Wyrobiska, Zachańderka, Zagrody, Zapalenica, Zaprzelina, Za Wodą, Zwalisko.

Szczyrk leży w dolinie Żylicy w Beskidzie Śląskim, na wysokości od 470 m n.p.m. do 1257 m n.p.m. Sąsiaduje z gminami Bielsko-Biała, Brenna, Buczkowice, Lipowa, Wilkowice oraz Wisła. Miasto należy do Euroregionu Beskidy.

Miasto w przeważającej części położone jest w dolinie między górami - otaczają go strome, porośnięte świerczyną i buczyną wzniesienia. Od północy i północnego zachodu jest to grupa górską Klimczoka – Magura (1095 m), Klimczok (1119), Trzy Kopce (1060), w kierunku zachodnim od Przełęczy Karkoszczonka: Beskid (850), Kotarz (965), Grabowa (905) do Przełęczy Salmopol, a na południu: Malinów (1095), Malinowska Skała (1150), Małe Skrzyczne (1201), Skrzyczne (1257), Hala Jaworzyna, Skality (864).

Granice Szczyrku prowadzone są wzdłuż łańcucha szczytów górskich, otaczających osiowo dolinę Żylicy, od której odgałęziają się prostopadle mniejsze doliny, tworząc układ pierzasty. Takie ukształtowanie terenu powoduje zamknięcie przestrzenne, hamujące rozprzestrzenianie się zainwestowania Szczyrku oraz sąsiednich jednostek osadniczych.

Szczyrk to miejscowość o charakterze turystyczno – wypoczynkowym, o wysokich walorach krajobrazowo-widokowych i dobrze rozwiniętej bazie turystycznej.

W strukturze użytkowania gruntów dominują lasy – 70,4% powierzchni miasta. Na drugim miejscu są grunty rolne – 21,3%, następnie grunty zabudowane i zurbanizowane – 7,7%, grunty pod wodami – 0,5% oraz tereny różne – 0,1%.

2. DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE I PRZEZNACZENIE TERENU

Strukturę osadniczą Szczyrku charakteryzuje zwarty układ liniowy w dolinie Żylicy i Bilej. Tereny zainwestowane zajmują 7,7% powierzchni miasta (299,1 ha) i skupiają się głównie przy drodze wojewódzkiej i drogach powiatowych. Główną formą zainwestowania są niewielkie obiekty o powierzchni do 300 m² i wysokości do 3 kondygnacji. Dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Tereny zainwestowane cechuje łączenie funkcji mieszkaniowych i usługowych w obrębie jednej działki, przeważnie o powierzchni 700-1000 m².

Zabudowa w pasie wzdłuż drogi wojewódzkiej, od Skalitego do końca ul. Mysliwskiej, stanowi obszar intensywności usług. Znajduje się tutaj największa liczba obiektów usługowych ważnych dla miasta - począwszy od usług publicznych, reprezentowanych przez kościoły, usługi administracji (urząd miejski, poczta), oświaty, bibliotekę, MOKPiL, Beskidzką Galerię Sztuki i inne, przez liczne usługi handlu i gastronomii (sklepy, centrum handlowe Żylica, restauracje, karczmy, kawiarnie, lodziarnie z rozwiniętą ofertą rozrywkową) aż po usługi hotelarskie (hotele, pensjonaty, domy wczasowe, pokoje gościnne), usługi sportu i rekreacji (m.in. kompleks Centralnego Ośrodka Sportu). Usługowy charakter uzupełniony jest zabudową mieszkaniową, przez co obszar stanowi zwarty układ o funkcji mieszanej, którego trzon stanowi droga wojewódzka.

W ramach obszaru intensywności usług wyróżnia się tzw. ścisłe centrum, które wyznacza oś utworzona przez główne usługi centrotwórcze miasta: kościół św. Jakuba od zachodniej strony i Urząd Miejski od wschodniej. Od południa obszar ścisłego centrum graniczy z rzeką Żylicą, wzdłuż której aż do Buczkowic ciągnie się deptak stanowiący najpopularniejszy ciąg pieszo-rowerowy miasta. Deptak jest odpowiednio oznakowany za pomocą znaków pionowych i poziomych oraz poprzez rozróżnienie kolorystyczne nawierzchni dla pieszych i dla rowerzystów. Ciąg rowerowy biegnie od strony rzeki, zaś ciąg pieszy od strony zabudowań. Przestrzeń pomiędzy ciągiem a rzeką porasta trawa, na której rozmieszczone są niewielkie siłownie na świeżym powietrzu, place zabaw, ławki i kosze na śmieci, a także rabaty kwiatowe i żywopłoty. Siłownie zewnętrzne stanowią tzw. Strefy Aktywności, rozróżniane kolorystycznie. W Szczyrku jest pięć takich stref, z których trzy rozlokowane są wzdłuż deptaku: brązowa, zielona i niebieska. Strefa Niebieska znajduje się przy skwerze na tyłach Amfiteatru Skalite, Strefa Zielona przy Placu św. Jakuba, a Strefa Brązowa na skwerze przy ośrodku Adam. Deptak jest odpowiednio oświetlony.

Atrakcyjności przestrzeni dodaje także sama rzeka z mostami i kładkami. Na rzece rozlokowane są progi wodne, a zejście do niej jest łagodne i porośnięte trawą. Gdziekolwiek do rzeki prowadzą betonowe schodki. Dostępność rzeki czyni z niej popularne miejsce wypoczynku nie tylko dla użytkowników ciągu pieszo-rowerowego, ale także dla mieszkańców i turystów. Z deptaku rozciągają się widoki na zbocza doliny porośnięte lasami. Deptak rozpoczyna się przy Urzędzie Miejskim i biegnie w stronę Buczkowic. Przecina Plac św. Jakuba, będący główną lokalizacją wydarzeń kulturalnych w

mieście, następnie Amfiteatr Skalite, okrąża skocznie narciarskie "Skalite" i dalej ciągnie się za kompleksem Centralnego Ośrodka Sportu aż do skrzyżowania ulic Beskidzkiej i Granicznej. Za hotelem Skalite ciąg pieszo-rowerowy rozdziela się i ścieżka rowerowa biegnie po drugiej stronie rzeki. Tutaj dostęp do cieków już jest mocno ograniczony przez betonowe zejście i rosnące dookoła zadrzewienia.

Deptak stanowi najważniejszy obszar przestrzeni publicznej miasta, pełniący funkcję rekreacyjną, komunikacyjną i usługową.

Na zboczach gór i w dolinie Żylicy usytuowane są pensjonaty i domy wypoczynkowe. Ich kubatura i położenie stanowią kontrast w stosunku do niewielkiej skali zabudowy miasta. Wśród nich wyróżnia się:

- grupę pensjonatów realizowanych przed wojną, usytuowanych w dolinie Żylicy, o ciekawej architekturze i wielkości dostosowanej do otoczenia,
- grupę domów wczasowych realizowanych w latach 70-tych i późniejszych, głównie na zboczach gór, które wyróżnia duża skala przedsięwzięcia,
- grupę nowoczesnych hoteli powstałych w ostatnich latach, położonych niemal na granicy zwartej zabudowy mieszkalnej i lasów porastających zbocza gór.

Na łagodnych stokach górskich, w otoczeniu terenów leśnych i rolnych zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa ekstensywna i zagrodowa, o wyraźnie luźniejszej formie, często połączona z agroturystyką. Są to m.in.

- Podmagura na stokach Magury,
- Osiedle Migdalskie, Beskid, Kotarz na stokach Beskidka i Kotarza,
- Pośredni. Malinów, Czarna, Dunacie, Zwalisko, Zapalenica, Skality i Borowina na zboczach Skrzycznego,
- Rejon ul. Godziszcząskiej przy granicy z gminą Lipowa i Buczkowice.

W Szczyrku praktycznie nie występują zakłady produkcyjne.

W krajobrazie miasta niewątpliwie wyróżnia się infrastruktura związana z obsługą sportów zimowych – koleje linowe, wyciągi, stacje. Wśród najsłynniejszych ośrodków wymienić można m.in.:

- Ośrodek Narciarski Centralnego Ośrodka Sportu – Ośrodek Przygotowań Olimpijskich na zboczach Skrzycznego,
- Szczyrkowski Ośrodek Narciarski w rejonie Soliska, Pośredniego, Hali Skrzyczneńskiej.
- Ośrodek Beskid Sport Arena na stokach góry Beskid,
- Kompleks Narciarski „Biały Krzyż” na Przełęczy Salmopolskiej.

Dominującą formą przeznaczenia terenu w Szczyrku są jednak lasy i pola uprawne. W sumie obejmują one ponad 90% powierzchni miasta. Ze względu na przewagę gleb

słabych, IV-VI klasy bonitacyjnej, produkcja rolna ma tutaj znaczenie marginalne. Istotne są natomiast lasy, które zajmują 70,4% powierzchni miasta i pełnią nie tylko funkcje ochronne, ale także produkcyjne w ramach Nadleśnictwa Bielsko.

Prawie cały obszar gminy ma pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Obecnie obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- 1) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk obejmującego swym zasięgiem tereny położone w granicach administracyjnych miasta (ze zmianami);
- 2) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący swym zasięgiem tereny położone w strefach oznaczonych symbolami 5.2 i 6.2;
- 3) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Szczyrk dla działki nr 2025 przy skoczni narciarskiej „Skalite” oraz części działek nr 5918, 5919, 5952, 5941, 5942, 5921/4, 5921/6 i działek 5943, 5944, 5971, 5968 dla inwestycji „Centrum rekreacji - crossowy tor rowerowy i trasy narciarstwa biegowego” położonych w rejonie ulicy Sosnowej;
- 4) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk przy ul. Wczasowej;
- 5) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Szczyrk – rejon cmentarza komunalnego przy ul. Beskidzkiej;
- 6) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący teren w rejonie parkingu na Os. Pośrednim przy ul. Wiślańskiej;
- 7) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk – Góra Skrzyczne
- 8) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący teren przy ulicy Radosnej i ulicy Spacerowej – Etap I;
- 9) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk przy ul. Beskidzkiej;
- 10) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący teren w rejonie ulicy Górskiej, Grzybowej i Góry Beskid;
- 11) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny w rejonie Hotelu Meta i ulicy Skośnej oraz dolnego odcinka wyciągu krzesiowego na Skrzyczne;
- 12) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny położone w rejonie Pośredniego, Soliska, Czynnej, Małego Skrzycznego oraz części zachodniej stoku Skrzycznego;
- 13) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny w rejonie Parku Zwierzyniec;
- 14) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny w rejonie ul. Kampingowej i ul. Granicznej - etap I;

- 15) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk obejmującego swym zasięgiem tereny położone w granicach administracyjnych miasta;
- 16) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmujący tereny stoków COS-u OPO Szczyrk w rejonie Góry Skrzyczne – etap I;
- 17) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie Góry Beskid.
- 18) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Wilkowice w zachodniej części gminy, obejmujący część Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego w miejscowości Bystra i Mieszna (obręb ewidencyjne Bystra Krakowska, Mieszna) Uchwała Nr XXIV/227/2020 Rady Gminy Wilkowice z dnia 9 grudnia 2020 r. *(Zgodnie z art. 4eb ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym: "Akty prawa miejscowego z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego ustanowione przez organ gminy przed zmianą granic: w części dotyczącej obszaru, który został wyłączony z tej gminy, stają się aktami prawa miejscowego gminy, do której ten obszar został włączony i obowiązują do dnia wejścia w życie nowych aktów prawa miejscowego ustanowionych przez organ tej gminy, jednak nie dłużej niż przez okres 3 lat od dnia zmiany granic gminy")*.

Na obszarze miasta Szczyrk wydaje się decyzje o warunkach zabudowy oraz decyzje o ustaleniu lokalizacji celu publicznego dla obszarów, na których nie obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

3. ANALIZA ZŁOŻONYCH WNIOSKÓW

Po podjęciu przez Radę Miejską w Szczyrku uchwały o przystąpieniu ogłoszono o przystąpieniu do sporządzenia studium oraz określono termin zbierania wniosków do projektu Studium. W wyznaczonym terminie złożono 257 wniosków. Po wyznaczonym terminie złożono jeszcze 107 wniosków. Zdecydowana większość wniosków dotyczyła zmiany przeznaczenia działek na funkcję zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy rekreacyjnej – 245 wniosków. 65 wniosków dotyczyło funkcji obsługi ruchu turystycznego, 31 funkcji usługowej, 10 funkcji zabudowy agroturystycznej, a 13 dotyczyło zmian w innym zakresie (komunikacji, parametrów, itd.).

Spośród wniosków złożonych w terminie najwięcej (177) dotyczyło zmiany przeznaczenia działek na funkcję zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy rekreacyjnej, następnie obsługi ruchu turystycznego (44), funkcji usługowej (19) oraz zabudowy agroturystycznej (5). Z zakresu komunikacji 2 wnioski dotyczyły budowy parkingu, a 9 drogi dojazdowej. 1 wniosek dotyczył zmiany parametrów budynków.

Ponadto po podjęciu przez Radę Miejską w Szczyrku uchwały o przystąpieniu zostały zawiadomione instytucje i organy właściwe do opiniowania i uzgadniania projektu Studium oraz inne podmioty (m.in. zarządcy sieci). W odpowiedzi wpłynęły informacje, wnioski i wytyczne zawarte w 15 pismach. Pisma przesłały następujące instytucje i organy:

- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach,
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie,
- Zarząd Dróg Wojewódzkich,
- Wojewódzki Sztab Wojskowy w Katowicach,
- Polska Spółka Gazownictwa Sp.z.o.o. Oddział w Zabrze,
- Starostwo Powiatowe w Bielsku-Białej,
- Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ SYSTEM S.A. Oddział w Świerklanach,
- Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Biuro ds. Planowania Przestrzennego,
- Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Wydział Ochrony Środowiska,
- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku-Białej,
- Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach,
- Orange Polska Hurt Dostarczanie i Serwis Usług Wydział Ewidencji i Zarządzania Danymi o Infrastrukturze Katowice,
- TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Bielsku-Białej,
- Prezydent Miasta Bielska-Białej,
- Wójt Gminy Brenna.

4. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY

Walory przyrodnicze miasta, bliskość aglomeracji górnośląskiej i dużego ośrodka usługowego, jakim jest np. Bielsko-Biała, a także wysoka dostępność usług publicznych oraz terenów i wyciągów narciarskich sprawia, że Szczyrk jest bardzo atrakcyjnym miejscem do zamieszkania. Zabudowa koncentruje się głównie w dolinie Żylicy, wzdłuż drogi wojewódzkiej, a następnie ulicy Grabowej, rozgałęziając się w doliny potoków i przy drogach powiatowych. Jest to pas terenu do wysokości 560 m n.p.m., gdzie występują najkorzystniejsze warunki budowlane. Sposób zainwestowania, będący pochodną historycznego rozwoju osadnictwa oraz podziałów własnościowych powoduje, że obszary przydatne do zabudowy występują w formie rozdrobnionej i rozproszonej, jako zespół kilku działek lub luki budowlane.

W związku z wyczerpującymi się rezerwami terenu w tym rejonie, zabudowa rozprzestrzenia się na okoliczne łagodne stoki górskie, do wysokości 800 m n.p.m. W szczególności zabudowa rozwija się na południowych zboczach Klimczoka, w Biłej i Podmagurze oraz na zboczach Skrzycznego i Małego Skrzycznego. Następuje „rozlewanie się” zainwestowania miejskiego wzdłuż ulic i dróg polnych, tworzące układy tzw. ulicówek.

Zjawisko to doprowadza do naruszania struktury stabilności zboczy górskich przez prowadzenie miejskiej sieci infrastruktury technicznej lub budowę lokalnych urządzeń (ujęć wody i zbiorników ścieków). Następuje także konflikt pomiędzy wymogami ochrony przyrody (zbocza górskie położone są w parku krajobrazowym), a rozwojem zabudowy. Krajobraz naturalny o wysokich walorach estetyczno-przyrodniczych zamienia się w krajobraz miejski, zurbanizowany. Ogranicza to atrakcyjność turystyczną miasta.

5. STAN ŚRODOWISKA, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

5.1. Geologia i geomorfologia

Wg „Podziału fizycznogeograficznego Polski” (Kondracki, 1998), Szczyrk położony jest w prowincji Karpat Zachodnich z Podkarpaciem (51), podprowincji Zewnętrznych Karpat Zachodnich (513), makroregionie Beskidy Zachodnie (513.4-5), w północno-wschodniej części mezoregionu Beskidu Śląskiego (513.45), w części Pasma Wiślańskiego.

Strukturalnie Beskid Śląski dzieli się na dwie części: północną (pasmo Baraniej Góry oraz pasmo Czantorii) i południową (od Jaworzynki i Koniakowa aż po Przełęcz Zwardońską). Rzeźba tego terenu ma układ równoleżnikowy, nawiązujący do poszczególnych jednostek fizycznogeograficznych.

Beskid Śląski ma charakter jednolitej wyspy górskiej o wyrównanych liniach grzbietów i wysokościach nawet do 1200 m. Zwarte, masywne bloki skalne zbudowane są z piaskowców godulskich i istebniańskich w części północnej oraz magurskich w części południowej. Wal górski obniża się wysokim progiem (osiągającym 400 m wysokości względnej) ku Pogórzcu Śląskiemu. Próg ten jest rozciągnięty przez Wisłę i jej dopływy.

Szczyrk zbudowany jest na tzw. fliszu karpackim, powstałym w okresie górnej kredy i trzeciorzędu. Utwory fliszowe cechuje swoisty proces osadzania polegający na naprzemianległym odkładaniu się warstw piaszczystych i łupkowych. Procentowo największy udział posiadają piaskowce i łupki warstw godulskich. Piaskowce godulskie to skały twarde, drobnoziarniste o spoiwie krzemionkowo-węglanowym. Te z okresu kredy zalegają zachodnią i południowozachodnią część miasta. We wschodniej części zlokalizowane są piaskowce krośnieńskie. Piaskowce godulskie ze względu na odpowiednie właściwości wytrzymałościowe oraz technologiczno-jakościowe mogą być wykorzystywane np. w budownictwie, a trzeciorzędowe piaskowce krośnieńskie stanowią dobre kruszywo do budowy dróg lub bloków do murów i fundamentów.

W dolinie rzeki Żylicy koncentrują się surowce okrucowe – żwiry.

5.2. Gleby

W Gminie Szczyrk, zgodnie z bonitacyjną klasyfikacją gleb, przeważają grunty orne klasy V i VI. Są to gleby słabe, mało żyzne i słabo urodzajne. Wśród użytków zielonych przeważają grunty IV i V klasy. Klasy te obejmują trwałe użytki zielone na glebach mineralnych i mułowo-torfowych oraz użytki zielone na glebach słabo próchnicznych i torfowych mocno zdegradowanych (zmurszałych). Największy obszar zajmują gleby brunatne kwaśne, gliniaste i gleby pyłowe. Na najwyższych wzniesieniach w tym rejonie występują gleby szkieletowe typowe dla stadium początkowego procesu glebotwórczego. Stanowią gleby pochodzenia wietrzeniowego i związane są przede wszystkim z występującym w podłożu fliszem karpackim. W dolinach rzecznych zlokalizowane są mady rzeczne ciężkie i bardzo ciężkie z rumoszem w podłożu.

5.3. Klimat

Miasto Szczyrk położone jest w strefie przejściowej wilgotnego klimatu morskiego z zachodniej Europy i klimatu suchego ze wschodniej Europy. Dominują tu masy powietrza polarno-morskiego (ok. 60%).

Szczyrk charakteryzuje się dużą zmiennością pogody. Szczególnie korzystnymi cechami klimatu są: czyste górskie powietrze, duże nasłonecznienie, korzystny układ temperatur i dobra wilgotność powietrza.

Średnia temperatura roczna powietrza wynosi ok. 7,1 °C. Średnia temperatura miesiąca stycznia wynosi -1,8 °C (-5,8°C na Skrzyczem), a lipca 17,3 °C (11,4°C na Skrzyczem). Temperatura powyżej 25 °C występuje przez około 25 dni w roku. Okres trwania zimy, tj. średnia liczba dni ze średnią temperaturą dobową poniżej 0 °C wynosi dla Szczyrku 150 dni. Średnie roczne i średnie miesięczne temperatury powietrza są wyższe na wierzchołkach i stokach niż w dnach dolin. Przyczynę tego należy upatrywać w występowaniu wiatrów fenowych, pod wpływem których temperatura wzrasta o ok. 3 °C, a także w częstym występowaniu inwersji temperatury powietrza.

Średnie roczne temperatury na poszczególnych piętrach klimatycznych przedstawiają się następująco:

- do 670 m n.p.m. (piętro umiarkowanie ciepłe): od 7 do 8 °C,
- do 980 m n.p.m. (piętro umiarkowanie chłodne): od 4 do 6 °C,
- powyżej 980 m n.p.m. (piętro chłodne): od 2 do 4 °C.

Dla Szczyrku średnia roczna suma opadów wynosi około 1200 mm. Najwięcej ulew i deszczy nawałnych przypada na miesiące letnie.

Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną zależy zarówno od wilgotności powietrza, jak też od stanu termicznego atmosfery. W najniższych punktach wysokościowych Szczyrku pokrywa śnieżna utrzymuje się przez ok. 90-160 dni w roku (w miesiącach od grudnia do kwietnia). Ze względu na ekspozycję terenu względem wiatrów

opadonośnych, zjawisko zaniku pokrywy śnieżnej przebiega wcześniej na formach wypukłych niż w formach wklęsłych.

Okres zalegania pokrywy śniegowej związany jest z wysokością opadów, a ta różnicuje się wraz ze wzrostem wysokości. Z tego względu na wierzchowinie Beskidu Śląskiego długość okresu zalegania pokrywy śniegowej może wynosić aż 160 dni w roku, co sprzyja rozwojowi sportów zimowych na tym terenie.

Okres wegetacyjny na Skrzycznym wynosi ok. 165 dni.

Istotnym czynnikiem klimatycznym Szczyrk są silne wiatry, lecz otaczające miejscowość góry w znacznym stopniu je łagodzą. Podobnie korzystny wpływ mają kompleksy leśne, które także osłabiają oddziaływanie wiatru. Do wysokości 500 m n.p.m. Szczyrk charakteryzuje bioklimat łagodnie bodźcowy. Na obszarze miasta przeważają wiatry z kierunków S, W i S-W (30 %) o średniej rocznej prędkości 2 m/s. W porze wiosny i jesieni dokuczliwe są wiatry typu halnego, które źle wpływają na samopoczucie. Górski charakter Szczyrk powoduje występowanie specyficznych zjawisk meteorologicznych. Jednym z nich jest stosunkowo częste występowanie tak zwanych porywów wiatrów czyli nagłych wzrostów jego prędkości, przewyższający co najmniej o 5 m/s średnią prędkość wiatru i trwający nie dłużej niż 2 minuty.

Pod względem warunków mezoklimatycznych obszar Szczyrk jest zróżnicowany. Na stokach i grzbietach do wysokości 600 m n.p.m. warunki mezoklimatyczne są korzystne – występują tu niewielkie dobowe wahania temperatur i wilgotności powietrza, naturalna wentylacja i dobre warunki aerosanitarnie. Na szczytach, grzbietach i stokach powyżej 600 m n.p.m. warunki mezoklimatyczne są umiarkowanie korzystne – warunki aerosanitarnie są dobre, jest naturalna wentylacja, jednak wahania temperatur i wilgotności są zmienne, zależne od ekspozycji stoków i wysokości n.p.m. Dna dolin natomiast cechują się niekorzystnym mezoklimatem – wychłodzone i wilgotne nocą, nagrzane i przesuszone za dnia, warunki aerosanitarnie są niekorzystne, a wentylacja bardzo słaba. W dolinach częściej występują cisze oraz pionowe ruchy powietrza. Ich przewietrzanie zależy od rzeźby terenu.

5.4. Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe występujące na terenie miasta należą do regionu wodnego Górnej Wisły, w zlewni rzeki Żylicy. Głównym ciekim jest rzeka Żylica, stanowiąca lewobrzeżny dopływ rzeki Soły. Źródła Żylicy znajdują się na wysokości 900 - 940 m n.p.m. na terenie Szczyrk Salmopola, na północnych stokach Malinowa i Przełęczy Salmopolskiej. Rzeka początkowo płynie w kierunku północnym, następnie spływa przez całe miasto w kierunku północno-wschodnim, rozdzielając masyw Klimczoka na północy od masywu Skrzycznego na południu. Dolina Żylicy jest głęboka i rozległa, ma długość 9,5 km. Średnia szerokość zlewni w Szczyрку wynosi 3,5 km, długość – 9,9 km, obwód – 27,7 km, wysokość – 868,5 m n.p.m., a wielkość deniwelacji – 777 m.

Rzeka Żylica jest uregulowana - koryto umocnione jest za pomocą płyt i bloków ażurowych. W zlewni występują także zastawki, korekcje progowe oraz zapory przeciwrumowiskowe.

Do Żylicy wpadają liczne potoki górskie. Największe z nich to: Czarna, Biła, Godziszczanka, Wilczy, Malinów, Więżikówka. Koryta potoków zbudowane są ze żwirów rzecznych i piasków różnoziarnistych.

Na terenie miasta brak jest naturalnych zbiorników wodnych (jezior, oczek wodnych, stawów, itp.), oprócz zbiornika wodnego przy ujęciu wody na Żylicy. Zbiornik ten jest częściowo zamulony i zasypany rumoszem.

Ułożenie i struktura utworów fliszu karpackiego połączone z występowaniem nieprzepuszczalnych łupków powodują, że obszar miasta wyróżnia się małą retencyjnością wodną. W konsekwencji znaczna część wody opadowej odpływa powierzchniowo lub przypowierzchniowo. Wywołuje to zjawiska gwałtownych wezbrań i odpływów wód w rzekach i potokach, głównie w okresie wiosennych roztopów, letnich opadów i grudniowych deszczy. Największe odpływy jednostkowe występują w zlewniach: Żylicy (na odcinku źródłowym), potoku Malinów oraz potoku Czarna (Spaleniec). Średni roczny odpływ w zlewni Żylicy wynosi $4,8 \text{ dm}^3/\text{s km}^2$.

Od 2015 r. na terenie Miasta Szczyrk obowiązuje strefa ochronna ujęcia wody powierzchniowej na potoku Żylica w km 15+800 o wydajności $Q_{\text{max}}=250 \text{ m}^3/\text{h}$ i $Q_{\text{śrd}}=3.000 \text{ m}^3/\text{d}$. Strefa obejmuje wyłącznie teren ochrony bezpośredniej i zajmuje powierzchnię 2,2850 ha. Teren ten jest ogrodzony i odpowiednio oznakowany. Strefę ustanowiono decyzją Starosty Bielskiego z dnia 13 marca 2015 r. (znak ZR.6320.1.2014.BZ). Ujęcie wody posiada także pozwolenie wodnoprawne na pobór wód wydane przez Starostę Bielskiego decyzją z dnia 12 stycznia 2006 r., ważne do dnia 1 marca 2026 r.

5.5. Wody podziemne

Szczyrk należy do karpackiego regionu hydrogeologicznego. Wody podziemne występują w utworach kredy i czwartorzędu w postaci wód szczelinowych (rzadziej szczelinowo-porowych). Głębokość ich zalegania waha się od kilku do kilkudziesięciu metrów na kulminacjach. Główny poziom użytkowy w dolinie Wisły występuje w wodach porowych czwartorzędu. Na terenie miasta brak jest izolacji pierwszego poziomu wodonośnego od powierzchni terenu.

Szczyrk zlokalizowany jest w zasięgu lokalnego zbiornika wód podziemnych Zbiornik warstw Godula (Beskid Śląski) – dawnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 348. Jest to zbiornik fliszowy zlokalizowany w utworach kredowych, o szczelinowo-porowym typie ośrodka. Dominują w nim wody wodorowęglanowo-siarczanowo-wapniowo-magnezowe o wysokiej jakości. Powierzchnia zbiornika wynosi ok. 370 km^2 , szacunkowe zasoby dyspozycyjne to ok. $8,5 \text{ tys. m}^3/\text{d}$, a średnia głębokość ujęć – 60 m. Głębokość występowania zwierciadła wód podziemnych w osadach piaskowców wynosi od 5,5 m do 15 m, a wydajność studzien zwykle nie przekracza $1 \text{ m}^3/\text{h}$.

Na terenie miasta czynne są dwa ujęcia wody podziemnej:

- ujęcie wody podziemnej – studnia OW „Gronie”,
- ujęcie wody podziemnej – studnia głębinowa hotelu „Orle Gniazdo”.

Pozostałe miejsca eksploatacji wód podziemnych stanowią studnie kopalne oraz otwory studzienne. Pobierana woda służy do zaspokojenia potrzeb socjalno-bytowych, głównie gospodarstw domowych.

5.6. Roślinność i świat zwierzęcy

Obszar miasta charakteryzuje się piętrowym układem roślinności. Wyróżnić tu można piętro pogórza (pomiędzy 450 – 500 m n.p.m.), regła dolnego (pomiędzy 500 - 1100 m n.p.m.) oraz regła górnego (powyżej 1100 m n.p.m.). Występujące tu zbiorowiska roślinne to lasy, zadrzewienia i łąki.

Łąki

Łąki są utworzone przede wszystkim przez pospolite trawy jak stokłosa bezostna *Bromus inermis* Leyss, kupkówka pospolita *Dactylis glomerata* L., wiechlina *Poa* sp., życica trwała *Lolium perenne* L., rzadziej rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius* (L.) P. Beauv. ex J. Presl & C. Presl.

Lasy i zadrzewienia

Lasy stanowią 67,1% powierzchni miasta. Porastają głównie gleby brunatne: kwaśne, bielcowe i osadowoglejowe. Dominuje las mieszany górski (47,4%) i las górski (36,4%), o przewadze drzewostanów świerkowych (71,9%), bukowych (18,2%) z domieszką dębu i jodły oraz sosnowych (8,8%).

Obszar zdominowany jest przez sztuczne nasadzenia lasów świerkowych, a w wyższych partiach kosodrzewiny. Lasy świerkowe tworzą głównie młody drzewostan. Starszy drzewostan, zazwyczaj w dobrej kondycji zdrowotnej, porasta niższe wysokości. Tam też można spotkać zbiorowiska z domieszką buka, a sporadycznie też jarzab pospolity. Na mniejszych powierzchniach, przylegających do polan i przecinek (drogi polne, wyciągi), udział procentowy buka rośnie.

Wyróżnia się następujące zespoły leśne:

- żyzna buczyna karpacka,
- jaworzyna karpacka,
- kwaśna buczyna górska,
- zachodniokarpacka świerczyna górnoreglowa,

- sudecka świerczyna górnoreglowa,
- dolnoreglowy bór jodłowo – świerkowy.

Dla każdego z pięter wysokościowo – klimatycznych las występuje w innym typie:

- piętro pogórza - podgórski łęg jesionowy, nadrzeczna olszynka górską oraz dolnoreglowy świerkowy bór na torfie (w dolinach potoków),
- piętro regła dolnego – świerczyny pochodzenia wtórnego, bór jodłowo – świerkowy, lasy bukowe, jaworzyna górską (rzadziej jaworzyna karpacka),

Buczyny Beskidu Śląskiego tworzą dwa zespoły: żyzna buczyna karpacka oraz kwaśna buczyna górską. Żyzne buczyny porastają stoki o ekspozycji północnej, północno-wschodniej i wschodniej. Największe i najlepiej zachowane występują na Buczniku, Czantorii, Szyndzielni i Błatnej. Kwaśne buczyny natomiast zajmują zwykle przygrzbietowe partie stoków, tworząc gdzieś rozległe, kilkuhektarowe powierzchnie.

- piętro regła górnego (powyżej 1100 m.n.p.m.) – świerczyny górnoreglowe (najlepiej wykształcone na Baraniej Górze).

Teren charakteryzuje się niską bioróżnorodnością. Do zbiorowisk leśnych i zadrzewień na tym obszarze przypisano następujące główne gatunki drzew i krzewów:

- klon jawor *Acer pseudoplatanus* L.
- buk zwyczajny *Fagus sylvatica* L.
- świerk pospolity *Picea abies* (L.) H. Karst
- jodła pospolita *Abies alba* Mill.
- brzoza zwisła *Betula pendula* Roth.
- leszczyna pospolita *Corylus avellana* L.
- kosodrzewina *Pinus mugo* Turra

Dominującym gatunkiem lasotwórczym jest świerk. Subdominantem jest buk. W podszyciu i runie głównym elementem są samosiejki ww. gatunków drzew oraz powszechnie obserwowana borówka czarna *Vaccinium myrtillus* L., *Rubus* sp oraz pospolite trawy *Poaceae*.

Lasy państwowe stanowią 75% kompleksów leśnych miasta. Gospodarkę leśną na tym obszarze prowadzi Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Nadleśnictwo Bielsko. Pozostałą część (25%) stanowią lasy niepaństwowe, będące głównie własnością prywatną.

Zarządzeniem nr 30 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19.12.1994 r. (ZO-72-15/94) utworzono Leśny Kompleks Promocyjny – „Lasy Beskidu Śląskiego”, o powierzchni 39 780 ha, w którego skład wchodzi Nadleśnictwa: Bielsko, Wiśła, Ustroń i Węgierska Górka. Należą do niego lasy Beskidu Śląskiego oraz niewielkie fragmenty Beskidu Małego, Żywieckiego oraz Pogórza Śląskiego.

Lasy Nadleśnictwa Bielsko pełnią głównie funkcję ochronną. Główną kategorią ochronności jest wodochronność lasów trwale uszkodzonych na skutek działalności przemysłu w miastach i wokół nich.

Występujące na obszarze miasta monokultury świerkowe chorują i wymagają pilnej „przebudowy”, co może zająć ok. 80 lat. Drzewa charakteryzuje ok. 50% utrata igieł, niewielkie przyrosty, duża liczba widocznych suchych gałęzi. Oddziaływanie emisji przemysłowych (kwaśnych deszczy) z zakładów przemysłowych Śląska oraz Czech potęguje wymieranie świerszczyn. Wylesione obszary porastają zbiorowiska ziołorośli oraz rozległe barwczyska z widocznymi stadiami samoistnej sukcesji ekologicznej.

Świat zwierzęcy

Świat zwierzęcy reprezentowany jest przez nieliczne gatunki ssaków, głównie saren, lisów oraz zajęcy. Notuje się ślady jelenia oraz dzika. W ostatnich latach nie notowano śladów występowania wilka, rysia i niedźwiedzia. Płazy i gady występują nielicznie. Zaobserwowano jednak kilkanaście gatunków ptaków, stale zamieszkujących analizowany teren. Są to m.in.:

- Myszołów *Gat. śc.*
- Drozd obrożny *Turdus torquatus* *Gat. śc.*, DP
- Kobuz *Falco subbuteo* *Gat.śc.*
- Krogulec *Accipiter nisus*
- Podróżniczek *Luscinia svecica* *Gat.śc.*
- Pustułka *Falco tinnunculus* *Gat.śc.*
- Bażant *Phasianus colchinus* *Gat.łowny*
- Turkawka *Streptopelia turtur* *Gat. śc*
- Dzięcioł duży *Dendrocopos major* *Gat. śc.*
- Rudzik *Erithacus rubecula* *Gat. śc.*
- Pokląskwa *Saxicola rubetra* *Gat. śc.*
- Kos *Turdus merula* *Gat. śc.*
- Śpiewak *Turdus philomelos* *Gat. śc.*
- Paszkoć *Turdus viscivorus* *Gat.śc.*
- Kwiczoł *Turdus pilaris* *Gat.śc.*
- Cierniówka *Sylvia communis* *Gat.śc.*
- Kowalik *Sitta europaea* *Gat.śc.*
- Modraszka *Cyanistes caeruleus* *Gat.śc.*

- Bogatka *Parus major* Gat.śc.
- Czarnogłówka *Poecile montanus* Gat.śc.
- Sójka *Garrulus glandarius* Gat.śc.
- Kruk *Corvus corax* Gat.śc.

Z dużym prawdopodobieństwem występują tu także:

- Trzmielojad Gat.śc. DP
- Derkacz *Crex crex* DP
- Dzięcioł średni *Dendrocopos medius* Gat.śc. DP
- Dzięcioł czarny *Dryocopus martius* Gat.śc. DP

Inwentaryzacje przyrodnicze

Na potrzeby opracowania dokumentów planistycznych dla Szczyrku wykonano następujące inwentaryzacje przyrodnicze:

- Dla obszaru pomiędzy szczytem Skrzycznego a szczytem Małego Skrzycznego:

W obszarze szata roślinna oraz fauna jest bardzo uboga. Zinwentaryzowano nasadzenia świerczyn (wiek ok. 15 – 20 lat), jarzęb zwyczajny, brzozę zwyczajną, niskie zarośla wierzb łyzy, a na stronie południowo-zachodniej nasadzenia buka, modrzewia oraz kosodrzewiny. W warstwie runa dominują rozległe borówczyska i ziołorośla z licznie reprezentowanym chronionym gatunkiem goryczki trojeściowej.

Liczne są ślady saren i zajęcy, rzadziej dzików. Nie obserwuje się ptaków.

- Dla obszaru pomiędzy szczytem Małego Skrzycznego a Halą Skrzyczneńską:

W obszarze zinwentaryzowano nasadzenia świerkowe (wiek ok. 15 – 20 lat). Częste są ziołorośla, m.in. goryczka, jeżyna, dziurawiec, tojeść jaskier, borówka, szczaw.

Liczne są ślady lisów, saren i zajęcy, rzadziej dzików. Nie obserwuje się ptaków i gadów.

- Dla obszaru pomiędzy Halą Skrzyczneńską a parkingami w Czyrnej:

W obszarze występują wymierające lasy świerkowe oraz nasadzenia świerkowe (wiek ok. 20 – 25 lat) z domieszką kosodrzewiny, buka zwyczajnego, jodły. Na wysokości około 800 m. n.p.m. pojawia się las mieszany zdominowany przez buka z domieszkami innych gatunków (jodła zwyczajna, świerk, klon jawor, klon pospolity, rzadko brzoza Brodawkowata, jarzęb pospolity, leszczyna pospolita). W miejscach przebiegu tras zjazdowych: zbiorowiska ziołorośli (m.in. goryczka, jeżyna, dziurawiec, tojeść jaskier, borówka, szczaw) i płaty traw.

Liczne są ślady saren i zajęcy, rzadziej dzików. Ptaki obserwuje się w niższych partiach, w rejonie zabudowań.

- Dla obszaru pomiędzy Halą Skrzyczneńską a Suche i parkingami na Solisku:

W obszarze występują wymierające lasy świerkowe oraz nasadzenia świerkowe (wiek ok. 20 – 25 lat). Poniżej stacji Suche znajdują się lasy mieszane z bukiem, z domieszką jodły zwyczajnej, świerku, klonu jaworu, klonu pospolitego, brzozy brodawkowatej, leszczyny pospolitej. W miejscach prześwietlonych tworzą się ziołorośla i zbiorowiska trawiaste. Na obrzeżach oraz na trasie istniejącego wyciągu orczykowego występują ziołorośla, m.in. goryczka, jeżyna, dziurawiec, tojeść jaskier, borówka, szczaw.

Liczne są ślady saren i zajęcy i dzików, nieliczne - lisa. Ptaki obserwuje się w niższych partiach, w rejonie zabudowań Soliska (np. sikorka).

- Dla obszaru pomiędzy Przełęczą Salmopolską a Halą Pośrednią i parkingami na Solisku:

W obszarze dominują polany z kępami świerków oraz zbiorowiska trawiaste. W okolicach stacji końcowej dominują nasadzenia świerkowe w wieku ok. 15 – 25 lat. Na obrzeżach oraz na trasie istniejącego wyciągu orczykowego występują ziołorośla, m.in. goryczka, jeżyna, dziurawiec, tojeść jaskier, borówka, szczaw. W okolicach Hali Pośredniej pojawia się las mieszany z bukiem jako gatunkiem dominującym. Podszyt tworzy pępawa dwuletnia, brodawnik jesienny, mniszek, krwawnik, jaskier, przytulia, podagrycznik, barszcz zwyczajny, bodziszek, goryczka trojeściowa.

- Dla obszaru pomiędzy Przełęczą Salmopolską a Halą Pośrednią:

W obszarze dominują polany z kępami świerków oraz zbiorowiska trawiaste. W okolicach stacji końcowej wyciągu dominują nasadzenia świerkowe w wieku ok. 20 – 25 lat. Na obrzeżach oraz na trasie istniejącego wyciągu orczykowego występują ziołorośla, m.in. goryczka, jeżyna, dziurawiec, tojeść jaskier, borówka, szczaw.

Korytarze ekologiczne, obszary węzłowe i ostoje

Aby zapewnić łączność pomiędzy poszczególnymi płatami siedlisk, bardzo ważne jest tworzenie i zachowanie drożności korytarzy ekologicznych. W Szczyрку korytarzem ekologicznym jest dolina rzeki Żylicy oraz jej dopływów. Szczyrk znajduje się w obrębie obszaru węzłowego o znaczeniu krajowym „29K – obszar Beskidu Śląskiego” Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET – POLSKA.

Funkcje korytarzy ekologicznych:

- zmniejszenie stopnia izolacji poszczególnych płatów siedlisk i ułatwienie przemieszczania się organizmów pomiędzy nimi,
- zwiększenie przepływu genów pomiędzy płatami siedlisk zapobiegające utracie różnorodności genetycznej,
- obniżenie śmiertelności, szczególnie wśród osobników młodych.

Działania na rzecz ochrony korytarzy ekologicznych i obszarów węzłowych powinny obejmować:

- zapewnienie integralności obszarów objętych prawnymi formami ochrony przyrody,
- ustanawianie prawnych form ochrony przyrody dla obszarów i obiektów cennych przyrodniczo (nie objętych formami ochrony przyrody), w tym korytarzy ekologicznych,
- ochronę i kształtowanie terenów otwartych dla pełnienia funkcji środowiskowych i rekreacyjnych,
- ochronę dolin rzecznych,
- kształtowanie ciągłości systemu obszarów chronionych oraz regionalnej sieci powiązań przyrodniczych z uwzględnieniem korytarzy ekologicznych łączących biocentra oraz obszary zasilania systemu przyrodniczego.

Według Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska Szczyrk usytuowany jest także w zasięgu takich korytarzy ekologicznych i obszarów węzłowych jak:

- korytarz herpetologiczny o znaczeniu ponadregionalnym „Zachodnio-Karpackiego”. Korytarz obejmuje Beskid Śląski, Żywiecki i Mały. Zasiedlany jest przez wszystkie krajowe gatunki płazów. Piętro pogórza jest najważniejsze dla migracji zwierząt.
- korytarz ornitologiczny „Lasy Beskidu Śląsko-Żywieckiego”, który obejmuje lasy i obniżenia dolin aż po Czechy i Słowację. Ptaki przelatują przełęczami i dolinami Wisły, Soły (Jezioro Żywieckie), Olzy, czy Koszarawy, omijając grzbiety górskie.
- obszar węzłowy teriologiczny dla dużych ssaków drapieżnych i kopytnych „Beskid Śląski”. Obszar węzłowy stanowi potencjalne siedlisko ssaków kopytnych i drapieżnych, wyznaczone na podstawie faktycznego występowania zwierząt w przeszłości bądź sprzyjających zasiedleniu uwarunkowań przyrodniczych. Zlokalizowany jest na terenie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego i częściowo na obszarze Natura 2000.

Ostoja to obszar występowania rzadkich, ginących lub zagrożonych gatunków roślin i zwierząt. Na terenie Szczyrku występują następujące ostoje o znaczeniu krajowym:

- ostoja florystyczno-mykologiczna rangi ponadregionalnej pt. „Beskid Śląski”. Przedmiotem jej ochrony są mszaki, rośliny naczyniowe, porosty:
 - liczba gatunków kwalifikujących: mszaki - 27, rośliny naczyniowe - 39, porosty – 52,
 - liczba gatunków o znaczeniu krajowym: rośliny naczyniowe – 9,
 - liczba gatunków o znaczeniu międzynarodowym: rośliny naczyniowe – 1,
- ostoja faunistyczna rangi ponadregionalnej pn. „Beskid Śląski”. Przedmiotem jej ochrony są ptaki, ssaki i nietoperze:
 - liczba gatunków kwalifikujących: ptaki - 19, ssaki - 4, nietoperze - 3,

- liczba gatunków o znaczeniu krajowym: ptaki – 6,
- liczba gatunków o znaczeniu międzynarodowym: ptaki – 2,
- ostoja ichtiologiczna o randze ponadregionalnej zlewni Soły:
 - liczba gatunków kwalifikujących: 20,
 - liczba gatunków o znaczeniu krajowym: 3.

W celu ochrony ostoi florystyczno-mykologicznej zaleca się:

- zachowanie terenów leśnych,
- zachowanie lub przywracanie użytkowania rolniczego hal górskich,
- utrzymywanie bądź przywrócenie użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego siedlisk łąkowych,
- wykluczenie zalesiania hal górskich,
- w miejscach występowania odsłoneń skalnych ograniczenie udostępniania turystycznego, w tym turystyki wspinaczkowej jedynie do wyznaczonych szlaków,
- wykluczenie możliwości zmiany morfologii koryt cieków górskich poza terenami zabudowanymi,
- zachowanie warunków przepływu wód w potokach górskich oraz zachowanie głazów okresowo wynurzających się ponad lustro wody w korytach potoków,
- ograniczenie możliwości lokalizacji w obszarze lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie przedsięwzięć, które mogą powodować zwiększone emisje zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do atmosfery.

W celu ochrony ostoi faunistycznej zaleca się:

- ograniczenie rozwoju zabudowy mieszkaniowej,
- ograniczenie rozwoju infrastruktury narciarskiej,
- utrzymanie użytków zielonych (koszenie/wypas),
- zachowanie powierzchni leśnej i prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej,
- konieczność zachowania szlaków migracyjnych (co należy uwzględnić przy rozwoju infrastruktury drogowej, w tym dróg leśnych),
- zaniechanie remontów mostów i innych urządzeń hydrotechnicznych od końca marca do końca czerwca,
- ograniczenie prac leśnych w odległości do 300 m od gniazd trzmiełojada,
- zakaz prowadzenia prac remontowych budynków, w których znajdują się kolonie rozrodcze nietoperzy w okresach dla nich wrażliwych,

- zachowanie, tworzenie i odtwarzanie lokalnych zadrzewień,
- ograniczenie intensywnej turystyki, zwłaszcza zakaz turystyki ekstremalnej (dzikie rajdy terenowe – zarówno dzienne, jak i nocne, niekontrolowana turystyka jaskiniowa),
- ograniczenie prac związanych z gospodarką leśną w pobliżu jaskiń i terenów z dużymi formacjami skalnymi do niezbędnego minimum, przy równoczesnym zakazie wylesień całkowitych w tego typu miejscach (a najlepiej zachowanie buforu min. 100 m od większych jaskiń).

W granicach Szczyrku znajdują się także fragmenty ostoi o znaczeniu europejskim, m.in.

- ostoi IPA (Important Planty Areas) pn. Beskid Śląski (Numer kodowy IPA: PL067) – stwierdzono występowanie 17 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, a także liczne stanowiska rzadkich i zagrożonych roślin, w tym ok. 20 gatunków storczykowatych.
- ostoi IBA (Important Bird Areas) pn. Beskid Śląski (Kod ostoi IBA: PL 139) - stwierdzono tu występowanie 18 gatunków ptaków w załączniku I Dyrektywy Ptasiej 87. W Planie urządzenia lasu nadleśnictwa Bielsko jednak nie potwierdzono występowania wielu z nich.
- ostoi CORINE.

5.7. Krajobraz

Szczyrk charakteryzuje bardzo urozmaicona rzeźba terenu - wzgórza Beskidu Śląskiego przecinają głębokie doliny potoków, z centralną doliną rzeki Żylicy. Ogromne połacie lasów rozdzielane są przez polany, hale, pola uprawne i osiedla, a z górskich szczytów roztaczają się rozległe panoramy.

Między obszarem miasta a pasmami górskimi widać ścisły związek krajobrazowy. Lokalizacja w głębokiej i wąskiej dolinie Żylicy tworzy zwarty układ liniowy krajobrazu kulturowego, związanego z osadnictwem. Zagospodarowanie turystyczno – sportowo – rekreacyjne usytuowane jest na zboczach oraz w obrębie otaczających szczytów. Szczyty powiązane są licznymi szlakami turystycznymi, atrakcyjnymi widokowo i panoramicznie.

Do obszarów o szczególnych walorach widokowo – krajobrazowych należą:

- Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego,
- zespół obiektów z otoczeniem przysiółek „Migdały”,
- zespół obiektów z otoczeniem przysiółek „Biła”,
- zespół obiektów z otoczeniem przysiółek „Porębskie Pole”,

- zespół obiektów z otoczeniem przysiółek „Czarna”,
- zespół obiektów z otoczeniem przysiółek „Łączny”,
- fragmenty zabudowy Salmopolu,
- otoczenie cmentarza komunalnego,
- otoczenie Sanktuarium Matki Bożej Królowej Polski na Górcie,
- osie widokowe w kierunkach północnym i zachodnim na kościół Św. Jakuba,
- Salmopol – oś widokowa w kierunku zachodnim na kościół i cmentarz ewangelicko – augsburski,
- oś widokowa w kierunku południowym na prawy brzeg Żylicy,
- założenie zielone w kierunku ulic: Turystycznej i Orlej.

5.8. Formy ochrony przyrody

Walory przyrodnicze Szczyrku objęte są ochroną. Na terenie miasta występują następujące formy ochrony przyrody, w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody:

- Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego wraz z otuliną,
- Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Beskid Śląski” PLH240005,
- pomniki przyrody,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego utworzony został rozporządzeniem Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego. Zajmuje powierzchnię 38 620 ha (na terenie Szczyrku 3 175 ha) i obejmuje gminę Bielsko – Biała, Brenna, Buczkowice, Goleiszów, Istebna, Jaworze, Lipowa, Milówka, Radziechowy – Wieprz, Szczyrk, Ustroń, Węgierska Górka, Wilkowice i Wiśla. Park Krajobrazowy powołany został w celu:

- zachowania oraz wzbogacenia cennych, występujących na terenie województwa zasobów przyrody, kultury i krajobrazu dla potrzeb rekreacji i nauki,
- stworzenia podstaw realizacji kompleksowego programu zrównoważonego rozwoju tych obszarów,
- propagowania idei ochrony przyrody poprzez prowadzenie działalności dydaktycznej i edukacyjnej,

- ochrony i kształtowania środowiska oraz gospodarki przestrzennej w obrębie poszczególnych parków krajobrazowych położonych w granicach województwa śląskiego zgodnie z rozporządzeniami o powołaniu parków krajobrazowych.

Park jest obszarem chronionym ze względu na szczególne wartości przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe Beskidu Śląskiego. Celem jego utworzenia jest zachowanie, popularyzacja i upowszechnianie ww. wartości w warunkach racjonalnego gospodarowania, zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego.

W skład Parku Krajobrazowego wchodzi teren leśny dwóch pasm górskich - Czantorii (995 m n.p.m.) oraz Baraniej Góry (1 220 m n.p.m.). Na stokach Baraniej Góry znajduje się obszar źródliskowy Wisły, skąd biorą swój początek potoki Białej i Czarnej Wisielki. Zlewnia Wisły wraz z dopływami zajmuje największy obszar tego Parku Krajobrazowego. Niewielką powierzchnię zajmuje zlewnia Odry, a w rejonie Koniakowa przebiega fragment europejskiego działu wodnego między zlewiskami Morza Czarnego i Bałtyku.

Zgodnie z rozporządzeniem, w celu zapewnienia warunków dla właściwych form ochrony i kształtowania środowiska, na terenie Parku Krajobrazowego i jego otuliny obowiązują następujące zasady i kierunki działania:

- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego,
- ochrona środowiska i krajobrazu przed:
 - zakłóceniami stosunków wodnych,
 - degradacją gleb i szaty roślinnej,
 - zanieczyszczeniami powietrza,
 - zakłóceniami harmonii w krajobrazie,
- czynna ochrona środowiska poprzez:
 - likwidację lub ograniczenie na terenie Parku działalności gospodarczej szkodliwej dla środowiska,
 - utrzymanie, odnawianie i wzbogacanie zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.

Wokół Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego wyznaczono otulinę o powierzchni 22 285 ha (na terenie Szczyrku – 732 ha) w celu zachowania harmonijnego krajobrazu oraz zabezpieczenia Parku przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych.

Na terenie Szczyrku Park Krajobrazowy obejmuje w większości tereny leśne, rolnicze wraz z zabudową zagrodową oraz tereny tras narciarskich, stacji górnych na Górze Beskid, Klimczoku, Skrzyczne, Małym Skrzyczne oraz stacji na Jaworzynie, Hali Skrzyczneńskiej, Hali Pośredniej, Solisku, Pośrednim. Obejmuje także zabudowę mieszkaniową, usługową i rekreacyjną na Salmopolu, w Malinowie, Zwalisku, Bugaju, Czerwnej i Podmagurze. Pozostałe tereny wzdłuż drogi wojewódzkiej i dróg powiatowych, od Bilej przez centrum miasta i osiedle Migdałskie aż po Solisko – należą do otuliny Parku Krajobrazowego.

Ryc. 1. Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego

Źródło: Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego

Na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego i jego otuliny obowiązują także zakazy, nakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zgodnie z art. 17 ust. 1 ww. ustawy w parku krajobrazowym mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zakaz nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę parku krajobrazowego.
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia

bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

- pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświsiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
- utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych. Zakaz nie dotyczy statków jednostek ratowniczych, jednostek organizacyjnych właściciela wód lub urządzeń wodnych zlokalizowanych na wodach, inspektorów żeglugi śródlądowej, Państwowej i Społecznej Straży Rybackiej, promów w ciągu dróg publicznych, prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej oraz wykonywania zadań z zakresu ochrony przyrody przez Służbę Parku Krajobrazowego.

Wymienione zakazy nie dotyczą:

- wykonywania zadań wynikających z planu ochrony;
- wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;
- prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Obszar Natura 2000

Północne i południowe fragmenty Szczyrku należą do Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Beskid Śląski” PLH240005. Cały obszar Natura 2000

„Beskid Śląski” zajmuje teren o powierzchni ok. 26 159 ha (na terenie Szczyrku jest ok. 703 ha) i stanowi własność Skarbu Państwa (głównie w zarządzie Lasów Państwowych), a także grunty prywatne i gminne. Obszar zlokalizowany jest na terenie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, obejmuje 8 rezerwatów przyrody, m.in. Barania Góra, Czantoria, Kuźnie, Stok Szyndzielni, Wisła, Zadni Gaj, Dolina Łańskiego Potoku i Jaworzyna oraz 2 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe: Cygański Las i Park Ekologiczny Dolina Wapienicy.

Jest to obszar o dużym znaczeniu dla zachowania bioróżnorodności. Zidentyfikowano tu 16 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wśród nich jednymi z cenniejszych są zachowane fragmenty lasów o charakterze naturalnym na północno-wschodnich stokach Baraniej Góry. Stwierdzono także występowanie 23 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest to ostoja fauny typowej dla puszczy karpackiej. Na obszarze odnaleziono też liczne stanowiska rzadkich i zagrożonych roślin oraz bezkręgowców.

Tabela 1. Wykaz siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa	Pokrycie [ha]	Ocena znaczenia obszaru
9110	Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion)	5281,08	A
9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	4752,97	A
9410	Górskie bory świerkowe (Piceion abietis część - zbiorowiska górskie)	3960,81	A
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	1056,22	B
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	105,62	A
6230	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion - płaty bogate florystycznie)	105,62	C
6520	Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (Polygonum-Trisetion)	100,34	C
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe)	79,22	B
91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne)	52,81	A
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (Tilio plathyphylis-Acerion pseudoplatani)	52,81	A
7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	26,41	A
3220	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków	26,41	C
6210	Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea i ciepłolubne murawy z Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków	26,41	C
6430	Ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium)	26,41	A

8220	Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	2,64	B
8310	Jaskinie nieudostępniowane do zwiedzania	-	B

Źródło: Standardowy formularz danych dla obszarów NATURA 2000

Tabela 2. Wykaz najcenniejszych gatunków występujących w obrębie Beskidu Śląskiego

Kod	Nazwa	Liczebność
Ssaki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG		
1354	Niedźwiedź brunatny (<i>Ursus arctos</i>)	D
1324	Nocek duży (<i>Myotis myotis</i>)	C
1303	Podkowiec mały (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	C
1361	Ryś (<i>Lynx lynx</i>)	C
1352	Wilk (<i>Canis lupus</i>)	C
1355	Wydra (<i>Lutra lutra</i>)	C
1308	Mopek zachodni (<i>Barbastella barbastellus</i>)	C
1323	Nocek Bechsteina (<i>Myotis bechsteini</i>)	C
1321	Nocek orzęsiony (<i>Myotis emarginatus</i>)	C
Płazy wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG		
1193	Kumak górski (<i>Bombina variegata</i>)	C
1166	Traszka grzebieniasta (<i>Triturus cristatus</i>)	C
2001	Traszka karpacka (<i>Triturus montandoni</i>)	C
Ryby wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG		
1138	Brzanka (<i>Barbus meridionalis</i>)	C
1163	Głowacz białopłetwy (<i>Cottus gobio</i>)	C
1096	Minóg strumieniowy (<i>Lampetra planeri</i>)	C
Bezkręgowce wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG		
4014	Biegacz urozmaicony (<i>Carabus variolosus</i>)	D
1060	Czerwończyk nieparek (<i>Lycaena dispar</i>)	D
1088	Kozioróg dębosz (<i>Cerambyx cerdo</i>)	C
1084	Pachnica dębowa (<i>Osmoderma eremita</i>)	C
Rośliny wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG		
1902	Obuwik pospolity (<i>Cypripedium calceolus</i>)	D
4109	Tojad morawski (<i>Aconitum moravicum</i>)	A
4116	Tocja karpacka (<i>Tozzia carpatica</i>)	C

1381	Widłoząb zielony (<i>Dicranum viride</i>)	D
------	---	---

Źródło: Standardowy formularz danych dla obszarów NATURA 2000

W Szczyrku obszar Natura 2000 obejmuje głównie tereny leśne, rzadziej tereny rolnicze, a w niektórych miejscach także zabudowę ekstensywną w rejonie ul. Godziszcząńskiej i zabudowę turystyczną w okolicy Przełęczy Karkoszczonek (Chata Wujka Toma). W obszarze Natura 2000 znajduje się część terenu stacji na Hali Pośredniej i Hali Skrzyczneńskiej wraz ze sztucznym zbiornikiem.

W obrębie Szczyrk, stwierdzono siedliska m.in. kwaśnej buczyny górskiej (jako najliczniejsze), żyznej buczyny górskiej oraz bory dolnoreglowe świerkowe, świerkowo-jodłowe i jodłowe.

Siedliska z Załącznika nr 1 występujące w Szczyrku to:

- 9110 kwaśna buczyna górska - zlokalizowane w odległości ok. 150 m na południowy zachód od trasy narciarskiej w rejonie Hali Skrzyczneńskiej oraz w rejonie górnej stacji kolei na Hali Pośredniej.
- 9410 górski bór świerkowy - zlokalizowane poza istniejącą trasą USN 07 w rejonie Małego Skrzycznego.

Siedlisko 9110 kwaśna buczyna górska zlokalizowane w rejonie górnej stacji kolei na Hali Pośredniej w ostatnich latach zostało naruszone. W związku z realizacją inwestycji zlikwidowano ok. 0,8 ha tego siedliska, co stanowi ich zmniejszenie o 0,015%. Pozostaje to jednak bez wpływu na stabilność i stan zachowania obszaru Natura 2000.

Na terenach zlokalizowanych w obszarze Natura 2000 obowiązują nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Planu zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 „Beskid Śląski” oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 z późniejszymi zmianami).

Dla obszaru Natura 2000 Beskid Śląski nie sporządzono jeszcze planu zadań ochronnych.

Na obszarze Natura 2000 nie obowiązuje z góry ustalony katalog zakazów. Jednak zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody na obszarach Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ich ochrony, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Zgodnie z art. 34 ww. ustawy w szczególnych przypadkach można otrzymać zezwolenie na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, przy zapewnieniu wykonania kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000. Do przypadków tych należą wymogi nadrzędnego interesu publicznego (w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym) oraz brak rozwiązań alternatywnych. W przypadku gdy znaczące negatywne oddziaływanie dotyczy siedlisk i gatunków priorytetowych, zezwolenie może zostać udzielone wyłącznie w celu ochrony zdrowia i życia ludzi, zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędnym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego, czy też w celu wynikającym z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej.

Na obszarach Natura 2000 powinno się ustalić:

- edukację ekologiczną i promocję obszaru i jego walorów,
- zakaz zakłócania przebiegów naturalnych procesów przyrodniczych,
- nakaz prowadzenia działalności gospodarczej, w sposób nie zagrażający ochronie pozostałego arealu leśnego,
- zabezpieczenie przed mechanicznym niszczeniem siedlisk wymagających ochrony biernej,
- ograniczenie penetracji ludzkiej w wybranych partiach obszaru szczególnie w terenach siedlisk,
- określenie pojemności środowiska dla poszczególnych typów aktywności rekreacyjnej oraz dla zabudowy rekreacyjno-leśniczowskiej,
- zahamowanie nieuporządkowanego rozwoju sieci dróg utwardzonych w obrębie obszaru,
- nakaz przestrzegania innych ograniczeń wynikających z ustanowienia obszaru Natura 2000.

Beskid Śląski charakteryzuje urozmaicona budowa geologiczna i ciekawa rzeźba terenu. Pasma Beskidów zbudowane są z piaskowców godulskich i istebniańskich, a część Pogórza Śląskiego z łupków i wapieni warstw cieszyńskich. Góry w układzie pasmowym poprzecinane są głębokimi dolinami, co powoduje duże różnice wysokości pomiędzy szczytami a dnami dolin. Występuje tu szereg form skalnych, takich jak: progi i wodospady w dolinach potoków, liczne formy skałkowe oraz różnorodne formy osuwiskowe - powierzchniowe i podziemne.

Beskid Śląski charakteryzuje się największą ilością jaskiń w obrębie polskich Karpat Zewnętrznych. Ich liczbę szacuje się na 347. Największa z tych jaskiń znajduje się w Trzech Kopcach (długość 947,5 m). Liczne są także wychodnie skalne.

Pomniki przyrody

Pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej w Szczyrku przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3. Pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej w mieście Szczyrk

Nazwa	Data utworzenia	Podstawa prawna	Opis	Położenie
Jodła pospolita	1984-12-31	Decyzja Wojewody Bielskiego z dnia 31.12.1984r. Nr 253/84	Jodła pospolita (Abies alba)	Rośnie na stoku wzniesienia Skrzycznego, na terenie szlaku turystycznego
Jaskinia Pajęcza	1993-04-23	Rozporządzenie nr 1/93 Wojewody Bielskiego	Jaskinia Pajęcza położona na wysokości ok. 1075 m n.p.m.	Znajduje się na wsch. Stokach Skrzycznego na pld.-zach. od Hali Jaworzyna
Jaskinia w Jaworzynie	1993-04-23	Rozporządzenie nr 1/93 Wojewody Bielskiego z dnia 23.04.2010r.	Jaskinia w Jaworzynie położona na wysokości 1030 m n.p.m.	Jaskinia znajduje się na pld.-zach. Stokach Skrzycznego, poniżej Hali Jaworzyna
Jaskinia u Jakubca	1993-04-23	Rozporządzenie nr 1/93 Wojewody Bielskiego z dnia 23.04.2010r.	Jaskinia u Jakubca położona w Szczyrku Biłej na wysokości ok. 840 m n.p.m.	Jaskinia znajduje się na stokach Magury Górki
Jaskinia Skalna "Lodowa"	1980-12-02	Decyzja Wojewody Bielskiego z dnia 02.12.1980r. RLS-OP-7141P/6/80	Jaskinia Skalna położona ok. 40 m nad poziomem Żylicy	Jaskinia znajduje się na działce leśnej nr 5954

Źródło: www.gdos.gov.pl

Jaskinie pełnią głównie rolę zimowisk lub schronień letnich nietoperzy, w tym podkowca małego, W rejonie góry Skrzyczne od sierpnia 2010r. do lipca 2011r. przeprowadzono badania dotyczące występowania nietoperzy, które następnie zamieszczono w opracowaniu pt. „Raport o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia pn.: „Przebudowa i modernizacja tras narciarskich na stokach góry Skrzyczne – odcinek Skrzyczne – Skrzyczne Doliny” realizowanego na działkach nr 8130/1, 8131/2, 8131/8 i 8137/1 w Szczyrku”. W raporcie stwierdzono, że jaskinie znajdujące się na badanym terenie nie są obecnie wykorzystywane jako kwatery letnie, tymczasowe ukrycia, czy miejsca hibernacji nietoperzy. Liczebność osobników jest bardzo niewielka, choć nie można całkowicie wykluczyć ich występowania.

Zgodnie z art. 45 ustawy o ochronie przyrody, w stosunku do pomnika przyrody mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu lub obszaru,

- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- uszkodzania i zanieczyszczania gleby,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych,
- zmiany sposoby użytkowania ziemi,
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,

Wymienione zakazy nie dotyczą:

- prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody,
- realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody,
- zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa,
- likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

W stosunku do pomników przyrody ożywionej występujących w Szczyrku wskazane jest wprowadzenie zakazu:

- ścinania, wykopywania i podpalania drzew,
- odcinania i odłamywania gałęzi oraz jakiegokolwiek niszczenia drzew,
- niszczenia gleb i użytkowania terenu na składowiska,
- lokalizacji budowli w promieniu 5 m od drzew.

Natomiast w stosunku do pomników form przyrody nieożywionej występujących w Szczyrku wskazane jest wprowadzenie zakazu:

- niszczenia i dokonywania zmian dotyczących sposobu użytkowania terenu w promieniu 100 m od otworu wejściowego do jaskini,
- zanieczyszczenia i niszczenia wnętrza jaskini, a w szczególności uszkodzania skał, rycia, malowania napisów, znakowania,
- rozkopywania wejścia do jaskini i zanieczyszczania jej otoczenia.

Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt

Na terenie Szczyrku występują elementy fauny i flory objęte ochroną gatunkową. Do gatunków roślin podlegających ochronie ścisłej należą:

- Dziewięsił bezłodygowy (*Carlina acaulis*) – występuje na polanach na Skrzycznym i Malinowie,
- Kukułka Fuchsa (*Dactylorhiza fuchsii*) – najczęściej spotykana jest na młakach i wilgotnych łąkach,
- Mieczyk dachówkowaty (*Gladiolus imbricatus*) – najczęściej spotykany w Szczyрку na polanie Doliny na Skrzycznym, na Hali Pośredniej na stoku Malinowa oraz na stokach Magury,
- Tojad mocny (*Aconitum firmum*) – spotykany w sąsiedztwie źródlisk i wzdłuż górnych odcinków potoków na stokach Malinowa i Malinowskiej Skały,
- Ciemiężyc zielona (*Veratrum lobelianum*) - pojedyncze okazy występują na polanie w Szczyрку-Solisku,
- Rosiczka okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*) – występuje pojedynczo na stoku Skalitego w Szczyрку,
- Sosna kosówka (*Pinus mugo*),
- Widłak jałowcowaty (*Lycopodium annotinum* L),
- Widłak wroniec (*Huperzia selago*),
- Podrzeń żebrowiec *Blechnum spicant* (L.) Roth,
- Sosna kosówka *Pinus mugo*(Turra),

Natomiast do gatunków roślin podlegających ochronie częściowej należą:

- Naparstnica purpurowa (*Digitalis purpurea*) – gatunek często i licznie występujący na obszarze Beskidu Śląskiego,
- Goryczka trojeściowa (*Gentiana asclepiadea*),

Wartościowe przyrodniczo i florystycznie są także nieleśne zbiorowiska roślinne, zlokalizowane w otoczeniu cieków wodnych i na terenach podmokłych. Wśród nich wymienić można zbiorowiska takie jak:

- Górską łąką kośną (*Gladiolo – Agrostietum*), o wysokich walorach przyrodniczych, występuje w reglu dolnym Beskidu Śląskiego (polany na Skrzycznym, Skalitym),
- Ziołorośle z omiegiem górskim (*Doronicum austriacum*), o wysokich walorach przyrodniczych, występuje na polanie Doliny na stoku Skrzycznego,
- Ziołorośle z tojadem mocnym (*Aconitum firmi*), o wysokich walorach przyrodniczych, występuje na terenach górnego odcinka Żylicy, na stokach Malinowa i Malinowskiej Skały,
- Ziołorośle z lepiężnikiem białym (*Petasitetum albi*), o wysokich walorach przyrodniczych, występuje na terenach skarp i brzegów potoków,
- Łąką świeżą (*Arrhenatheretum elatioris*), o średnich walorach przyrodniczych, występuje na terenie ekstensywnie użytkowanych łąk w niższych rejonach Beskidu Śląskiego.

Gatunki zwierząt podlegające ochronie to:

- Nietoperze (*Chiroptera*), Podkowiec mały (*Rhinolophus hipposideros*),
- Traszka karpacka (*Triturus montandoni*),
- Kumak górski (*Bombina variegata*),
- Bocian biały (*Ciconia ciconia*),
- Sowa płomykówka (*Tyto alba*).

Zgodnie z art. 51 ustawy o ochronie przyrody, w stosunku do dziko występujących roślin lub grzybów gatunków objętych ochroną gatunkową mogą być wprowadzone zakazy:

- umyślnego niszczenia,
- umyślnego zrywania lub uszkodzania,
- niszczenia ich siedlisk lub ostoi,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, stosowania środków chemicznych, niszczenia ściółki leśnej lub niszczenia gleby w ostojach,
- hodowli,
- pozyskiwania lub zbioru,
- przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków,
- umyślnego przemieszczania w środowisku przyrodniczym,
- umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

W przypadku braku rozwiązań alternatywnych i braku szkodliwości dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin i grzybów, mogą być wprowadzone pewne odstępstwa od ww. zakazów, dotyczące m.in.:

- wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, jeżeli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie zakazów, przy czym odstępstwo to nie dotyczy gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
- usuwania roślin oraz grzybów niszczących materiały lub obiekty budowlane.

Natomiast w przypadku dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową, zgodnie z art. 52 ustawy o ochronie przyrody, mogą być wprowadzone zakazy:

- umyślnego zabijania, okaleczania lub chwywania, niszczenia ich jaj, postaci młodocianych lub form rozwojowych,
- transportu,
- chowu i hodowli,
- zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania, posiadania lub preparowania okazów gatunków,
- niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania,
- niszczenia, usuwania lub uszkodzania gniazd, mrowisk, nor, lęgówisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień,
- umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień,
- umyślnego płoszenia lub niepokojenia,
- fotografowania, filmowania lub obserwacji, mogących powodować ich płoszenie lub niepokojenie,
- umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca,

W przypadku braku rozwiązań alternatywnych i braku szkodliwości dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt, mogą być wprowadzone pewne odstępstwa od ww. zakazów, dotyczące m.in.

- wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, lub leśnej, jeżeli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie zakazów, przy czym odstępstwo to nie dotyczy gatunków wymienionych w załączniku II i IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory i chronionych gatunków. Ponadto wprowadzenie tego odstępstwa jest możliwe w sytuacji braku znacząco negatywnego wpływu gospodarki leśnej lub rolnej na stan zachowania gatunku,
- zapobiegania poważnym szkodom w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia.

6. ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA

Wśród najbardziej znaczących czynników stanowiących zagrożenie środowiska wymienia się m.in.:

- zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, głównie przez emisję spalin, pyłów itp.,
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych spowodowane zrzutami ścieków,
- niszczenie ekosystemów spowodowane niekontrolowaną zabudową, realizacją dróg i intensywnym rozwojem turystyki.

Warunki aerosanitarnie

W Szczyрку nie powstały jak dotąd żadne zakłady, które znacząco wpływałyby na stan aerosanitarny środowiska. Do głównych źródeł zanieczyszczenia powietrza w mieście należy spalanie paliw w kotłowniach, spalanie w produkcji energii i jej przemianach, transport drogowy oraz indywidualne systemy ogrzewania budynków mieszkalnych oraz użyteczności publicznej. Zanieczyszczenia przenoszone są także przez masy powietrza znad sąsiadującej aglomeracji śląskiej oraz terenów Republiki Czeskiej.

Szczyrk znajduje się w strefie śląskiej Państwowego Monitoringu Środowiska. najbliższa stacja pomiarowa usytuowana jest w Żywcu.

Dla poszczególnych substancji strefę zaliczono do klas określających poziom przekroczenia ich stężeń. Dla dwutlenku siarki, benzenu, ołowiu, tlenku węgla, arsenu, kadmu, niklu, ozonu i dwutlenku azotu ustalono klasę A, co oznacza, że stężenia zanieczyszczenia nie przekraczały odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych i poziomów celów długoterminowych. Sygnalizuje to konieczność utrzymania jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie. Dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu wyznaczono klasę C (stężenia zanieczyszczenia przekraczały poziomy dopuszczalny lub docelowy powiększony o margines tolerancji w przypadku, gdy margines jest określony), a dla ozonu klasę D₂ (stężenia przekraczały poziom celu długoterminowego). Przekroczenia pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu spowodowane jest głównie emisją z ogrzewania budynków w okresie zimowym, ale także emisją wtórną zanieczyszczeń z powierzchni dróg, chodników i boisk w okresie letnim. Przyczynia się do tego także położenie samego Szczyrku w dolinie i otoczeniu masywów górskich, co utrudnia wentylację miasta.

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych

Jakość środowiska skorelowana jest z dostępnością infrastruktury technicznej, takiej jak sieć wodociągowa, kanalizacyjna, dostarczanie ciepła i surowców energetycznych. Ze względu na zróżnicowane ukształtowanie terenu i rozproszoną zabudowę, sieć

infrastruktury technicznej Szczyrk nie jest dostatecznie rozwinięta i wciąż znaczna część mieszkańców z niej nie korzysta.

Ścieki komunalne stanowią główne zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych. Największym ich odbiorcą jest rzeka Żylica, pozostałe cieką przeważnie odbierają ścieki z gospodarstw domowych. Bardzo groźne są też środki chemiczne wykorzystywane w produkcji rolnej, które nie spełniają norm, a także substancje ropopochodne, które podczas opadów deszczu spływają z nawierzchni parkingów, dróg i stacji paliw. Na stokach narciarskich często stosuje się sztuczne naśnieżanie. W celu dłuższego utrzymania pokrywy śnieżnej również stosuje się środki chemiczne, które mogą przenikać do gleb i do wód.

Promieniowanie elektroenergetyczne

Przez pole elektromagnetyczne (PEM) rozumie się pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz. Na terenie miasta Szczyrk do źródeł niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego należą linie przesyłowe energii elektrycznej wysokiego i średniego napięcia, stacje transformatorowe oraz stacje bazowe telefonii komórkowej, w tym urządzenia radiokomunikacyjne, które wytwarzają pola elektromagnetyczne w zakresie częstotliwości od 0,003 do 300 000 MHz.

Na terenie Szczyrk przy ul. Orlej zlokalizowany jest punkt pomiarowy, w którym badania promieniowania prowadzone są co trzy lata. Badanie z 2015 r. wykazało wyższe o ok. 60% (1,13 V/m) wskaźniki w stosunku do badań z 2012 r. (0,71 V/m) i z 2010 r. (0,68 V/m). Poziom promieniowania się zwiększa, nie wykazuje jednak przekroczenia dopuszczalnego poziomu promieniowania elektromagnetycznego (7 V/m).

Stan ekosystemów a turystyka

Ponad 70% miasta Szczyrk porastają lasy. Stan zachowania ekosystemów leśnych w obrębie Szczyrk jest dobry. Do najważniejszych zagrożeń przerwania lub zmniejszenia powierzchni zwartych kompleksów leśnych zalicza się: niekontrolowany rozwój zabudowy letniskowej, zabudowę enklaw śródleśnych, rekreacyjne użytkowanie dróg leśnych przez samochody terenowe i pojazdy crossowe, rozwój dróg i tras narciarskich, przecinających kompleksy leśne, a także intensyfikację ruchu kołowego na trasie Szczyrk-Wisła-Ustroń.

Doliny najważniejszych rzek miasta stanowią lokalne i główne korytarze ekologiczne, dla których znaczącym zagrożeniem jest postępujące zainwestowanie. Działalność inwestycyjna w dolinach może spowodować denaturyzację cieków i naruszenie ciągłości korytarzy ekologicznych.

Istotne zagrożenie dla środowiska stanowi także turystyka. Nadmierny ruch turystyczny wiąże się zniszczeniem cennych gatunków roślin, płoszeniem zwierząt, hałasem, zaśmiecaniem. Budowa tras zjazdowych może prowadzić do niszczenia roślinności na stokach i uruchomienia procesów erozyjnych. Sztuczne naśnieżanie oraz ubijanie powierzchni śniegu w celu przedłużenia jego zalegania może przyczynić się do opóźniania wegetacji roślin. Rozwój narciarstwa generuje większe zapotrzebowanie na wodę do celów naśnieżania, co wiąże się z budową zbiorników. Może tym samym

powodować negatywne zmiany w krajobrazie poprzez tworzenie dominant w postaci wysokich konstrukcji skoczni, tworzenie „plam” i krawędzi w szacie leśnej, chaos architektoniczny związany z zagęszczeniem obiektów hotelowych czy pozostawianie nieużytkowanych, opuszczonych obiektów i urządzeń.

7. STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

W strukturze użytkowania gruntów miasta Szczyrk dominują grunty leśne, zajmując 67,1% powierzchni miasta (2720 ha). Lasy państwowe stanowią 75% kompleksów leśnych. Gospodarkę leśną prowadzi tu Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Nadleśnictwo Bielsko. Pozostałą część (25%) stanowią lasy niepaństwowe, będące głównie własnością prywatną.

Na drugim miejscu są grunty rolne – 21.3% powierzchni miasta (833,9 ha), w tym:

- Grunty orne – 58,1% (484,5 ha),
- Łąki – 0,3% (2,7 ha),
- Pastwiska - 38,2% (318,6 ha),
- Grunty pod rowami – 0,1% (0,8 ha),
- Nieużytki – 3,3% (27,3 ha).

Na obszarze Szczyrku nie występują gleby wyższych (I-III) klas bonitacyjnych.

Wśród gospodarstw rolnych najczęściej występuje gospodarstw indywidualnych, cechujących się dużym rozdrobnieniem gruntów. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w Szczyrku wynosi 2,1018 ha. Na obszarze miasta funkcjonuje 188 gospodarstw.

Struktura wielkościowa gospodarstw w Szczyrku:

- gospodarstwa o powierzchni do 1 ha – 23 gospodarstwa,
- gospodarstwa o powierzchni od 1 do 5 ha – 159 gospodarstw,
- gospodarstwa o powierzchni od 5 do 15 ha – 6 gospodarstw.

W zaledwie kilku gospodarstwach prowadzi się uprawy (głównie mieszanki zbożowe i ziemniaki), pozostałe stanowią przydomowe ogrody warzywne i łąki.

W Szczyrku hoduje się głównie kury, króliki, kozy i owce, a także w niewielki stopniu bydło i trzodę chlewną.

Analizując powyższe można stwierdzić, że rolnicza przestrzeń produkcyjna w mieście Szczyrk ma wartość marginalną.

8. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Powstanie Szczyrku datowane jest na wiek XV, kiedy to w dolinie rzeki Żylicy pojawili się pierwsi osadnicy pochodzenia włoskiego, niemieckiego, austriackiego, węgierskiego, słowackiego i czeskiego. W roku 1630 dokonano pierwszego spisu ludności (na rzecz podatków kościelnych). Na podstawie ówczesnych kronik można stwierdzić, że osada liczyła około 100 mieszkańców.

Początkowo społeczność zajmowała się uprawą roli i pasterstwem, później zaczęto wytwarzać sukno z owczej wełny. Sama nazwa "Szczyrk" wywodzi się od "szczyrkania", czyli dźwięku, jaki wydawały dzwonki zawieszone na szyjach owiec. Kolejnym przełomowym zajęciem, które stało się motorem napędowym rozwoju wioski, był wyrąb lasów na wielką skalę. Dzięki temu szybko powstawały młyny i tartaki wodne – zwiększyło to produkcję wyrobów drewnianych (w szczególności gontów – Szyndzieli).

Rozwój turystyki w Szczyрку nastąpił w XX wieku. Była to miejscowość chętnie odwiedzana przez pracowników z całej Polski. Fakt ten skutkował budową licznych willi, pensjonatów oraz schronisk turystycznych (1927 r. – schronisko na Klimczoku i Przełęczy Salmopolskiej, 1933 r. – schronisko na Skrzycznym). Po wojnie Szczyrk stał się znaną miejscowością na turystycznej mapie kraju oraz popularnym i atrakcyjnym ośrodkiem sportów narciarskich. W 1973 r. Szczyrk otrzymał prawa miejskie.

Ważnymi obiektami, które wpisują się na mapę zabytków miasta, są m. in. Sanktuarium pw. św. Jakuba Starszego oraz Sanktuarium Matki Bożej Królowej Polski. Zbudowany w latach 1797-1800, drewniany kościół parafialny pw. św. Jakuba Starszego z wnętrzem w stylu późnobarokowym stanowi najcenniejszy zabytek na terenie Szczyrku. Do 1848 r. przy kościele istniał cmentarz. Za kościołem od strony północnej zlokalizowana była murowana plebania, powstała w 1894 r. Po wybudowaniu nowego kościoła parafialnego i nowej plebanii stare probostwo jest niezamieszkane.

Oprócz drewnianego kościoła w Szczyрку znajduje się druga świątynia o walorach artystycznych, na tzw. Górcie. Sanktuarium Matki Bożej Królowej Polski powstało w roku 1894 na południowym stoku Magury jako drewniana kaplica. Budowa murowanego obiektu sakralnego w stylu neogotyckim została ukończona w 1954 r. Od 1938 r. sanktuarium opiekują się salezjanie, przybyli z Oświęcimia. Jest to jedno z najważniejszych miejsc kultu religijnego w Beskidach.

Zabytki zlokalizowane na terenie Szczyrku stanowią cenne dziedzictwo kulturowe i objęte są przepisami prawnymi, które zapewniają im odpowiednią ochronę.

Obowiązkiem samorządu lokalnego jest ochrona zabytków, które znajdują się na terenie gminy. Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, organy administracji publicznej podejmują zadania, których celem jest m.in.:

- zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie,

- zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków,
- uwzględnienie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Zgodnie z art. 7 ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami do form ochrony zabytków należy:

- wpis do rejestru zabytków,
- uznanie za pomnik historii,
- utworzenie parku kulturowego,
- ochrona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a następnie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ochronie podlegają:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru wraz z otoczeniem,
- inne zabytki nieruchome wpisane do gminnej ewidencji zabytków,
- dobra kultury współczesnej.

Rejestr zabytków

Na obszarze objętym Studium zlokalizowany jest jeden obiekt wpisany do rejestru zabytków. Jest to kościół drewniany pw. św. Jakuba Starszego. Granice zabytku rozciągają się na całość obiektu w ramach ogrodzenia wraz z wyposażeniem wewnątrz (nr rejestru A-195/77 z dnia 22.09.1977 r.).

Obiekty zabytkowe

Na terenie Szczyrku znajduje się także szereg obiektów zabytkowych objętych ochroną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Należą do nich:

- Beskidzka 5, budynek drewniany z l. 30 XX w.,
- Beskidzka 19, budynek murowany z 1929 r.,
- Beskidzka 22, budynek murowany,
- Beskidzka 25, budynek murowany zbpocz. XX w.,
- Beskidzka 82 / Skalista 1, budynek murowany,
- Beskidzka 91, budynek drewniany,
- Beskidzka 99, budynek murowano-drewniany,
- Beskidzka 116, / Sportowa 2, budynek murowany,
- Beskidzka 118, budynek drewniano-murowany z l. ćw. XX w.,

- Beskidzka 125, budynek drewniany,
- Beskidzka 128, budynek drewniany z 1935 r.,
- Beskidzka 146, budynek drewniany z I. 20. XX w.,
- Beskidzka 176 obok - Kaplica,
- Bukowa 1, budynek mieszkalny z 1900 r. przeb. 60. XX w.,
- Cicha 4, budynek drewniany z 1938 r.,
- Chabrów 4, budynek drewniany z 1929 r.,
- Graniczna 36, budynek drewniany,
- Górską 3, budynek drewniany z 1947 r.,
- Górską 4a, budynek mieszkalny,
- Górską 10, budynek drewniano-murowany,
- Górską 38, budynek drewniany I. 30 XX w.,
- Górską 50, budynek drewniany I. 30 XX w.,
- Jarzębinowa 2, budynek drewniany z 1937 r.,
- Jeżynowa 1, budynek drewniany z 1934 r.,
- Kolorowa 6, budynek mieszkalny,
- Kolorowa/ Orla, figura św. Michała Archanioła na postumencie, fundacja Michała i Teresy Sidzinów z 1906 r.,
- Kolorowa 39, budynek mieszkalny,
- Lipowa 4, budynek mieszkalny,
- Lipowa 8, budynek drewniany z I. 30. XX w.,
- Lipowa 10, budynek drewniany,
- Lipowa 12, budynek drewniany,
- Lipowa 14, budynek drewniany,
- Lipowa 19, budynek drewniany z 1938 r. (brak karty ewidencyjnej),
- Lipowa 20, budynek mieszkalny,
- Matki Bożej Królowej Polski 1, Sanktuarium Matki Bożej Królowej Polski „Na Górcie” z 1948 r.
- Myśliwska 1, budynek drewniany,
- Myśliwska 2, karczma pocz. XX w.,
- Myśliwska 6, obok posesji Kaplica Matki Bożej Różańcowej,

- Myśliwska 14, budynek drewniany z 1928 r.,
- Myśliwska 24 ,budynek drewniany,
- Myśliwska 25, tartak wodny, drewniany, z 1. ćw. XX w,
- Myśliwska 27, budynek mieszkalny,
- Myśliwska 77, budynek drewniano-murowany z 1. ćw. XX w.,
- Myśliwska 93, budynek drewniany z pocz. XX w.,
- Myśliwska 102, przy posesji Figura Jezusa Nazareńskiego z 1839 r. fundacji Joachima Byrdy,
- Myśliwska 116, budynek drewniany z 1927 r.,
- Myśliwska 133, budynek drewniany z 1931 r.,
- Myśliwska 142, budynek mieszkalny z 1931 r.,
- Myśliwska 158, budynek mieszkalny z 1935 r.,
- Olchowa 5, budynek drewniany z 1920 r.,
- Olimpijska 3, budynek murowany,
- Olimpijska 14, budynek drewniany z 1936 r.,
- Olimpijska 15, budynek drewniany z 1928 r.,
- Olimpijska 20, budynek drewniany,
- os. Migdalskie 14, budynek mieszkalny,
- os. Migdalskie 19, budynek mieszkalny,
- Różana 1, budynek drewniany,
- Salmopolska 36, budynek drewniany z 1934 r.,
- Salmopolska 81, Kaplica Najświętszego Serca Pana Jezusa,
- Salmopolska 83, budynek drewniany,
- Skalista 1 / Beskidzka 82, budynek mieszkalny,
- Spacerowa 46, budynek mieszkalny 1953, 1955, 1956 r.,
- Sportowa 2 / Beskidzka 116, dawna szkoła,
- Sportowa 10, budynek drewniany,
- Szczytowa 7, budynek drewniany z ok. 1925 r.,
- Szczytowa 11, budynek drewniany z 3. ćw. XIX w.,
- Turystyczna 5, budynek drewniany,
- Turystyczna 13, budynek drewniany Willa Julia lata 30. XX,

- Uzdrowska 10, budynek mieszkalny, przełom lat 30/40,
- Uzdrowska 15, budynek drewniany,
- Uzdrowska 17, budynek drewniany,
- Uzdrowska 19, budynek mieszkalny,
- Uzdrowska 2, budynek drewniany,
- Uzdrowska 79, budynek drewniany,
- Wczasowa 3, budynek drewniany,
- Wczasowa 18, budynek drewniany,
- Widokowa 3, budynek mieszkalny,
- Widokowa 4, budynek mieszkalny,
- Willowa 3, budynek mieszkalny,
- Wiślańska 62, Cmentarz ewangelicki z 1908 r.,
- Wiślańska 62, dawna szkoła ewangelicka, później kaplica ewangelicka, obecnie dom mieszkalny gminy ewangelickiej, drewniany z XIX-XX ,
- Wrzosowa 34, budynek drewniany.

Dla ww. obiektów plany miejscowe zakładają ich ochronę, konserwację i waloryzację oraz wyznaczają strefy ochrony konserwatorskiej, w których obowiązuje m.in.:

1) utrzymanie istniejących zasadniczych elementów układu urbanistycznego, historycznej sieci dróg, zabudowy w gospodarstwach rolnych, zieleni - parki i ogrody oraz elementów krajobrazu naturalnego takich jak: wody powierzchniowe, jary, zieleń naturalna;

2) rehabilitacja i rewaloryzacja istniejącej zabudowy oraz historycznych układów przestrzennych i elementów rozplanowania wsi;

3) ochrona historycznych założeń zieleni.

Dobra kultury współczesnej

Dobra kultury współczesnej to dobra kultury, które nie są zabytkami. Są to: budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna, a także pomniki czy miejsca pamięci.

W mieście Szczyrk występują 4 pomniki, stanowiące dobra kultury współczesnej:

1. Obelisk Stanisława Huli - zlokalizowany na działce nr. 4007/2 w rejonie Urzędu Miejskiego.

2. Pomnik upamiętniający egzekucję 10 Polaków, więźniów obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, którą wykonano w 1943 r. dla wywarcia presji na mieszkańcach Szczyrku sympatyzujących z ruchem wyzwoleniczym - zlokalizowany w Parku "Zwierzyniec" przy ul. Myśliwskiej, na działce nr 4163/6. Data powstania - po 1945 r.
3. Tablica z nagrobkiem upamiętniająca śmierć Marii Paluch wraz z wnuczką Marią i wnukiem Józefem w 1945 r. - zlokalizowana w rejonie góry Beskid, na działce nr 6124/1. Data powstania - 1980 r.
4. Pomnik ku czci 167 żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych z oddziału "Bartek", zamordowanych w 1946 r. przez UB - zlokalizowany przy kościele św. Jakuba, na działce nr 1634. Data powstania - 2008 r.

Stanowiska archeologiczne

Stanowiska archeologiczne stanowią materialne ślady działalności ludzkiej, będące źródłem wiedzy o najdawniejszej przeszłości danego obszaru. Na terenie gminy Szczyrk występują trzy zarejestrowane zabytki archeologiczne, które podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie o ochronie i opiece nad zabytkami. Stanowiska archeologiczne w Szczyrku przedstawia poniższa tabela:

Tabela 4. Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie miasta Szczyrk

Lp.	Nr KEZA	Nr stanowiska w miejscowości	Typ	Chronologia
1.	110-47/2	1	śląd osadnictwa	okres nowożytny
2.	110-47/3	2	śląd osadnictwa	okres nowożytny
3.	109-48/11	3	tartak wodny	okres nowożytny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach

Stanowiska archeologiczne nr 1 i nr 2 w Szczyrku znajdują się w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – stanowisko nr 1 na terenie zieleni nieurządzonej, a stanowisko nr 2 na terenie leśnym. Stanowisko archeologiczne nr 3 natomiast zlokalizowane jest na obszarze obecnego parkingu.

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wyznaczają strefy ochrony stanowisk archeologicznych, w których obowiązuje m.in.:

1) zachowanie stanowiska bez możliwości naruszania, wraz z utrzymaniem istniejącego zagospodarowania i zabudowy w zasięgu strefy;

2) zakaz prowadzenia w strefie działań niszczących takich jak: wyburzenia, karczowania, głęboka orka, prace wybierzyskowe i niwelacyjne.

9. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIE PRZEZ AUDYT GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

Dla Szczyrku nie sporządzono audytu krajobrazowego, w związku z tym nie wprowadza się rekomendacji ani wniosków oraz nie określa się granic krajobrazów priorytetowych.

10. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia, ściśle wiążą się ze strukturą demograficzną, bezrobociem i rynkiem pracy, a także stopniem wyposażenia gminy w usługi publiczne w stosunku do zapotrzebowania. Na usługi publiczne składają się m.in. przedszkola i placówki oświaty, opieka zdrowotna i społeczna, kultura i sport, bezpieczeństwo oraz administracja samorządowa. Poszczególne zagadnienia omówione zostały w rozdziale 11 niniejszego Działu Studium.

Turystyka

Turystyka ma istotny wpływ na jakość życia mieszkańców Szczyrku. Stanowi czynnik aktywizujący działalność zawodową - coraz więcej osób podejmuje pracę w sektorze usługowym, zakłada własną działalność gospodarczą. Zyski z turystyki generują dochody, a te umożliwiają poprawę standardów mieszkaniowych, powodują wzrost zamożności społeczeństwa. Następuje modernizacja miejscowej infrastruktury komunalnej oraz rozwój sieci drogowej i parkingów, z których korzystają mieszkańcy i przyjezdni. Wzrasta jakość produktów i usług. Z drugiej jednak strony nadmierny ruch turystyczny powoduje duże zagęszczenie osób w miejscach użytkowanych wspólnie przez turystów i mieszkańców: zatłoczenie w sklepach, trudności komunikacyjne. Turyści nastawieni są na rozrywkę, mieszkańcy zaś na pracę i życie codzienne – dysproporcje te niekiedy skutkują powstaniem konfliktów. Nastąpić może wzrost cen i kosztów utrzymania, które najbardziej odczuje ludność miejscowa. Wszystko to przyczynić się może do pogorszenia warunków życiowych w mieście.

Rewitalizacja

Jakość życia wiąże się także z problematyką rewitalizacji miasta. W opracowanym Programie Rewitalizacji Gminy Szczyrk wyznaczono obszary zdegradowane i obszar rewitalizowany. W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego wykorzystano szereg wskaźników pogrupowanych w sfery: społeczną, gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną oraz środowiskową.

W ramach sfery społecznej pod uwagę wzięto następujące wskaźniki:

- Sprawdzian szóstoklasisty - wynik uśredniony z 3 przedmiotów w przeliczeniu na 100 mieszkańców;

- Egzamin gimnazjalny - wynik uśredniony z 6 przedmiotów w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- Liczba osób objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczyrku w roku 2016 ze względu na ubóstwo w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- Liczba osób objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczyrku w roku 2016 ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych na w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- Liczba osób objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczyrku w roku 2016 ze względu na alkoholizm w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- Liczba osób objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczyrku w roku 2016 ze względu na niepełnosprawność w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- Liczba wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe złożone do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2016 w podziale na ulice w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- Liczba dzieci korzystających z dożywiania w roku 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- Liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny w roku 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w koloniach i obozach z programem zajęć profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w roku 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- Liczba rodzin pobierających świadczenie 500+ na pierwsze dziecko w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- Zadłużenie z tytułu podatku od nieruchomości w przeliczeniu na 1 osobę w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

W ramach sfery gospodarczej pod uwagę wzięto wskaźniki:

- Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- Wpływy z opłaty miejscowej obiektów turystycznych (w procencie ogółu wpływów) w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

W ramach sfery przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej pod uwagę wzięto wskaźniki:

- Powierzchnia przestrzeni publicznych (w m²) w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- Liczba budynków komunalnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

W ramach sfery środowiskowej natomiast pod uwagę wzięto ilość azbestu, jaka pozostała do unieszkodliwienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Obszar zdegradowany obejmuje następujące ulice:

• Beskid	• Kotarz	• Różana
• Beskidzka	• Krokusów	• Salmopolska
• Bławatków	• Kwiatowa	• Saneczkowa
• Bratków	• Leśna	• Sasanek
• Chabrów	• Malinowa	• Skalite
• Czyrna	• Malinów	• Skrzyczneńska
• Deptak nad Żylicą	• Matki Bożej
Królowej Polski	• Słoneczna
• Doliny	• Migdalskie	• Sportowa
• Godziszczńska	• Młaki	• Stokrotek
• Góralska	• Myśliwska	• Stroma
• Górska	• Narciarska	• Szczytowa
• Grabowa	• Narcyzów	• Szkolna
• Graniczna	• Ogrodowa	• Śnieżna
• Grzybowa	• Olimpijska	• Turystyczna
• Halna	• Ondraszka	• Wczasowa
• Hondraski	• Orla	• Widokowa
• Jagodowa	• Pasterska	• Więzikówka
• Jałowcowa	• Plażowa	• Willowa
• Jaśminowa	• Pod Brzezina	• Wiślańska
• Jeżynowa	• Podmagura	• Woźna
• Kampingowa	• Południowa	• Wrzosowa
• Kazimierula	• Poziomkowa	• Wypoczynkowa
• Klimczoka	• Przedwiośnie	• Za Hańderką
• Kolorowa		• Zapalenica

- Zawodzie
- Zdrowia
- Zielona
- Zwalisko

Dla miasta Szczyrk ustalono średnią liczbę aspektów problemowych, która wynosi 11. Obszar zdegradowany charakteryzuje 14 głównych zjawisk negatywnych, tj.:

- Niższe uśrednione wyniki z egzaminu gimnazjalnego.
- Stosunkowo wysoka liczba osób korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ze względu na ubóstwo.
- Wysoka liczba osób korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
- Stosunkowo wysoka liczba osób objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ze względu na problemy alkoholowe.
- Wysoka liczba osób korzystających z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ze względu na niepełnosprawność.
- Wysoka liczba dzieci korzystających z dożywiania.
- Stosunkowo wysoka liczba rodzin pobierających świadczenia 500+ na pierwsze dziecko.
- Mniejsza liczba organizacji pozarządowych niż średnia dla obszaru miasta.
- Wysoka liczba osób bezrobotnych.
- Wysoka liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego
- Mniejsza liczba aktywnych podmiotów gospodarczych niż średnia dla miasta.
- Mniejsze wpływy z opłaty miejscowej obiektów turystycznych niż średnia dla miasta.
- Mniejsza powierzchnia przestrzeni publicznych niż średnia dla miasta.
- Mniejsza liczba budynków komunalnych niż średnia dla miasta.

Fragment obszaru zdegradowanego, na którym zidentyfikowano największą liczbę aspektów problemowych (16) wytypowano jako obszar rewitalizacji. Zajmuje powierzchnię 2,7 km² (6,9% powierzchni miasta) i zamieszkują go 1383 osoby (25% ludności miasta). Zlokalizowany jest w północnej części Szczyrku, w zasięgu ulic:

• Beskidzka	• Graniczna	• Kwiatowa
• Bławatków	• Jaśminowa	• Narcyzów
• Bratków	• Kampingowa	• Ogrodowa
• Chabrów	• Klimczoka	• Orla
• Deptak nad Żylicą	• Kolorowa	• Plażowa
	• Krokusów	• Pod Brzezina

• Południowa	• Szczytowa	• Wrzosowa
• Przedwiośnie	• Szkolna	• Wypoczynkowa
• Różana	• Turystyczna	• Zdrowia
• Słoneczna	• Wczasowa	• Zielona
• Sportowa	• Willowa	
• Stokrotek	• Woźna	

Obszar obejmuje tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, usługowej, obiekty usług publicznych (m.in. szkołę) obiekty noclegowe, rekreacyjno-sportowe, obszar cmentarza komunalnego. Obszar rewitalizowany w Szczyrku charakteryzuje problem ubóstwa, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizmu, niepełnosprawności. Liczba wniosków złożonych do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o skierowanie na leczenie odwykowe jest stosunkowo wysoka, podobnie jak liczba dzieci wymagająca dożywiania. Znaczna liczba rodzin korzysta z pomocy asystenta rodziny czy świadczeń 500+ na pierwsze dziecko, znaczna liczba dzieci uczestniczy w obozach o tematyce rozwiązywania problemów alkoholowych. Poziom zadłużenia z tytułu podatku od nieruchomości mieszkańców obszaru jest wysoki, co ma zapewne związek ze stosunkowo dużą liczbą osób bezrobotnych. Aktywność gospodarcza podmiotów jest niska. Przestrzeń publiczna wymaga poprawy w zakresie estetyki jak i zwiększenia powierzchni. W sferze środowiskowej zaobserwowano znaczne ilości azbestu pozostającego do unieszkodliwienia. W zakresie inwestycji wskazuje się na rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej, turystycznej i około turystycznej, budowę i modernizację dróg oraz sieci infrastruktury technicznej (w szczególności wodociągowej, kanalizacyjnej i energetycznej), a także budowę nowych miejsc parkingowych.

W ramach Programu Rewitalizacji wyznaczono szereg działań zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców, jak np.

- Budowa hali sportowej przy ul. Szkolnej,
- Budowa skoczni narciarskiej K15 przy ul. Wypoczynkowej,
- Budowa parku botanicznego przy ul. Szkolnej,
- Budowa mieszkań czynszowych dla młodych oraz osób i rodzin wymagających szczególnej opieki przy ul. Granicznej,
- Budowa placu zabaw przy ul. Deptak nad Żylicą,
- Budowa sieci wodociągowej wraz z remontem ul. Turystycznej,
- Powstanie muzeum skoków narciarskich, kombinacji norweskiej i klubokawiarni olimpijskiej,
- Zagospodarowanie terenu wokół Sanktuarium Św. Jakuba w Szczyrku,

- Rozbudowa budynku przy ul. Beskidzkiej na potrzeby Ośrodka Kultury i Informacji Turystycznej,
- Budowa wielopoziomowego parkingu miejskiego wraz z utworzeniem strefy rekreacji przy ul. Kampingowej.

Bezpieczeństwo

Warunki i jakość życia mieszkańców, a w szczególności ochrona ich zdrowia, związane są także z bezpieczeństwem. Dotyczy to m.in. lokalizacji obiektów związanych z ratownictwem górskim, zagrożenia powodzią oraz osuwaniem się mas ziemnych, które występują na terenie miasta Szczyrk.

Zagadnienia związane z osuwaniem się mas ziemnych oraz zagrożeniem powodziowym szczegółowo opisane są w rozdziale 17 niniejszego Działu Studium.

W mieście Szczyrk zlokalizowanych jest kilka lądowisk helikopterów:

- na parkingu przy ul. Dębowej,
- przy ośrodku narciarskim Beskid Sport Arena,
- w okolicach Jaworzyny (3 lądowiska),
- w okolicach hotelu Meta.

Klimat akustyczny

Hałas negatywnie wpływa na zdrowie i samopoczucie człowieka, a wraz z rozwojem cywilizacyjnym wzrasta liczba jego źródeł. W mieście Szczyrk klimat akustyczny kształtowany jest przeważnie przez system komunikacyjny, urządzenia związane z narciarstwem oraz natężenie turystów.

Hałas drogowy ma charakter ciągły, jego źródłem są samochody osobowe, ciężarowe oraz motocykle. O jego wielkości decyduje natężenie ruchu, udział taboru ciężkiego, prędkość pojazdów, stan nawierzchni, itd. Wzdłuż całego miasta przebiega droga wojewódzka nr 942 przelotowa z Bielska-Białej w kierunku Wisły i Ustronia. Są to miejscowości turystyczne, stanowiące często bazę wypadową mieszkańców Bielska-Białej, zwłaszcza w sezonie wakacyjnym i w weekendy. W sezonie zimowym prawdziwe obciążenie przeżywa sam Szczyrk, co spowodowane jest dynamicznym rozwojem ośrodków narciarskich. Stan dróg oceniony jest jako średni i dobry. Drogi na bieżąco poddawane są remontom.

Narciarstwo, a głównie system naśnieżania, także wpływa na klimat akustyczny miasta. Armatki potrafią generować hałas rzędu 80-115 dB. Do tego dochodzą pracujące ratraki, a także sami użytkownicy stoków. Obecnie jednak często stosuje się nowoczesne systemy naśnieżania o małej emisji hałasu.

Szczyrk, jako miejsce wypoczynkowe, w sezonie tętni życiem. Rozwijają się usługi turystyczne, w tym baza gastronomiczna, sklepy. Roznoszący się na spore odległości gwar

także może stanowić źródło uciążliwości akustycznej, zwłaszcza dla starszych mieszkańców miasta.

W 2009 r. na terenie Szczyrk przeprowadzono badania klimatu akustycznego w trzech punktach pomiarowych (jednym na ul. Plażowej i dwóch na ul. Myśliwskiej), które jednak nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów.

11. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

11.1. Analiza społeczna

a) Procesy demograficzne

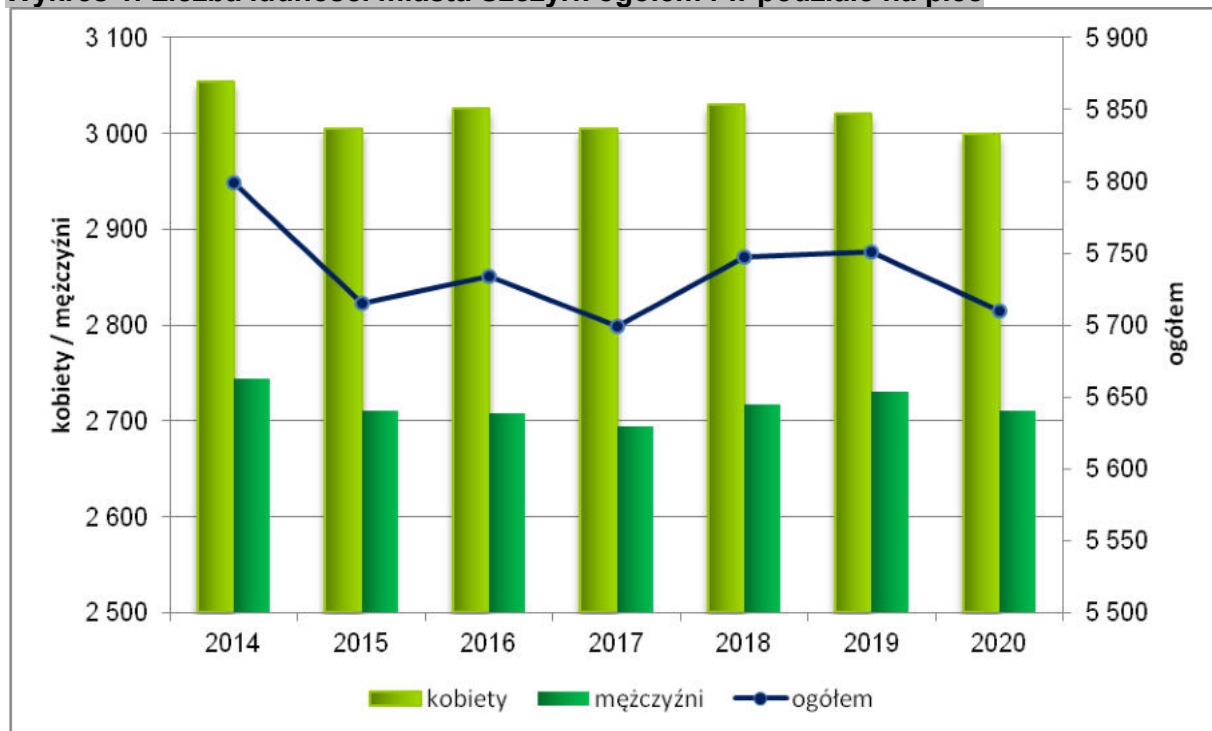
Procesy rozwojowe w dużej mierze zależą od czynników demograficznych, kształtujących strukturę społeczno-gospodarczą gminy. Do czynników demograficznych zalicza się m.in. strukturę wieku i płci, przyrost naturalny, gęstość zaludnienia.

W 2020 r. miasto Szczyrk zamieszkiwały 5 710 osób, w tym 2 999 kobiet i 2 711 mężczyzn (tabela 5). W latach 2014 – 2020 liczba ludności zmniejszyła się nieznacznie, o 89 osób, tj. o ok. 1,5%.

Tabela 5. Liczba ludności w mieście Szczyrk w latach 2014-2020

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem [osoba]	5 799	5 715	5 734	5 699	5 747	5 751	5 710
Kobiety [osoba]	3 055	3 005	3 026	3 005	3 030	3 021	2 999
Mężczyźni [osoba]	2 744	2 710	2 708	2 694	2 717	2 730	2 711

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Wykres 1. Liczba ludności miasta Szczyrk ogółem i w podziale na płeć

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS

Dane przedstawione na wykresie 1 wskazują wyraźną przewagę kobiet nad mężczyznami. Wskaźnik feminizacji jest wysoki, wynosi 112 kobiet/100 mężczyzn. W latach 2014 – 2020 liczba mężczyzn utrzymała się na tym samym poziomie, natomiast liczba kobiet spadła o ok. 2%.

Tabela 6. Gęstość zaludnienia w mieście Szczyrk na tle powiatu, województwa i kraju w 2020 r.

Gęstość zaludnienia	Miasto Szczyrk	Powiat bielski	Województwo śląskie	Polska
Liczba osób na 1 km ²	146	363	364	122

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Gęstość zaludnienia miasta w 2020 r. wynosiła 146 os./km² i była niemal 2,5-krotnie niższa niż w województwie śląskim i powiecie bielskim (tabela 6).

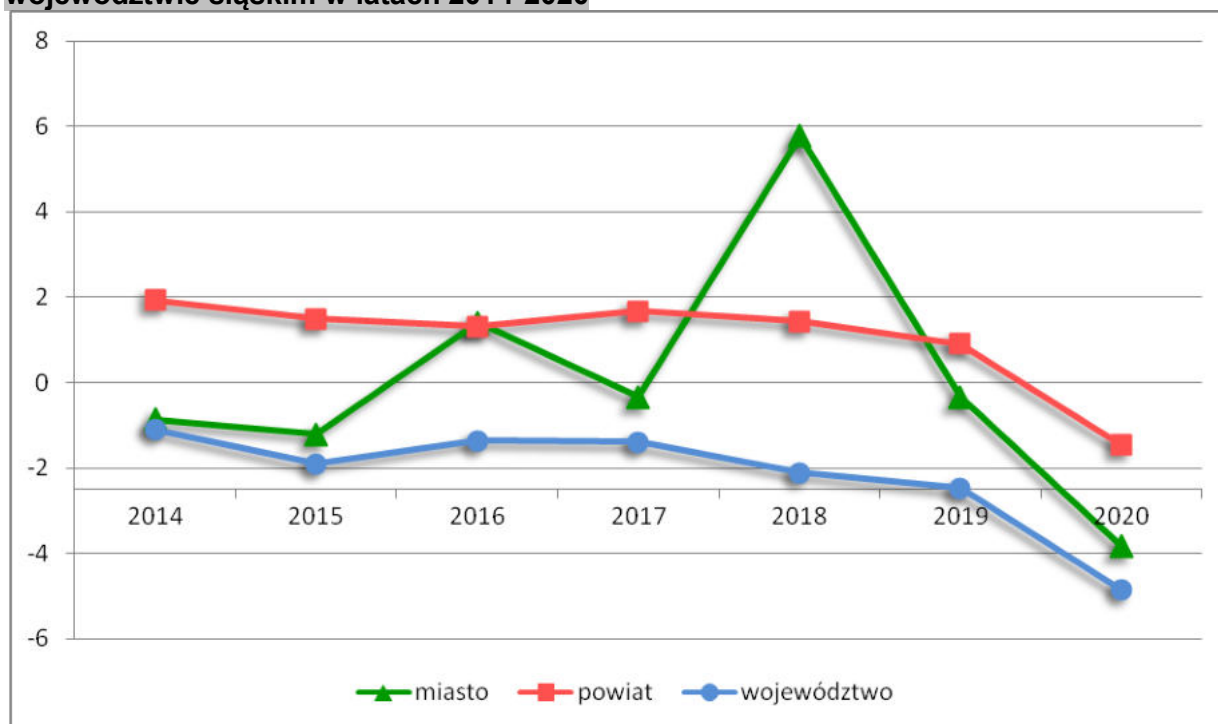
Tabela 7. Ruch naturalny ludności w mieście Szczyrk na tle powiatu i województwa w latach 2014 - 2020

Wyszczególnienie			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Miasto Szczyrk	Urodzenia żywe	w osobach	58	56	65	64	84	68	49
		na 1000 ludności	10,07	9,69	11,35	11,20	14,69	11,86	8,55
	Zgony	w osobach	63	63	57	66	51	70	71

		na 1000 ludności	10,94	10,9	9,95	11,55	8,92	12,21	12,39
		Przyrost naturalny							
		w osobach	-5	-7	8	-2	33	-2	-22
Powiat bielski	Urodzenia żywe	na 1000 ludności	-0,87	-1,21	1,40	-0,35	5,77	-0,35	-3,84
		w osobach	1 677	1 744	1 739	1 823	1 837	1 712	1 670
	Zgony	na 1000 ludności	10,42	10,78	10,70	11,16	11,17	10,35	10,05
		w osobach	1 366	1 504	1 528	1 548	1 600	1 563	1 914
	Przyrost naturalny	na 1000 ludności	8,49	9,30	9,40	9,48	9,73	9,45	11,52
		w osobach	311	240	211	275	237	149	-244
		na 1000 ludności	1,93	1,48	1,30	1,68	1,44	0,90	-1,47
		w osobach	42 720	41 611	42 742	44 971	42 596	40 508	38 151
Województwo śląskie	Urodzenia żywe	na 1000 ludności	9,30	9,09	9,36	9,88	9,38	8,95	8,46
		w osobach	47 831	50 421	48 958	51 404	52 159	51 766	60 054
	Zgony	na 1000 ludności	10,41	11,01	10,73	11,29	11,49	11,44	13,32
		w osobach	-5 111	-8 810	-6 216	-6 433	-9 563	-11 258	-21 903
	Przyrost naturalny	na 1000 ludności	-1,11	-1,92	-1,36	-1,41	-2,11	-2,49	-4,86
		w osobach							

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

W latach 2014 - 2020 wskaźnik przyrostu naturalnego w Szczyrku przyjmował w większości wartości ujemne. W latach 2014 - 2018 liczba urodzeń wzrastała, a potem w roku 2019 i 2020 spadała. Na koniec badanego okresu wskaźnik przyrostu naturalnego przyjął wartość ujemną, na poziomie -3,84 (tabela 7).

Wykres 2. Przyrost naturalny w mieście Szczyrk, powiecie bielskim oraz województwie śląskim w latach 2014-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Zestawiając wartości wskaźnika z danymi dla powiatu bielskiego i województwa śląskiego, można zauważyć pewne dysproporcje. W badanym okresie wskaźnik dla powiatu przyjmował wartości dodatnie, podczas gdy dla województwa był ujemny, oprócz roku 2020, kiedy to wskaźnik przyrostu naturalnego przyjął wartość ujemną zarówno w powiecie bielskim (-1,47) jak i w województwie śląskim (-4,86) (wykres 2).

Tabela 8. Procesy migracyjne w mieście Szczyrk na tle powiatu i województwa w latach 2014 - 2020

Wyszczególnienie	Miasto Szczyrk				Powiat bielski	Województwo śląskie
	Saldo migracji wewnętrznych [osoba]	Saldo migracji zagranicznych [osoba]	Saldo migracji [osoba]	Saldo migracji na 1000 ludności	Saldo migracji na 1000 ludności	Saldo migracji na 1000 ludności
2014	12	1	13	2,1	5	-0,8
2015	-11	0	-11	-1,9	3,7	-0,8
2016	4	-4	0	0,7	4,1	-0,8
2017	-30	1	-29	-5,3	4	-0,7
2018	20	0	20	3,5	4,1	-0,9
2019	-12	1	-11	-2,1	4,4	-0,9
2020	-25	-2	-27	-4,4	3,5	-0,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL, GUS.

W latach 2014 - 2020 wartości salda migracji są zmienne, jednak w ostatnich latach (rok 2019 i 2020) saldo migracji przyjmuje wartości ujemne, co oznacza odpływ ludności z terenu miasta. Do najczęstszych przyczyn migracji wewnętrznych należą chęć poprawy warunków mieszkaniowych, a także wyjazdy młodych ludzi w celu zdobycia wykształcenia w większych miastach, które skutkuje osiedlaniem się tam już na stałe. W badanym okresie saldo migracji osiągnęło najwyższą wartość w 2018 r. (20 osób).

Analizując tabelę 9, podział ludności na ekonomiczne grupy wiekowe wskazuje na starzenie się społeczeństwa miasta Szczyrk. W latach 2014 – 2020 spadła liczba ludności w wieku produkcyjnym, liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła, a liczba osób w wieku przedprodukcyjnym utrzymywała się na podobnym poziomie. Podobne tendencje obserwuje się w powiecie bielskim i województwie śląskim. Przewiduje się dalszy wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Porównując strukturę wiekową w mieście, powiecie i województwie, w Szczyrku występuje największy udział ludności w wieku aktywności zawodowej. Grupy osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym plasują się na środkowych pozycjach.

Tabela 9. Struktura wiekowa miasta Szczyrk na tle powiatu i województwa w latach 2014 - 2020

Wyszczególnienie	Miasto Szczyrk			Powiat bielski			Województwo śląskie		
	Ludność w wieku przedprodukcyjnym [%]	Ludność w wieku produkcyjnym [%]	Ludność w wieku poprodukcyjnym [%]	Ludność w wieku przedprodukcyjnym [%]	Ludność w wieku produkcyjnym [%]	Ludność w wieku poprodukcyjnym [%]	Ludność w wieku przedprodukcyjnym [%]	Ludność w wieku produkcyjnym [%]	Ludność w wieku poprodukcyjnym [%]
2014	17,4	63,7	18,9	19,2	63,1	17,7	16,8	63,2	20,0
2015	16,8	63,7	19,5	19,1	62,8	18,1	16,8	62,5	20,7
2016	17	63,2	19,8	19,2	62,2	18,6	16,8	61,8	21,4
2017	16,9	62,8	20,3	19,3	61,6	19,1	16,9	61,1	22,0
2018	17,3	62,3	20,5	19,5	60,9	19,6	17	60,3	22,6
2019	17,5	61,2	21,3	19,5	60,4	20,1	17,1	59,6	23,3
2020	17,6	60,4	21,9	19,7	59,8	20,4	17,2	59,1	23,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

b) Prognoza demograficzna

Szacunkowa prognoza demograficzna miasta Szczyrk do roku 2050 została sporządzona w oparciu o trendy rozwojowe ludności powiatu bielskiego opracowane przez Główny Urząd Statystyczny (GUS). Z prognozy tej wynika, że liczba ludności powiatu

bielskiego będzie się stopniowo zwiększać i w 2050 r. osiągnie wartość 175 200 osób (wzrost o 8% w stosunku do 2015 r.) Liczba ludności w wieku produkcyjnym wzrastać będzie do roku 2039, w kolejnych latach prognozuje się jej spadek. Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym natomiast będzie stale wzrastać (do 2050 r. aż o 67% w stosunku do 2015 r.), a liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym maleć. Mimo malejącego przyrostu naturalnego, osiągającego w 2050 r. wartości ujemne, saldo migracji będzie na tyle dodatnie (zarówno migracji wewnętrznych jak i zagranicznych), że przyrost rzeczywisty także utrzyma się na dodatnim poziomie (3,36).

W związku z dysproporcjami we wskaźnikach ludnościowych w poprzednich latach dla miasta Szczyrk, ciężko jednoznacznie oszacować kierunek rozwoju ludnościowego miasta. Biorąc jednak pod uwagę utrzymujący się w ostatnim czasie na dodatnim poziomie wskaźnik przyrostu rzeczywistego przewiduje się, że liczba ludności w mieście Szczyrk będzie wzrastać. Nastąpi wzrost liczby osób zarówno w wieku przedprodukcyjnym, jak i poprodukcyjnym, choć osób w tej ostatniej kategorii będzie znacznie więcej. Zmiany w saldzie migracji zależą będą od rozwoju sytuacji mieszkaniowej i turystyki w mieście, uwzględniając jednak ostatnie przekształcenia oraz plany inwestycyjne w tym zakresie, saldo to powinno utrzymywać się na dodatnim poziomie. Atrakcyjność miasta dla potencjalnych mieszkańców będzie wynikać z rozwoju nie tylko turystyki zimowej, ale i letniej. Rozwój ośrodków turystycznych spowoduje wzrost zapotrzebowania na nowych pracowników. Popyt na pracę wiązać się będzie z zahamowaniem odpływu ludności miejscowej w celach zarobkowych. Ważne jest, aby utrzymywać ruch turystyczny na stałym poziomie przez cały rok, w przeciwnym razie oferowane zatrudnienie będzie jedynie sezonowe, a brak perspektyw poza sezonem turystycznym spowoduje odpływ zwłaszcza młodych ambitnych mieszkańców do bardziej rozwiniętych miast.

Z drugiej strony istnieje także ryzyko, że z powodu dużego napływu turystów niektóre rejony miasta nie będą nadawały się do zamieszkania. Wzrastające ceny gruntów ograniczą możliwości nabywcze miejscowej ludności. Działki wykupywane będą przez zamożniejsze grupy społeczne pod tzw. drugie domy lub przez inwestorów na cele turystyczno-rekreacyjne. Powstające inwestycje skierowane będą w dużej mierze w stronę turystów – nowe restauracje, hotele, ekskluzywne butik wyprą małe sklepy i specjalistyczne usługi z innych branż. Może dojść do sytuacji, w której miasto stanie się bardziej przyjazne turystom niż mieszkańcom. Tabele 10 i 11 ukazują procesy migracyjne w wybranych gminach turystycznych w Polsce w ciągu ostatnich 10 lat. Na pierwszy rzut oka widać, że we wszystkich tych gminach saldo migracji jest ujemne. W miejscowościach, w których turystyka rozwija się głównie sezonowo (Karpacz – turystyka zimowa, Solina i Łeba – turystyka letnia), wskaźnik salda migracji jest bardzo zmienny, przyjmuje wartości z przedziału od 6,0 do nawet -10,0. Nie sposób przewidzieć, jak rozwinie się sytuacja ludnościowa w najbliższych latach.

Natomiast w miejscowościach, w których turystyka rozwija się całorocznie, wahania są dużo mniejsze. Wartości wskaźnika są z reguły niskie, ale można zauważyć tendencję wzrostową (Szklarska Poręba, Szczawnica). Najkorzystniejsza sytuacja występuje w Ustroniu i Zakopanem, gdzie liczba ludności ponad trzykrotnie przekracza powierzchnię

gminy. Wisłę, Ustroń i Zakopane, miasta o ugruntowanej pozycji wśród gmin o profilu turystycznym, charakteryzują najwyższe wskaźniki salda migracji.

Na tle ww. miejscowości Szczyrk, ze względu na podobnie duże wahania wskaźnika, na razie przypomina bardziej miejscowość o sezonowym rozwoju turystyki. Prognozuje się, że w przypadku rozszerzenia oferty i poprawy bazy turystycznej saldo migracji ustabilizuje się i przyjmie wyższe wartości.

Tabela 10. Saldo migracji na 1000 ludności w wybranych gminach turystycznych Polski

Wyszczególnienie	Karpacz	Solina	Łeba	Szczyrk
2007	-2,0	-1,0	-10,1	-4,8
2008	-1,4	1,4	-0,8	2,9
2009	-3,4	6,0	-3,7	-0,9
2010	-1,6	-0,2	0,3	-1,4
2011	-2,8	0,8	-1,5	-2,8
2012	5,4	0,4	-4,4	-6,2
2013	-3,4	-1,5	-9,1	-1,0
2014	-5,6	-2,8	-3,9	2,1
2015	-5,1	-5,6	-2,6	-1,9
2016	-3,7	0,0	-9,3	0,7
powierzchnia [ha]	3 799	18 452	1 481	3 907
liczba ludności (2016 r.)	4 770	5 305	3 734	5 734

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Tabela 11. Saldo migracji na 1000 ludności w wybranych gminach turystycznych Polski

Wyszczególnienie	Świeradów-Zdrój	Szklarska Poręba	Szczawnica	Wisła	Ustroń	Zakopane
2007	-8,8	-8,3	3,0	-1,7	1,3	-3,6
2008	-1,8	-4,4	3,0	-1,3	1,8	-4,7
2009	-4,5	-7,2	-5,7	-0,1	3,3	-2,2
2010	-2,9	-3,1	-5,5	-0,6	5,9	-0,9
2011	-6,7	-4,9	-2,3	0,4	3,6	0,0
2012	-5,9	-4,6	-3,1	-0,5	2,3	-1,0
2013	-4,8	-1,9	-1,2	-3,9	3,2	-0,9
2014	0,0	-1,9	-2,1	-0,5	3,6	-2,3
2015	-2,3	-8,6	-4,4	-1,4	4,1	-2,2
2016	-5,6	-3,9	-2,3	-0,9	1,4	-2,0
powierzchnia [ha]	2 072	7 544	8 790	11 017	5 903	8 426

liczba ludności (2016 r.)	4 240	6 651	7 322	11 048	16 065	27 305
--------------------------------------	-------	-------	-------	--------	--------	--------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Nie mniejsze znaczenie będzie miał widoczny w ostatnich latach proces suburbanizacji w aglomeracji Bielska-Białej. Co prawda największy przyrost ludności przewiduje się w miejscowościach położonych bliżej Bielska-Białej (np. Jasienica, Jaworze, Kozy), jednak Szczyrk ze względu na dogodne położenie i walory także może odegrać tu swoją rolę.

Reasumując, można założyć, że w przyszłości tendencja powolnego wzrostu liczby mieszkańców Szczyrku zostanie utrzymana.

c) Sytuacja mieszkaniowa

Infrastrukturę mieszkaniową na terenie Szczyrku charakteryzuje budownictwo indywidualne jednorodzinne, a zabudowa zlokalizowana jest głównie wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.

Tabela 12. Liczba mieszkań w mieście Szczyrk na tle powiatu i województwa w latach 2015-2020

Wyszczególnienie	Miasto Szczyrk	Powiat bielski	Województwo śląskie
2015	2 156	49 173	1 740 320
2016	2 181	49 666	1 750 539
2017	2 193	50 166	1 761 809
2018	2 204	50 674	1 773 511
2019	2 237	51 213	1 786 677
2020	2 263	51 811	1 803 759

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Zasoby mieszkaniowe miasta Szczyrk na koniec 2020 r. stanowiły 2 263 mieszkania o łącznej powierzchni użytkowej równej 230 663 m². Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wynosiła 102 m², na jedno mieszkanie przypadały 2,5 osoby. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na jedną osobę natomiast wynosiła 40,8 m².

Zmiany w zasobach mieszkaniowych miasta Szczyrk ilustrują poniższe tabele.

Tabela 13. Mieszkania oddane do użytkowania w latach 2015-2020

Wyszczególnienie	Miasto Szczyrk	Mieszkania na 10 000 ludności	Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw
------------------	----------------	----------------------------------	---

	Mieszkania ogółem [liczba]	Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	Miasto Szczyrk	Powiat bielski	Woj. śląskie	Miasto Szczyrk	Powiat bielski	Woj. śląskie
2015	12	1 841	20,8	28,6	22,2	333	551	454
2016	26	2 183	45,4	31,1	24,1	1 238	660	480
2017	12	1 587	21,0	30,9	26,9	316	563	545
2018	11	1 730	19,2	31,3	27,5	306	601	561
2019	33	4 865	57,6	32,8	30,9	825	676	662
2020	26	3 740	45,4	36,2	40,5	1 130	925	1 106

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

W latach 2015-2020 oddano do użytkowania 120 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 15 946 m². W każdym roku oddano do użytkowania średnio 20 mieszkań. W porównaniu z rokiem 2015, liczba oddanych do użytkowania mieszkań w 2020 r. była ponad o połowę wyższa. Zatem w ostatnich latach (2019, 2020) można zauważyć znaczny wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania. Jak wynika z tabeli 13 wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania na 10 000 ludności w 2020 r. wynosił 45,4 i był wyższy niż wskaźnik dla powiatu bielskiego (36,2). Dla województwa śląskiego wskaźnik ten kształtuje się na poziomie 40,5. Jeśli chodzi o współczynnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw, to w 2020 r. wyniósł on 1 130 (w powiecie bielskim 925, a w województwie śląskim 1 106). Oznacza to, że wszystkie małżeństwa mogły w Szczyrku liczyć na nowe mieszkania, co w porównaniu z rokiem 2015 oznacza znaczny wzrost, kiedy to jedynie ponad jedna trzecia małżeństw mogła w Szczyrku liczyć na nowe mieszkania.

W latach 2015-2020 w Szczyrku zaobserwowano także pozytywne zmiany w zasobach mieszkaniowych. Odnotowano ogólny wzrost liczby mieszkań o 4,7% (107 mieszkań). Powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę zwiększyła się o 6%, a wskaźniki liczby osób na mieszkanie oraz na izbę zmalały.

Liczba izb w Szczyrku także zwiększyła się w ostatnich latach, na koniec 2020 r. wynosiła 11 247 izb (wzrost o ok. 5% w stosunku do roku 2015), przeciętna liczba izb w mieszkaniu nie uległa jednak zasadniczej zmianie (4,97 izb). Względem powiatu bielskiego i województwa śląskiego jest to jednak wskaźnik najwyższy (dla powiatu 4,54 izb, dla województwa 3,77 izb).

W porównaniu ze średnimi wielkościami dla powiatu i województwa, sytuacja mieszkaniowa w Szczyrku przedstawia się najkorzystniej. Na koniec 2020 r. przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na terenie miasta była o 7,3 m² większa niż w powiecie i aż o 30,1 m² większa niż w województwie. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę w Szczyrku była zaś większa odpowiednio o 10,9 m² i 11,6 m².

Tabela 14. Zasoby mieszkaniowe miasta Szczyrk w latach 2015 - 2020

Wyszczególnienie	Mieszkania	Mieszkania na 1000 mieszkańców	Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	Izby	Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu
2015	2 156	377,3	216 593	10 670	4,95
2016	2 181	380,4	218 741	10 788	4,95
2017	2 193	384,8	220 328	10 859	4,95
2018	2 204	383,5	222 058	10 923	4,96
2019	2 237	389,0	226 923	11 110	4,97
2020	2 263	396,3	230 663	11 247	4,97

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Tabela 15. Wskaźniki mieszkaniowe w mieście Szczyrk w latach 2015 - 2020

Wyszczególnienie	Przeciętna			
	Powierzchnia użytkowa 1 mieszkania [m ²]	Powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę [m ²]	Liczba osób na 1 mieszkanie	Liczba osób na 1 izbę
2015	100,5	37,9	2,65	0,54
2016	100,3	38,1	2,63	0,53
2017	100,5	38,7	2,60	0,52
2018	100,8	38,6	2,61	0,53
2019	101,4	39,5	2,57	0,52
2020	101,9	40,4	2,52	0,51

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Tabela 16. Warunki mieszkaniowe w mieście Szczyrk na tle powiatu i województwa w 2020 r.

Wyszczególnienie	Miasto Szczyrk	Powiat bielski	Województwo śląskie
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania [m ²]	101,9	94,6	71,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę [m ²]	40,4	29,5	28,8
Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	4,97	4,54	3,77
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	2,52	3,21	2,49
Przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,51	0,71	0,66

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL, GUS.

Wyposażenie mieszkań w instalacje stanowi o standardzie mieszkaniowym. W 2020 r. w Szczyrku 97,3 % mieszkań podłączonych było do sieci wodociągowej, łazienkę posiadało 91,7% mieszkań, a ustęp splukiwany 95%. 78,6% mieszkań wyposażonych było w centralne ogrzewanie, a 68,4% korzystało z sieci gazowej (tabela 17).

Tabela 17. Wyposażenie mieszkań w instalacje w Szczyrku w 2015 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania [liczba]	Wyposażenie mieszkań w instalacje w procencie ogółu* [%]
Wodociąg	2 203	97,3
Ustęp splukiwany	2 149	95
Łazienka	2 076	91,7
Centralne ogrzewanie	1 799	78,6
Gaz sieciowy	1 547	68,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL, GUS.

* liczba mieszkań w Szczyrku w 2020 r: 2 263

d) Edukacja i wychowanie

W Szczyrku możliwe jest kształcenie na poziomie przedszkolnym oraz podstawowym. W mieście znajdują się 2 przedszkola, do których uczęszcza łącznie 184 dzieci. Są to Przedszkole Publiczne w Szczyrku oraz niepubliczne przedszkole „Żyrafa”.

Tabela 18. Przedszkola i szkoły w mieście Szczyrk

Nazwa	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Świetlica, biblioteka, sala gimnastyczna
Publiczne Przedszkole w Szczyrku	7	160	14	NIE
Przedszkole Żyrafa	bd	24	bd	bd
Szkoła Podstawowa nr 1	13	237	28	TAK
Szkoła Podstawowa nr 2	10	168	26	TAK

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Szczyrku (wrzesień 2017 r.)

Zgodnie z reformą szkolnictwa od września 2017 r. w Szczyrku funkcjonują 8-letnie szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Heleny Marusarzówny w Szczyrku,
- Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum nr 2 im. Królowej Jadwigi w Szczyrku.

Szkoły podstawowe liczą łącznie 23 oddziały, w których naukę pobiera 405 uczniów. W każdej z nich funkcjonuje świetlica oraz biblioteka, posiadają także sale gimnastyczne.

Ponadto w Szczyrku zlokalizowana jest Szkoła Mistrzostwa Sportowego.

Kształcenie ponadpodstawowe obecnie możliwe jest w sąsiadujących większych ośrodkach miejskich, takich jak Żywiec, Bielsko-Biała. W planach miasta jednak jest

utworzenie liceum wieczorowego. Najczęściej wybierane placówki szkolnictwa wyższego natomiast obejmują miasto Bielsko-Biała, Katowice oraz Kraków.

W związku z rozwojem usług turystycznych miasta wzrasta świadomość edukacyjna ludności, która poszukuje możliwości zdobycia dodatkowych umiejętności i kwalifikacji (w dziedzinie zarządzania, finansów, marketingu, znajomości języków obcych).

e) Kultura

Głównym ośrodkiem kulturalnym na terenie miasta jest Miejski Ośrodek Kultury, Promocji i Informacji im. Jana Więzika, zlokalizowany w dawnym budynku kina. W ramach MOKPiI działa nie tylko Ośrodek Kultury, ale także biblioteka, punkt informacji turystycznej oraz kino „Beskid”.

Beskidzka Galeria Sztuki, założona w 1995 r. stanowi największą prywatną galerię sztuki współczesnej na południu Polski.

W Szczyrku odbywają się także liczne imprezy i wydarzenia kulturalne, takie jak Tydzień Kultury Beskidzkiej, Jakubowe Święto, plenery rzeźbiarskie, wystawy malarskie, jarmarki twórczości ludowej, rodzinne rajdy górskie, zawody downhillowe, Mistrzostwa Polski w Skokach i Kombinacji Norweskiej, zawody z cyklu LOTOS CUP, Mistrzostwa Polski Parlamentarzystów, Samorządowców i Pracowników Samorządowych w Narciarstwie Alpejskim i inne.

Ważną rolę w mieście odgrywają także stowarzyszenia i organizacje społeczne, które integrują społeczności lokalne, wzmacniają więzi i przez to pozytywnie wpływają na rozwój miasta. W Szczyrku aktywnie działa m.in. Towarzystwo Miłośników Szczyrku, Stowarzyszenie Młodzi dla Szczyrku oraz Koło Emerytów i Rencistów w Szczyrku.

f) Pozostałe usługi publiczne

Wypożyczenie w obiekty publicznej służby zdrowia i opieki społecznej w Szczyrku obejmuje: ośrodek zdrowia, przychodnię rehabilitacyjną w Ośrodku Rehabilitacyjno-Wypoczynkowym „Adam” oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Urzędzie Miejskim w Szczyrku. W mieście funkcjonują także 4 apteki.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczyrku jest jednostką organizacyjną gminy powołaną Postanowieniem Nr 1/90 Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Szczyrku z dnia 17 kwietnia 1990r. Ośrodek swoim zasięgiem obejmuje obszar miasta Szczyrk. Podstawowym zadaniem Ośrodka jest realizacja własnych i zleconych zadań pomocy społecznej, zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Celem Ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać przy wykorzystaniu własnych środków, możliwości i uprawnień. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin oraz do ich integracji ze środowiskiem.

Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w 2015 r. wyniósł 5,6 i był wyższy niż dla powiatu bielskiego (3,6) czy województwa śląskiego (4,9).

Usługi sakralne w mieście świadczy Parafia Rzymsko –Katolicka pw. Św. Jakuba oraz Parafia Ewangelicko-Augsburska Filia w Szczyrku Salmopolu. Na terenie miasta zlokalizowane są: Kościół pw. Św. Piotra i Pawła, Sanktuarium św. Jakuba Ap. Starszego przy ul. Kolorowej, Kaplica Najświętszego Serca Pana Jezusa przy ul. Salmopolskiej, a także Sanktuarium Matki Bożej Królowej Polski przy Pl. Matki Bożej Królowej Polski 1.

Ponadto w Szczyrku działa Ochotnicza Straż Pożarna, posterunek policji oraz Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe.

11.2. Analiza ekonomiczna

a) Bezrobocie

Tabela 19. Bezrobocie w mieście Szczyrk w latach 2014-2020

Wyszczególnienie	Bezrobotni zarejestrowani w mieście Szczyrk			Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym		
	ogółem [osoba]	mężczyźni [osoba]	kobiety [osoba]	Miasto Szczyrk [%]	powiat bielski [%]	województwo śląskie [%]
2014	265	136	129	7,2	4,7	6,1
2015	243	136	107	6,7	4	5,2
2016	158	79	79	4,4	3	4,3
2017	107	54	53	3	2,3	3,4
2018	78	38	40	2,2	1,9	2,9
2019	81	36	45	2,3	1,7	2,5
2020	108	48	60	3,1	2,7	3,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL, GUS.

W ostatnich latach obserwuje się spadek bezrobocia w mieście Szczyrk. Do roku 2019 widoczny był spadek liczby bezrobotnych (81 osób), jednak w roku 2020 liczba ta wzrosła, odnotowano 108 zarejestrowanych bezrobotnych.

Jak wynika z tabeli 19, w roku 2014 i 2015 wśród bezrobotnych nieznacznie przeważali mężczyźni. W 2016 r. liczba bezrobotnych kobiet i mężczyzn zrównała się. Natomiast w latach 2018 - 2020 liczba bezrobotnych kobiet była większa niż liczba bezrobotnych mężczyzn. Niewielkie różnice w udziale obu płci wśród osób bezrobotnych wynikają najprawdopodobniej ze struktury zatrudnienia. W Szczyrku rozwijają się usługi turystyczne, gdzie znajdują zatrudnienie zarówno kobiety, jak i mężczyźni.

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Szczyrku w 2020 roku wynosił 3,1%, czyli więcej niż dla powiatu bielskiego (2,7%), porównywalnie jak dla województwa śląskiego (3,4%) i mniej jak dla Polski (4,6%).

b) Podmioty gospodarcze

Liczba podmiotów gospodarczych w mieście Szczyrk w 2020 r. wynosiła 944. Dominowały przedsiębiorstwa z sektora prywatnego, które stanowiły ponad 90% wszystkich podmiotów.

Tabela 20. Podmioty gospodarki narodowej sektora prywatnego w 2020 r.

Sektor prywatny	Podmioty gospodarcze
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	864
Spółki handlowe	40
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	7
Spółdzielnie	0
Fundacje	2
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	31

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Jak wynika z tabeli 20, wśród podmiotów prywatnych przeważały przedsiębiorstwa osób fizycznych (864 podmiotów). Działalność prowadziły także spółki handlowe, spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego, stowarzyszenia i organizacje społeczne oraz fundacja.

W 2020 r. 97% wszystkich podmiotów gospodarczych w Szczyrku stanowiły przedsiębiorstwa niewielkie, zatrudniające do 9 pracowników. Wynika to z dynamicznego rozwoju małych, rodzinnych przedsiębiorstw z branży turystycznej.

Podmioty gospodarcze prowadzą głównie działalność związaną z zakwaterowaniem i gastronomią (25% wszystkich podmiotów), handlem (16%) oraz budownictwem (14%). 6% podmiotów zajmuje się przetwórstwem przemysłowym, 6% transportem, 4% działalnością profesjonalną, naukową i techniczną, a 4% działalnością związaną z kulturą, rozrywką i rekreacją.

Tabela 21. Podmioty gospodarki narodowej według wybranych rodzajów działalności w 2020 r.

Rodzaj działalności gospodarczej	Podmioty gospodarcze
Działalność związana z zakwaterowaniem i gastronomią	268
Handel	171
Budownictwo	152
Przetwórstwo przemysłowe	64
Transport	61
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	47
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Tabela 22. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w mieście Szczyrk, powiecie bielskim i województwie śląskim w 2020 r.

Wyszczególnienie	Miasto Szczyrk	Powiat bielski	Województwo śląskie
Podmioty w rejestrze REGON ogółem	1 057	18 802	494 282
Podmioty w rejestrze REGON na 1000 ludności	185	113	110
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	151	92	79

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Tabela 23. Nowo zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w mieście Szczyrk, powiecie bielskim i województwie śląskim w 2020 r.

Wyszczególnienie	Miasto Szczyrk	Powiat bielski	Województwo śląskie
Nowo zarejestrowane podmioty w rejestrze REGON ogółem	59	1 157	30 774
Nowo zarejestrowane podmioty w rejestrze REGON na 10 000 ludności	103	70	68

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

W porównaniu z powiatem bielskim i województwem śląskim miasto Szczyrk osiąga bardzo wysokie wskaźniki gospodarcze. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 ludności oraz liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności są o wiele wyższe niż dla powiatu i województwa (tabela 22). Tak samo przedstawia się wskaźnik nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON podmiotów gospodarczych (tabela 23). W 2020 r. zarejestrowano w Szczyrku 59 podmiotów, głównie w branży związanej z gastronomią i zakwaterowaniem, handlem oraz budownictwem.

Powyższe dane wskazują na wysoki poziom przedsiębiorczości w mieście Szczyrk. Aktywność gospodarcza mieszkańców jest wysoka i skupia się głównie wokół turystyki oraz usług około turystycznych. Wskazane jest sprzyjanie dalszemu rozwojowi usług na terenie miasta poprzez pobudzanie i wspieranie lokalnej przedsiębiorczości, promocję aktywności społecznej, a także pozyskiwanie inwestorów z zewnątrz.

c) Turystyka

Turystyka stanowi jedną z najważniejszych gałęzi gospodarki miasta Szczyrk, determinując jego rozwój i pozycję. Usługi turystyczne najczęściej obejmują usługi hotelarskie, gastronomiczne, transportowe i oferowane atrakcje turystyczne.

Do obiektów noclegowych zalicza się m.in. hotele i obiekty hotelowe, ośrodki i domy wczasowe, pensjonaty, schroniska, baczki, kampingi, gospodarstwa agroturystyczne, apartamenty, pokoje gościnne. Obiekty noclegowe w Szczyrku przedstawia tabela 24.

Tabela 24. Obiekty noclegowe w Szczyrku

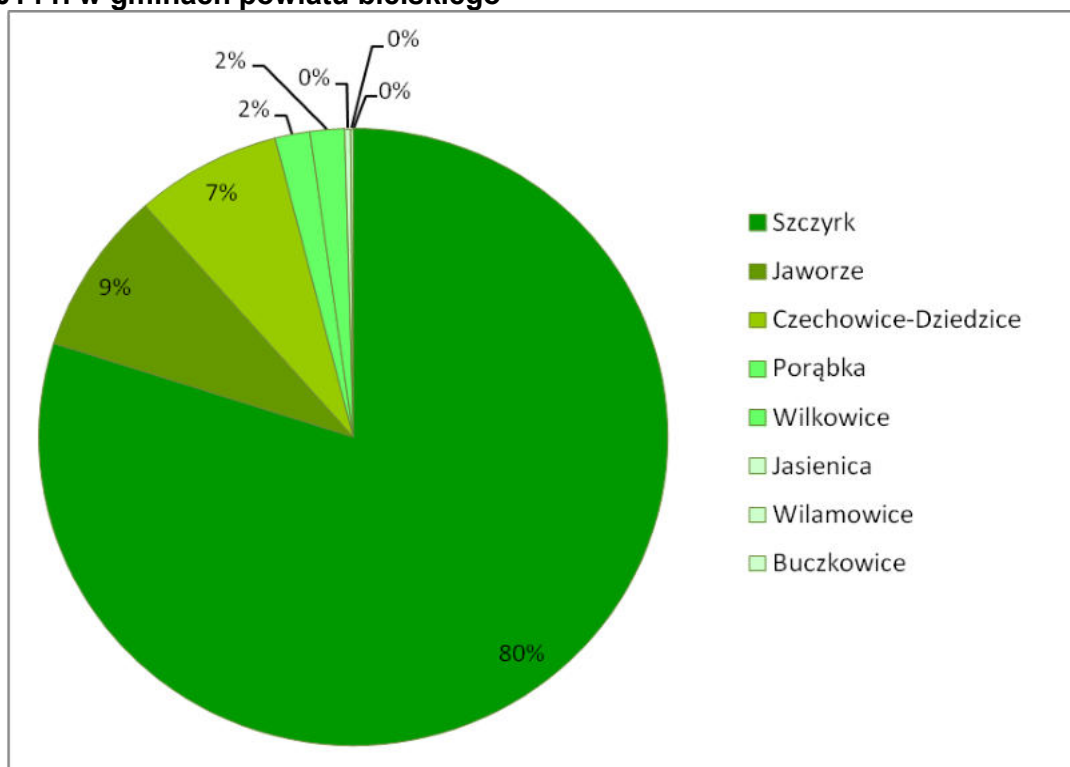
Hotele i obiekty hotelowe	Ośrodki i domy wczasowe	Pensjonaty	Apartamenty	Agroturystyka	Schroniska
<ul style="list-style-type: none"> Alpin hotel z klasą, Elbrus Spa& Wellness, Góral Spa & Wellness, Górski, Klimczok, Meta Resort&Vine Spa, Olimpia Lux Resort & Spa, Orzeł Biały, Skalite Spa & Wellness, Hotelik Skalny. 	<ul style="list-style-type: none"> Adam, Beskidek, Caritas, CKiR Orle Gniazdo, HARNAS Centralny Ośrodek Sportu, CIS Politechnika Śląska, Exploris, Jesion, Maria, Panorama, Przy Stoku, Siemion. 	<ul style="list-style-type: none"> Arka, Bienkula, Gościniec Fenix, Gościniec Salmopolski, Gościniec Solisko, Gościniec Urbanski, Krokus, Marsjanka, Na Brzegu, Sasanka, Silveretta I, Silveretta II, Vita, Willa Aspen, Willa Barbara, Willa Dolce Vita, Willa Jaskółka, Willa Kora, Willa Pod Aniołem, Willa Pod Magurą, Willa Pod Świerkami, Willa Przy Skoczni, Willa Rosa, Willa Śnieżynka, Willa Venus Spa & Odchudzanie, Willa Venta, Willa Wierchy, Willa Gajówka, Zajazd Beskid. 	<ul style="list-style-type: none"> Apartament Pod Skrzycznym, Amartament Gronik, Czarna, Family Relaks. 	<ul style="list-style-type: none"> Chata w dechę, Kosajonka, Willa Jędrus. 	<ul style="list-style-type: none"> PTTK Klimczok, SSM Hondrasik, Chata Wuja Toma, Górska Legenda, Holdimex, Jankowska-Garbacz Barbara, Malinowa Chata, Maria 2, Willa Pod Klimczokiem, Willa Pod Modrzewiem.

Źródło: Strategia Rozwoju Miasta Szczyrk na lata 2014-2022.

Ponadto w Szczyrku funkcjonują tzw. „pokoje gościnne” oraz domki do wynajęcia. Łączna liczba miejsc noclegowych w ww. obiektach wynosi ponad 5000.

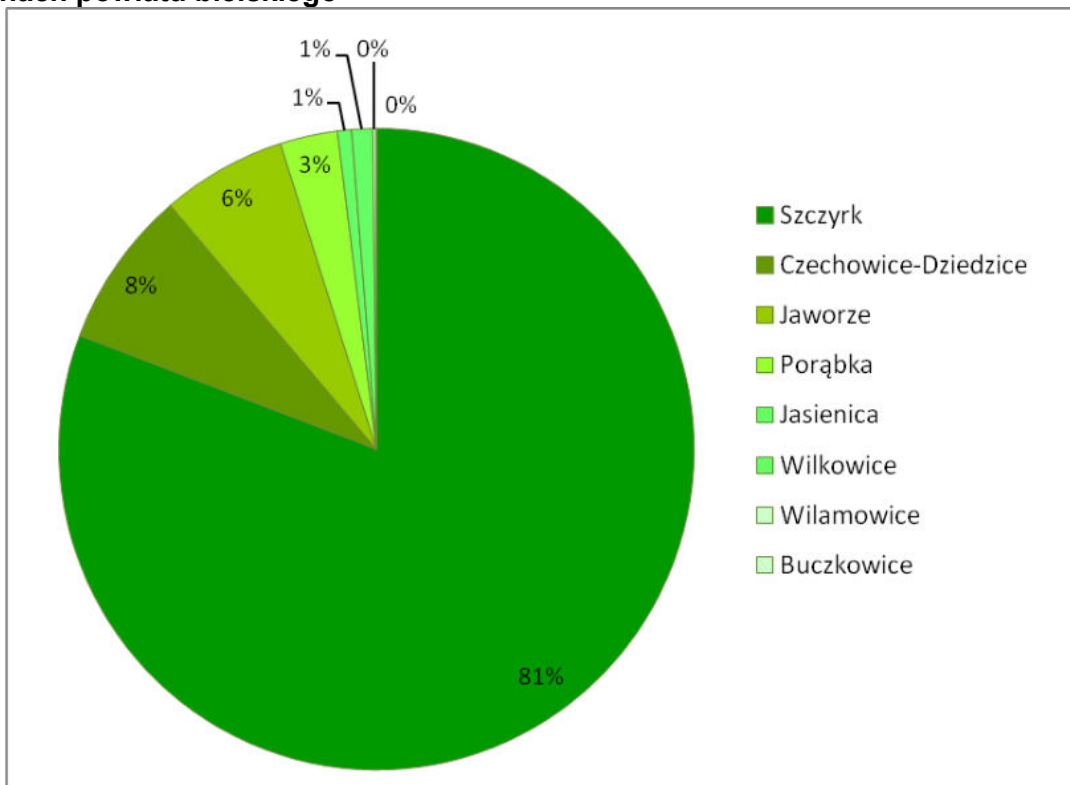
Spośród wszystkich gmin powiatu bielskiego Szczyrk zajmuje pierwsze miejsce pod względem liczby obiektów noclegowych i jest zdecydowanym liderem pod względem udzielonych noclegów oraz liczby turystów z nich korzystających, co wyraźnie obrazują poniższe wykresy (wykres 3 i 4).

Wykres 3. Turyści korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w 2014 r. w gminach powiatu bielskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

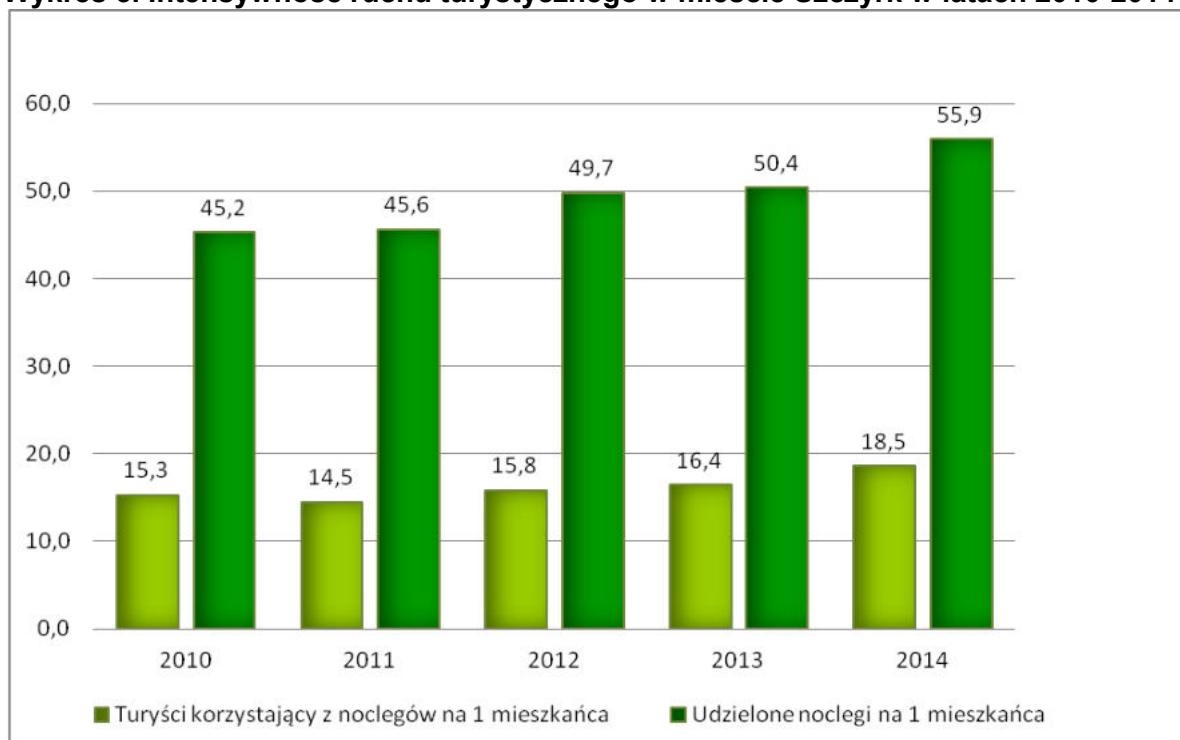
Wykres 4. Udzielone noclegi w turystycznych obiektach noclegowych w 2014 r. w gminach powiatu bielskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Wskaźniki intensywności ruchu turystycznego w Szczyrku, wyrażone liczbą turystów korzystających z noclegów oraz liczbą udzielonych noclegów w przeliczeniu na 1 mieszkańca, są wysokie, a w latach 2010 - 2014 systematycznie wzrastały. Według danych GUS w 2014 r. liczba turystów korzystających z obiektów noclegowych wynosiła ponad 100 tys. osób, w tym 3352 turystów pochodziło z zagranicy. W tym samym roku w Szczyrku udzielono ponad 324 tys. noclegów. Intensywność ruchu turystycznego w Szczyrku w latach 2010-2014 przedstawia wykres 5.

Wykres 5. Intensywność ruchu turystycznego w mieście Szczyrk w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Szczyrk jest doskonałym miejscem do uprawiania aktywnych form rekreacji i sportu. Rozwija się tu turystyka piesza (m.in. trekking, nordic walking), rowerowa, downhill, jazda quadem, poduszkowcem, samochodem terenowym, eksploracja jaskiń, paralotniarstwo, a w sezonie zimowym także narciarstwo zjazdowe i biegowe, snowboard czy jazda skuterem śnieżnym. Na terenie miasta wyznaczono trasy rowerowe i szlaki turystyczne.

Trasy rowerowe:

- Szlak niebieski: „Wokół Skalitego” (długość 8 km, czas przejazdu ok. 45 min.) oraz „Górka-Bieniatka” (długość 9,2 km, czas przejazdu ok. 50 min.),
- Szlak żółty: „Beskid” (długość 9,85 km, czas przejazdu ok. 1h),
- Szlak czerwony: „Magura” (długość 14 km, czas przejazdu ok. 1,5h) oraz „Skrzyczne” (długość 10,7 km, czas przejazdu ok. 1h 15 min),
- Ścieżka pieszo-rowerowa w centrum Szczyrku (długość 3,5 km).

Szlaki turystyczne przebiegające przez Szczyrk:

- szlak niebieski: Ostre - Skrzyczne - Szczyrk Centrum - Schronisko PTTK na Klimczoku - Bystra - Wilkowice,
- szlak zielony: Wilkowice - Bystra - Przełęcz Kołowrót - Siodło pod Klimczokiem - Szczyrk Biła - Szczyrk Centrum - Skrzyczne - Malinowska Skała - Barania Góra,
- szlak żółty: Szczyrk Centrum - Szczyrk Biła - Przełęcz Karkoszczonka - Brenna Bukowa,
- szlak czerwony: Szyndzielnia - Siodło pod Klimczokiem - Przełęcz Karkoszczonka - Beskid Węgierski - Grabowa - Szczyrk Przełęcz Salmopolska - Malinów - Malinowska Skała,
- szlak zielony: Szczyrk Solisko - Malinów,
- szlak czarny: Szczyrk Górka - Chata na Groniu - Bystra.

W Szczyrku funkcjonują centra sportowo-rekreacyjne m.in. Centrum Rekreacji, gdzie powstała trasa narciarstwa biegowego oraz crossowy tor rowerowy o długości 1,85 km, umożliwiające spędzanie wolnego czasu przez cały rok. Trasa narciarstwa biegowego dostosowana jest zarówno dla początkujących, jak i zaawansowanych narciarzy, a dzięki spełnieniu wymogów Międzynarodowej Federacji Narciarskiej oraz Polskiego Związku Kolarskiego można tu organizować zawody w biegach i kolarstwie.

Jednak największą atrakcją turystyczną Szczyrku są ośrodki narciarskie.

Jednym z największych kompleksów narciarskich w Polsce jest Szczyrkowski Ośrodek Narciarski (Szczyrk Mountain Resort), zlokalizowany na zboczach szczytów Małe Skrzyczne (1211 m n.p.m.) i Wierch Pośredni (1000 m n.p.m.). Oferuje ponad 22km zróżnicowanych tras zjazdowych (w tym 5 oświetlonych). Obecnie następuje rozbudowa kompleksu m.in. o nowoczesne koleje linowe z systemem zaśnieżania i wyciągi.

Niemniej ważny jest Centralny Ośrodek Sportu, przy którym działa Ośrodek Przygotowań Olimpijskich. W skład kompleksu, oprócz tras narciarskich, wyciągów i kolei linowych, wchodzi także kompleks skoczni narciarskich, pływalnia, hala widowiskowo-sportowa, stadion lekkoatletyczny, boiska sportowe, czy korty tenisowe.

Ponadto na terenie Szczyrku funkcjonuje ośrodek sportowo-rekreacyjny Beskid Sport Arena na stokach góry Beskid, gdzie sezon narciarsko-snowboardowy trwa przez cały rok (także latem) oraz mniejsze wyciągi i stacje narciarskie m.in. Kompleks Narciarski „Biały Krzyż” zlokalizowany na Przełęczy Salmopolskiej, Krasnal i Bananowy usytuowane w rejonie Czyrnej, Kaimówka na stokach Skrzycznego (w pobliżu ośrodka COS), Akademia Sportów Górskich Skrzyczne, a także ośrodek Beskidek w Biłej.

d) Budżet samorządowy

Odzwierciedleniem sytuacji ekonomicznej miasta jest także jego budżet. Suma dochodów do budżetu miasta Szczyrk w 2020 r. wyniosła ok. 35,4 mln zł. Największą część dochodów stanowiły dochody od osób prawnych, fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej (55,4%). Duża część wpływów pochodziła także z działu rodzina (22,6%) oraz różnych rozliczeń (10,2%). Zestawienie dochodów prezentuje tabela 25.

Tabela 25. Struktura dochodów budżetu miasta Szczyrk według działów w latach 2017-2020 (w odsetkach)

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020
Ogółem	100	100	100	100
Rolnictwo i łowiectwo	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport i łączność	0,6	0,0	1,0	0,4
Gospodarka mieszkaniowa	28,8	0,8	2,4	0,2
Administracja publiczna	2,2	2,6	2,2	2,5
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,0	0,4	0,3	0,0
Różne rozliczenia	8,1	10,3	8,9	10,2
Oświata i wychowanie	1,7	1,9	6,5	1,3
Pomoc społeczna	1,4	1,7	1,5	1,8
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,1	0,1	0,1	0,1
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4,1	4,8	4,3	4,9
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,0	0,1	0,0	0,0
Kultura fizyczna	0,0	0,2	0,0	0,2
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej	38,6	59,5	54,5	55,4
Turystyka	0,0	0,0	0,4	0,3
Rodzina	14,5	17,6	17,9	22,6
Pozostałe	0,1	0,2	0,1	0,1

Źródło: Opracowanie władne na podstawie danych BDL, GUS.

Tabela 26. Struktura wydatków budżetu miasta Szczyrk według działów w latach 2017-2020 (w odsetkach)

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport i łączność	5,9	8,4	9,4	9,2
Gospodarka mieszkaniowa	1,7	5,5	6,4	3,5
Administracja publiczna	15,6	12,7	13,6	13,7
Bezpieczeństwo publiczne i	1,2	2,1	1,2	0,6

ochrona przeciwpożarowa				
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej	0,0	0,0	0,0	0,0
Oświata i wychowanie	26,5	31,2	26,1	26,6
Pomoc społeczna	5,0	3,7	4,7	4,9
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,9	0,7	0,7	0,8
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	12,8	12,1	9,5	11,2
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	5,5	4,1	4,9	4,0
Kultura fizyczna	0,3	0,4	0,2	0,2
Działalność usługowa	0,5	0,3	0,5	0,5
Ochrona zdrowia	1,5	1,3	1,4	1,4
Turystyka	1,1	1,5	0,9	0,7
Rodzina	20,7	15,6	20,1	22,6
Pozostałe	0,9	0,6	0,4	0,3

Źródło: Opracowanie władne na podstawie danych BDL, GUS.

Z kolei analizując wydatki budżetu miasta Szczyrk należy zauważyć zakres i skalę zaangażowania władz w realizację zadań publicznych związanych ze wzrostem konkurencyjności. Suma wydatków z budżetu miasta wyniosła w 2020 roku około 33,6 mln zł. Jak wynika z tabeli 26 w latach 2017 – 2020 najwięcej środków przeznaczono na dział oświata i wychowanie tj. 26,5% wydatków w 2017 r., 31,2% w 2018 r., 26,1% w 2019 r. i 26,6% w 2020 r. W analizowanym okresie czasu zauważalny jest także duży udział wydatków na inwestycje związane gospodarką komunalną i ochroną środowiska (12,8% w 2017 r., 12,1% w 2018 r., 9,5% w 2019 r., 11,2% w 2020 r.) oraz transportem i łącznością (5,9% w 2017 r., 8,4% w 2018 r., 9,4% w 2019 r., 9,2% w 2020 r.) oraz w stosunku do wydatków ogółem.

Tabela 27. Dochody i wydatki na 1 mieszkańca w mieście Szczyrk w latach 2014-2020

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dochody ogółem na 1 mieszkańca [zł]	3 758,10	3 744,95	4 682,39	6 311,52	5 200,82	6 180,35	5 756,37
Dochody własne na 1 mieszkańca [zł]	2 401,16	2 732,88	3 005,35	4 672,63	3 555,13	3 964,63	3 742,12
Wydatki ogółem na 1 mieszkańca [zł]	3 514,40	3 121,80	4 268,90	4 500,52	6 007,58	5 571,52	5 855,60

Źródło: Opracowanie władne na podstawie danych BDL, GUS.

Korzystną sytuację ekonomiczną Szczyrku ilustrują wzrastające dochody ogółem na 1 mieszkańca. W badanym okresie dochody ogółem miasta Szczyrk w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły z 3 758,10 zł w 2014 r. do 5 756,37 zł w 2020 r. Podobna tendencja kształtuje się w przypadku dochodów własnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Najniższe

dochody wystąpiły w 2014 r., tj. 2 401,16 zł i wzrastały do 2017 r. osiągając najwyższą wartość w badanym okresie tj. 4 672,63 zł. W 2020 r. dochody na 1 mieszkańca wyniosły 3 742,12 zł.

Równocześnie zauważono wzrost wydatków na 1 mieszkańca. W badanym okresie najniższe wydatki na 1 mieszkańca wystąpiły w 2015 r. (3 121,80 zł), a najwyższe w 2018 r. (6 007,58 zł). W latach 2014-2015 oraz 2018-2019 nastąpił spadek wydatków na 1 mieszkańca. W 2020 r. jednak wydatki wzrosły, osiągając wartość 5 855,60 zł (tabela 27).

Analizując powyższe można zauważyć, że sytuacja ekonomiczna miasta Szczyrk jest korzystna.

11.3. Analiza środowiskowa

Specyficzne położenie miasta w układzie geograficzno-przyrodniczym determinuje sposób wykorzystania zasobów przyrodniczych. Jakość środowiska, w tym stan zachowania ekosystemów półnaturalnych i naturalnych, stanowi podstawowy czynnik wpływający na atrakcyjność Szczyrku jako ośrodka turystyczno-wypoczynkowego. Wzmocnienie i utrzymanie takiego wizerunku miasta jest podstawowym celem jego rozwoju nie tylko w aspekcie społeczno-gospodarczym, ale i kulturowym. Sprzyjający mikroklimat, piękno krajobrazu czy odpowiednie dla uprawiania aktywnych form rekreacji ukształtowanie terenu to tylko niektóre z mocnych stron obszaru. Bogactwo fauny i flory, rozległe kompleksy leśne z dominacją lasów świerkowych i bukowych objęte są ochroną w postaci parku krajobrazowego wraz otuliną, obszaru Natura 2000 i pomników przyrody. Z jednej strony wzmacnia to jeszcze bardziej atrakcyjność miasta, z drugiej jednak znacząco ogranicza możliwość jego turystycznego zagospodarowania. Intensywna turystyka wiąże się bowiem z realizacją przedsięwzięć infrastrukturalnych sportowo-rekreacyjnych (takich jak rozbudowa tras narciarskich, budowa wyciągów i kolei, ośrodków wypoczynkowych) oraz komunikacyjnych (np. rozbudowa dróg).

Ranga wartości przyrodniczych Szczyrku stoi zatem w pewnej sprzeczności z główną funkcją miasta, jaką jest turystyka. Miasto posiada niezbędne do rozwoju turystyki zasoby strukturalne (walory turystyczne, zagospodarowanie turystyczne, dostępność komunikacyjną) i funkcjonalne, takie jak:

- lokalna tradycja narciarska, zainteresowanie społeczeństwa rozwojem turystyki,
- wizerunek miasta jako ośrodka turystycznego,
- odpowiednia struktura demograficzna ludności z punktu widzenia zatrudnienia w obsłudze ruchu turystycznego (np. duży udział kobiet w zatrudnieniu),
- zależności i wykształcone stosunki między mieszkańcami, turystami a środowiskiem przyrodniczym,
- wspieranie rozwoju turystyki przez lokalne władze.

Miasto postrzegane jest, zarówno przez mieszkańców, jak i przyjezdnych, jako ośrodek sportów zimowych, w tym narciarstwa zjazdowego. Ukształtowanie terenu i walory

przyrodnicze stanowią czynnik rozwoju turystyki narciarskiej, hamując przy tym rozwój innych form działalności gospodarczej, np. przemysłowej czy nawet rolniczej. Dochód mieszkańców uzależniony jest głównie od liczby turystów. Występuje tu zatem konflikt interesów form ochrony przyrody (szczególnie parku krajobrazowego, którego celem jest funkcja ochrony i hamowanie działalności gospodarczej), a mieszkańców. Co więcej, wieloletnie tradycje związane z organizowaniem sportów zimowych wykształciły w społeczności lokalnej poczucie tolerancji dla pewnych konsekwencji wynikających z prowadzenia działalności turystycznej, np. zwiększonej liczby turystów na ulicach, generującej hałas, zanieczyszczenie, korki. Nadmierny ruch turystyczny stanowi zagrożenie dla walorów przyrodniczych Szczyrku, zapewnia jednak dochody jego mieszkańcom i rozwój miasta. Zasadniczym czynnikiem rozwoju Szczyrku jest zatem także dbałość o właściwy stan środowiska naturalnego oraz poprawa funkcjonalności ekosystemów, gdyż warunkuje to atrakcyjność turystyczną obszaru.

Widać tu głęboką zależność pomiędzy intensyfikacją turystyki a koniecznością ochrony środowiska, która wymaga zastosowania odpowiednich rozwiązań akceptujących wymogi obu stron przy jednoczesnym minimalizowaniu negatywnych oddziaływań.

11.4. Możliwości finansowania przez gminę

Inwestowanie jest nieodłącznym elementem rozwoju miasta. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury społecznej, technicznej i komunikacyjnej przyczynia się do poprawy warunków życia, przyciąga turystów i zewnętrzny kapitał. Inwestycje jednak w dużej mierze zależą od sytuacji finansowej gminy oraz środków, jakie może i jakie zamierza na nie przeznaczyć.

Według danych zawartych w Załączniku Nr 3 do Uchwały nr XXV/184/2020 z Rady Miejskiej w Szczyrku dnia 30 grudnia 2020r, zmienionej Uchwałą nr XXXVII/267/2021 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 2 listopada 2021 r., miasto Szczyrk zamierza wydać 4 889 600 zł na zadania inwestycyjne (tabela 28).

Jak wynika z tabeli 28 w 2021 r. łącznie najwięcej wydatków majątkowych miasto Szczyrk zamierza przeznaczyć na transport i łączność (dział 600) – prawie 4,5 mln zł. Z tego działu największa kwota (3,6 mln zł) zostanie przeznaczona na budowę Centrum Przesiadkowego wraz infrastrukturą. Na drugim miejscu znalazł się dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska. W 2021 r. zostanie przeznaczone na ten dział prawie 250 tys. zł, głównie na Program Ograniczenia Niskiej Emisji. Z kolei na działalność usługową (dział 710) planuje się przeznaczyć 80 tys. zł. na rozbudowę cmentarza komunalnego. Na przedsięwzięcia z oświaty i wychowania (dział 801) zaplanowano środki finansowej w wysokości 72 tys. zł. W całości środki te zostaną przeznaczone na przebudowę sali dydaktycznej pod Nowy oddział Przedszkola Publicznego w budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Szczyrku, w ramach programu "Na naukę nigdy nie jest za wcześnie".

Tabela 28. Wydatki majątkowe budżetu miasta Szczyrk na rok 2021 r. po zmianie z wyszczególnieniem działów budżetowych

Lp.	Dział	Nazwa działu	Łączne koszty finansowe
1.	600	Transport i łączność	4 491 600 zł
2.	710	Działalność usługowa	80 000 zł
3.	801	Oświata i wychowanie	72 000 zł
4.	900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	246 000 zł
RAZEM			4 889 600 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały Nr XXV/184/2020 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Szczyrk na rok 2021, zmienionej Uchwałą nr XXXVII/267/2021 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 2 listopada 2021 r.

Tabela 29. Wydatki majątkowe budżetu miasta Szczyrk na rok 2021 r. po zmianie

Lp.	Nazwa działu	Nazwa zadania	Łączne koszty finansowe [zł]	Łączne koszty finansowe wg działów [zł]
1.	Transport i łączność	Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi powiatowej ulicy Olimpijskiej wraz z odwodnieniem oraz przebudową chodnika na odcinku od skrzyżowania z ulicą Salmopolską do skrzyżowania z ulicą Narciarską	123 000	4 491 600
		Odbudowa drogi gminnej ul. Stromej w Szczyrku	738 000	
		Zakup wiat przystankowych	27 600	
		Budowa Centrum Przesiadkowego wraz z infrastrukturą w mieście Szczyrk	3 603 000	
2.	Działalność usługowa	Rozbudowa cmentarza komunalnego w Szczyrku	80 000	80 000
3.	Oświata i wychowanie	Program "Na naukę nigdy nie jest za wcześnie" Przebudowa Sali dydaktycznej pod nowy oddział Przedszkola Publicznego w budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Szczyrku	72 000	72 000
4.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	Opracowanie dokumentacji projektowej kanalizacji deszczowej dla obiektu PSZOK w Szczyrku. Etap 1	30 000	246 000
		Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Szczyrk	216 000	

Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały Nr XXV/184/2020 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Szczyrk na rok 2021, zmienionej Uchwałą nr XXXVII/267/2021 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 2 listopada 2021 r.

Reasumując, władze miasta Szczyrk realizują różnorodne inwestycje na swoim obszarze. Na terenach, gdzie gmina nie jest wystarczająco wyposażona w infrastrukturę techniczną, komunikacyjną czy społeczną, władze starają się zabezpieczyć środki finansowe na realizację potrzebnych przedsięwzięć w przyszłości. Analizując rozważania na temat możliwości finansowania realizacji zadań własnych gminy, można wysunąć wniosek, iż miasto Szczyrk ma predyspozycje finansowe do realizowania takich przedsięwzięć.

11.5. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę opracowano w oparciu o art. 10 ust. 5-7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 poz. 1073).

a) Maksymalne w skali miasta zapotrzebowanie na nową zabudowę

Na podstawie wyników analiz ekonomicznych, środowiskowych oraz społecznych, a także możliwości finansowych gminy, jak również prognozy demograficznej dla Gminy Szczyrk w perspektywie nie dłużej niż 30 lat tj. do roku 2047, sformułowano maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. Prognozując zapotrzebowanie na nową zabudowę wzięto pod uwagę także niepewność procesów rozwojowych.

W celu określania maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę o danej funkcji, przeanalizowano powierzchnię użytkową nowych budynków oddanych do użytkowania (GUS, BDL) z okresu od 2012 do 2021 roku (okres 10-letni).

Analizując ruch budowlany w badanym okresie, można zauważyć, iż na terenie Gminy Szczyrk oddano do użytkowania łącznie:

- 183 budynki mieszkalne jednorodzinne o łącznej powierzchni użytkowej 24 244 m²,
- 4 budynki hoteli o łącznej powierzchni użytkowej 2 829 m²,
- 4 budynki zakwaterowania turystycznego o łącznej powierzchni użytkowej 218 m²,
- 1 budynek biurowy o łącznej powierzchni użytkowej 653 m²,
- 11 budynków handlowo-usługowych o łącznej powierzchni użytkowej 1 991 m²,
- 2 budynki kultury fizycznej o łącznej powierzchni użytkowej 5 278 m²,

Z przeprowadzonej analizy wynika, iż w mieście Szczyrk w latach 2012-2021, nie oddano do użytkowania m.in. budynków wielorodzinnych (do trzech i więcej mieszkań), budynków przemysłowych, ogólnodostępnych obiektów kulturalnych, budynków szkół i instytucji badawczych czy też budynków szpitali i zakładów opieki medycznej.

Do dalszej analizy przyjęto, że zapotrzebowanie na nową zabudowę o danej funkcji będzie większe od analizy średniego ruchu budowlanego o szacunkowe 30%. W ten sposób szacunkowe zwiększenie zapotrzebowanie na nową zabudowę (w stosunku do wyników analiz) będzie mieścić się o dopuszczalne przepisami 30%.

Zatem, szacunkowe maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie w perspektywie 30 lat na nową **zabudowę o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej** (łączna pow. użytkowa budynków mieszkaniowych¹ *3*1,3) wynosić będzie 94 552 m².

Na podstawie analizy średniego ruchu budowlanego ustalono, że szacunkowe maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na pozostałą nową zabudowę w perspektywie 30 lat wynosić będzie (łączna pow. użytkowa budynków według danego przeznaczenia²*3*1,3):

- 11 033 m² powierzchni użytkowej budynków **o funkcji hotelowej**,
- 850 m² **o funkcji zakwaterowania turystycznego**,
- 2 547 m² **o funkcji biurowej**,
- 7 765 m² powierzchni użytkowej budynków **o funkcji handlowo-usługowej**,
- 20 584 m² powierzchni użytkowej budynków **o funkcji sportowo-rekreacyjnej (kultury fizycznej)**.

b) Szacunkowa chłonność terenów położonych w mieście Szczyrk

Dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę oszacowano chłonność, położnych na terenie Gminy Szczyrk obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę oraz obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej, w podziale na poszczególne funkcje zabudowy.

Szacunkowa chłonność terenów położonych w mieście Szczyrk

Do oszacowania chłonności obszarów przeznaczonych w miejscowych planach pod zabudowę zarejestrowano i zwektoryzowano obowiązujące plany miejscowe na terenie Gminy Szczyrk. Następnie w terenach możliwej realizacji zabudowy wyznaczono tereny już zainwestowane. Kolejno, wyliczono powierzchnię pozostałą do zainwestowania jako różnicę pomiędzy terenami możliwej realizacji zabudowy a terenami już zainwestowanymi z podziałem na poszczególne funkcje zabudowy (przy czym wartość ta w dalszych wyliczeniach została pomniejszona o 20% ze względu na m.in. potencjalną obsługę

¹ Założono, że w ciągu następnych 10 lat zostanie oddane do użytkowania tyle samo nowych budynków co w okresie 2012-2021.

² Założono, że w ciągu następnych 10 lat zostanie oddane do użytkowania tyle samo nowych budynków co w okresie 2012-2021.

komunikacyjną działek przeznaczonych pod zabudowę). Następnie na podstawie zapisów miejscowych planów, ustalono dopuszczalne parametry nowej zabudowy, tj. maksymalną powierzchnię zabudowy oraz dopuszczalną wysokość budynków. Dalej, na ich podstawie wyliczono powierzchnię użytkową możliwą do realizacji, przyjmując, że średnio powierzchnia użytkowa wynosi 80% powierzchni całkowitej budynku. W przypadku niektórych terenów zastosowano urealnione wskaźniki, uwzględniające faktyczne sposoby realizacji budynków, np. obiekty sportowe najczęściej są budowane jako obiekty jednokondygnacyjne, dlatego pomimo większych dopuszczeń w planach założono jedną kondygnację.

W sytuacji dopuszczeń na jednym terenie kilku funkcji alternatywnych (równorzędnych) podzielono teren w proporcjach na wszystkie dopuszczone funkcje na podstawie analiz proporcji w podobnych terenach już zainwestowanych. W przypadku przeznaczenia dopuszczalnego (bądź uzupełniającego), które może wynosić nawet do 50% często przyjmowano urealniony wskaźnik na poziomie 30%, uzasadniając to również analizami terenów o zbliżonych sposobach zagospodarowania i proporcjach funkcji na nich zrealizowanych.

Do analizy wzięto pod uwagę obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w których występują rezerwy terenów przeznaczonych pod zabudowę z podziałem na jednostki osadnicze. Szczegółową analizę możliwości zainwestowania przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 30. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały nr XXXIX / 226/2006 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk, obejmującego swym zasięgiem tereny położone w granicach administracyjnych miasta (wraz ze zmianą)

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	MN	1135120	MN 70 %	Pow. zab. - 40 %	MN - 610241
			U - 30 %	Wys. - 3 kond.	U - 261532
2	MU	156092	MN 50 %	Pow. zab. - 45 %	MN - 67432
			U - 50 %	Wys. - 3 kond.	U - 67432
3	MZ	206667	MN 70 %	Pow. zab. - 25 %	MN - 57867
			U - 30 %	Wys. - 2.5 kond.	U - 24800
4	MG	172938	MN 100 %	Pow. zab. - 20 % Wys. - 2 kond.	MN - 44272
5	MW	0			MW - 0
					U - 0
6	UP	31897	UP - 60 %	Pow. zab. - 40 %	UP - 14698
			MN 40 %	Wys. - 3 kond.	MN - 9799

7	UL	29074	UL - 100 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 4 kond.	UL - 37215
8	UT	7170	UT - 100 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 2 kond.	UT - 3671
9	UA	1792	UA - 100 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 3 kond.	UA - 2064
10	UK	0			UK - 0
11	UU	8409	UU - 100 %	Pow. zab. - 70 % Wys. - 3 kond.	UU - 11302
12	UO	0			UO - 0
13	UZ	0			UZ - 0
14	UD	12002	UD - 100 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1 kond. (założenie)	UD - 3841
15	USS	12902	USS - 100 %	Pow. zab. - 60 % Wys. - 1 kond. (założenie)	USS - 4954
16	USR	139577	USR - 100 %	Pow. zab. - 20 % Wys. - 1 kond. (założenie)	USR - 17866
17	USK	30346	USK - 100 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 1 kond. (założenie)	USK - 7769
18	P	0			P - 0
19	KDS	44330	KDS - 100 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 1 kond.	KDS - 11348
20	KDU	164	KDU - 100 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 2 kond.	KDU - 84
21	KG	1739	KG - 100 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 2 kond. (założenie)	KG - 890

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 31. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały nr XLVII/278/2006 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 25 października 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk, obejmującego swym zasięgiem tereny położone w strefach oznaczonych symbolami 5.2 i 6.2.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	MN (E1.1)	2669	MN - 70 %	Pow. zab. - 30 %	MN - 897
			U - 30 %	Wys. - 2.5 kond.	U - 384
2	MN (pozostałe)	31036	MN - 70 %	Pow. zab. - 30 %	MN - 6257
			U - 30 %	Wys. - 1.5 kond.	U - 2682
3	MZ	21672	MN - 70 %	Pow. zab. - 25 %	MN - 6068
			U - 30 %	Wys. - 2.5 kond.	U - 2601

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 32. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXV/159/2008 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 2 września 2008 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Szczyrk dla działki nr 2025 przy skoczni narciarskiej „Skalite” oraz części działek nr 5918, 5919, 5952, 5941, 5942, 5921/4, 5921/6 i działek 5943, 5944, 5971, 5968 dla inwestycji „Centrum rekreacji - crossowy tor rowerowy i trasy narciarstwa biegowego” położonych w rejonie ulicy Sosnowej

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	1.USR	10740	USR - 100 %	100 m kw. Pow. zab. - na 1 teren (x2) Wys. - 2 kond.	USR - 256
2	2.USR	6667	USR - 100 %	200 m kw. Pow. zab. - 200 m kw. Wys. - 2 kond.	USR - 256

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 33. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXIV/107/2012 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 24 kwietnia 2012 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk przy ul. Wczasowej

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	MU	2341	MN - 50 %	Pow. zab. - 60 %	MN - 1348
			U - 50 %	Wys. - 3 kond.	U - 1348

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 34. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIV/172/2012 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 4 grudnia 2012 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Szczyrk – rejon cmentarza komunalnego przy ul. Beskidzkiej

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	U	11535	U - 100 %	Pow. zab. - 70 % Wys. - 3 kond.	U - 15503
2	UO	3403	UO - 100 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 3 kond.	UO - 2614

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 35. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr III/10/2014 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren w rejonie parkingu na Os. Pośrednim przy ul. Wiślańskiej

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	UST	493	UST - 100 %	Pow. zab. - 25 % Wys. - 2 kond.	UST - 158

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 36. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr III/11/2014 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren przy ulicy Radosnej i ulicy Spacerowej – Etap I

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	UZ	245	UZ - 100 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 4 kond.	UZ - 282

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 37. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXIV/144/2016 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 26 kwietnia 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk przy ul. Beskidzkiej

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	U	221	U - 100 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 1.5 kond.	U - 106

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 38. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXV/151/2016 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 5 maja 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren w rejonie ulicy Górskiej, Grzybowej i Góry Beskid

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	MN	665	MN - 70 % U - 30 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 3 kond.	MN - 358 U - 153
2	UT	0			UT - 0 KG - 0
3	UTz	3561	UTz - 30 %	Pow. zab. - 7 % Wys. - 1.5 kond.	UTz - 72
4	USz 02	0			KG - 0
5	USz (03, 04)	6416	USz - 30 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 1.5 kond.	USz - 739

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 39. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXIII/184/2016 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 4 listopada 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny w rejonie Hotelu Meta i ulicy Skośnej oraz dolnego odcinka wyciągu krzeselkowego na Skrzyczne

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	UT	2831	UT - 100 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 5 kond.	UT - 4530
2	USR	4549	UT - 100 %	Pow. zab. - 40 % Wys. - 2 kond.	UT - 2329

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 40. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIII/185/2016 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 4 listopada 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny położone w rejonie Pośredniego, Soliska, Czarnej, Małego Skrzycznego oraz części zachodniej stoku Skrzycznego

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	USNs	4959	USNs - 30 %	Pow. zab. - 10 % Wys. - 1.5 kond.	USNs - 143
2	1.UT	6702	KG - 70 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 2 kond. (założenie)	KG - 2702
			UT - 30 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 4 kond.	UT - 2316
3	2.UT	2506	KG - 70 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 2 kond. (założenie)	KG - 1010
			UT - 30 %	Pow. zab. - 45 % Wys. - 4 kond.	UT - 866
4	3.UT	50100	KG - 100 %	Pow. zab. - 30 %	KG - 19238

				Wys. - (założenie)	2 kond.	
5	4.UT	6060	KG - 100 %	Pow. zab. - Wys. - (założenie)	50 % 2 kond.	KG - 3878
6	5.UT	5345	KG - 70 %	Pow. zab. - Wys. - (założenie)	60 % 2 kond.	KG - 2873
			UT - 30 %	Pow. zab. - Wys. -	60 % 4 kond.	UT - 2463
7	6.UT	10978	KG - 70 %	Pow. zab. - Wys. - (założenie)	40 % 2 kond.	KG - 3935
			UT - 30 %	Pow. zab. - Wys. -	40 % 4 kond.	UT - 3372
8	7.UT	10978	KG - 100 %	Pow. zab. - Wys. - (założenie)	45 % 2 kond.	KG - 6323
9	1.USR	10788	USR - 50 %	Pow. zab. - Wys. - (założenie)	60 % 1 kond.	USR - 2071
			UT - 50 %	Pow. zab. - Wys. -	60 % 4 kond.	UT - 8285
10	2.USR	14615	UT - 100 %	Pow. zab. - Wys. -	40 % 2 kond.	UT - 7483
11	2.USRtk	7	UT - 100 %	Pow. zab. - Wys. -	40 % 2 kond.	UT - 4
12	U	7215	U - 70 % MN - 30 %	Pow. zab. - Wys. -	70 % 4 kond.	U - 9050 MN - 3879
13	Uusn	380	U - 70 % MN - 30 %	Pow. zab. - Wys. -	70 % 4 kond.	U - 477 MN - 204
14	KS/U	21167	U - 30 %	Pow. zab. - Wys. -	20 % 2 kond.	U - 1626
15	KS	2167	KS - 30 %	Pow. zab. - Wys. -	10 % 2 kond.	KS - 83
16	TKRMa	70	RMa - 50 %	Pow. zab. - Wys. -	30 % 1.5 kond.	RMa - 10
17	MN/U	0				MN - 0 U - 0
18	MN	8503	MN - 70 % U - 30 %	Pow. zab. - Wys. -	40 % 3 kond.	MN - 4571 U - 1959
19	MNtk	102	MN - 70 % U - 30 %	Pow. zab. - Wys. -	40 % 3 kond.	MN - 55 U - 24
20	MNusn	3495	MN - 70 % U - 30 %	Pow. zab. - Wys. -	40 % 3 kond.	MN - 1879 U - 805
21	RMa	11572	RMa - 50 %	Pow. zab. - Wys. -	30 % 1.5 kond.	RMa - 1666

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 41. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr LVI/365/2018 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 25 września 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny w rejonie Parku Zwierzyniec

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	U	1975	U - 70 %	Pow. zab. - 70 %	U - 2477
			MN - 30 %	Wys. - 4 kond.	MN - 1062

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 42. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr LVIII/388/2018 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 13 listopada 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny w rejonie ul. Kampingowej i ul. Granicznej - etap I

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	MN/U	0			MN - 0
					U - 0
2	KS	17560	KS - 80 %	Pow. zab. - 70 %	KS - 31468
			U - 20 %	Wys. - 5 kond.	U - 7867

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 43. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXV/255/2021 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 28 września 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny stoków COS-u OPO Szczyrk w rejonie Góry Skrzyczne – etap I

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	UT	4283	KG - 100 %	Pow. zab. - 50 % Wys. - 2 kond.	KG - 2741

Źródło: Opracowanie własne.

Całkowite rezerwy terenów budowlanych w planach miejscowych dla poszczególnych rodzajów zabudowy, wyrażone w metrach kwadratowych powierzchni użytkowej, w podziale na funkcje zabudowy na obszarze Gminy Szczyrk przedstawia poniższa tabela.

Tabela 44. Rezerwa zabudowy wynikająca z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Szczyrk

Lp.	Rodzaj funkcji	Rezerwa zabudowy (m ² powierzchni użytkowej)
1	Funkcja mieszkaniowa jednorodzinna (MN)	816 187
2	Funkcja mieszkaniowa wielorodzinna (MW)	0
3	Funkcja zagrodowa (RM)	1 676
4	Funkcja usługowa (U, UU)	412 127
5	Funkcja związana z obsługą turystów, np. pensjonaty, hotele, motele (UP, UL, UT)	87 232
6	Funkcja związana z obsługą komunikacji (KDS, KDU)	42 983
7	Funkcja związana z usługami administracji (UA)	2 064
8	Funkcja związana z usługami kultury, usługami kultu religijnego (UK, UD)	3 841
9	Funkcja związana z usługami oświaty (UO)	2 614
10	Funkcja związana z usługami zdrowia (UZ)	282
11	Funkcja związana z zabudową sportowo-rekreacyjną, obsługa tras narciarskich (USS, USR, USK, UTz, USz 03, USz 04, USNs)	34 377
12	Funkcja związana z obsługą kolei i wyciągów narciarskich (KG)	43 592
13	Funkcja produkcyjna (P)	0
14	Funkcja rekreacji indywidualnej (ML)	0

Powyższy bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ukazuje, że największa rezerwa terenów budowlanych na obszarze Gminy Szczyrk występuje w zabudowie o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej (816 187 m²), w zabudowie o funkcji usługowej (412 127 m²) oraz w zabudowie o funkcji związanej z obsługą turystów, np. pensjonaty, hotele, motele (87 232 m²).

Szacunkowa chłonność terenów położonych w Gminie Szczyrk w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

Dodatkowo, poza terenami przeznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę, należy wyróżnić także tereny położone w granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej oraz ich chłonność. W związku ze zmianami wprowadzanymi w studium, zaktualizowano granice obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej na terenie Gminy Szczyrk.

Do oszacowania szacunkowej chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej zarejestrowano rysunek Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczyrk. Następnie w terenach możliwej realizacji zabudowy wyznaczono tereny już zainwestowane. Kolejno, wyliczono powierzchnię pozostałą do zainwestowania jako różnicę pomiędzy terenami możliwej realizacji zabudowy a terenami już zainwestowanymi z podziałem na poszczególne funkcje terenu, w odpowiednich proporcjach dopuszczonych w studium (przy czym wartości te w dalszych wyliczeniach zostały pomniejszone o 20% ze względu na m.in. potencjalną

obsługę komunikacyjną działek przeznaczonych pod zabudowę), z zaznaczeniem, iż nie powielano terenów niezabudowanych, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego występowały już potencjalne rezerwy terenów przeznaczonych pod zabudowę. Następnie ustalono dopuszczalne parametry nowej zabudowy dla poszczególnych funkcji. Kolejno, wyliczono powierzchnię użytkową możliwą do realizacji, przyjmując, że średnio powierzchnia użytkowa wynosi 80% powierzchni całkowitej budynku.

Całkowite rezerwy terenów budowlanych w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej dla poszczególnych rodzajów zabudowy, wyrażone w metrach kwadratowych powierzchni użytkowej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 45. Rezerwa zabudowy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze Gminy Szczyrk

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w suikzp	Parametry dopuszczone w suikzp	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1	M.1 (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna)	412 186	MN - 70% U - 30%	Pow. zab. - 40% Wys. - 3 kond.	MN - 221 591 U - 94 968
2	M.2 (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna ekstensywna)	24 475	MN - 80% U - 20%	Pow. zab. - 15% Wys. - 2 kond.	MN - 3 759 U - 940
3	M.3 (zabudowa rekreacji indywidualnej)	16 520	ML - 100%	Pow. zab. - 20% Wys. - 1,5 kond.	ML - 3172
4	M.5 (ograniczona zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna)	16 636	MN - 80% U - 20%	Pow. zab. - 30% Wys. - 2 kond.	MN - 5 111 U - 1 278
5	MU (zabudowa mieszkaniowo-usługowa)	56 609	MN - 50% U - 50%	Pow. zab. - 60% Wys. - 3 kond.	MN - 32 607 U - 32 607
6	U (zabudowa usługowa)	8 507	U - 80% MN - 20%	Pow. zab. - 70% Wys. - 3 kond.	U - 9 147 MN - 2 287
7	UT.1a (zabudowa usługowo-turystyczna - obiekty noclegowe)	786	UT - 100%	Pow. zab. - 50% Wys. - 3 kond.	UT - 755
8	UT.1b (zabudowa usługowo-turystyczna - obiekty noclegowe)	40 422	UT - 100%	Pow. zab. - 40% Wys. - 2,5 kond.	UT - 259
9	UT.3b (zabudowa usługowo-turystyczna - obsługi tras narciarskich)	1 561	UT - 100%	Pow. zab. - 45% Wys. - 3 kond.	UT - 1 349
10	UT.3h (zabudowa usługowo-turystyczna - obsługi tras narciarskich)	1 604	UT - 100%	Pow. zab. - 50% Wys. - 3 kond.	UT - 1 540

Źródło: Opracowanie własne.

Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy w podziale na funkcje zabudowy

Porównując maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę z łączną szacunkową chłonnością w obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod

zabudowę oraz w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w podziale na funkcje zabudowy można zauważyć, iż chłonność znacznie przewyższa zapotrzebowania na nową zabudowę dla analizowanych funkcji. Należy zatem zauważyć, iż poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz poza obszarami przeznaczonymi w planach miejscowych pod zabudowę, nie powinno wskazywać się nowych terenów pod lokalizację nowej zabudowy.

Tabela 46. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz szacunkową chłonność obszarów

Rodzaj zabudowy z podziałem na poszczególne funkcje	Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę (art.10 ust. 5 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Szacunkowa chłonność terenów położonych w gminie w ramach obszarów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę (art.10 ust. 5 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Szacunkowa chłonność terenów położonych w gminie w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (art.10 ust. 5 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Łączna szacunkowa chłonność (suma powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy)	Porównanie (art.10 ust. 5 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)
	Powierzchnia użytkowa (m ²) z podziałem na poszczególne funkcje				
Mieszkaniowa jednorodzinna	94 552	816 187	265 355	1 081 542	+ 986 990
Mieszkaniowa wielorodzinna	0	0	0	0	0
Zagrodowa	0	1 676	0	1 676	+ 1 676
Zabudowa związana z obsługą turystów, np. pensjonaty, hotele, motele	11 883	87 232	1 013	88 245	+ 76 362
Usługowa (pozostała)	10 312	46 3911	138 939	60 5831	+ 592 538
Funkcja związana z budową sportowo-rekreacyjną, obsługa tras narciarskich	20 584	34 337	2 889	37 225	+ 16 641
Funkcja związana z obsługą kolei i wyciągów narciarskich	0	43 592	0	43 592	+ 43 592
Przemysłowa	0	0	0	0	0
Rekreacji indywidualnej	0	0	3 172	3 172	+ 3 172

Źródło: Opracowanie własne.

12. STAN PRAWNY GRUNTÓW

W Szczyрку przeważają grunty Skarbu Państwa, zajmują powierzchnię 2 195,8 ha (56% powierzchni miasta). Wynika to ze znacznego pokrycia miasta lasami w zarządzie Lasów Państwowych. W pozostałej części grunty stanowią własność prywatną (42%) oraz tereny komunikacji, znajdujące się w zasobie Gminy Szczyrk (2%).

13. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

Na obszarze miasta Szczyrk nie występują udokumentowane złoża kopalin ani udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla. Zasoby wód podziemnych omówiono w rozdziale II.5.5.

14. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH

Na obszarze miasta Szczyrk nie występują ustanowione tereny górnicze.

15. STAN SYSTEMU KOMUNIKACJI

Układ komunikacyjny gminy składa się z drogi wojewódzkiej nr 942, dróg powiatowych oraz dróg gminnych. Najistotniejszą rolę pełni w/w droga wojewódzka, stanowiąca równocześnie „kręgosłup” komunikacyjny miasta oraz droga powiatowa w kierunku Biłej.

Droga wojewódzka nr 942 przebiega korytarzem w ciągu ulic Beskidzkiej, Myśliwskiej, Salmopolskiej, Wiślańskiej, od granicy z gminą Buczkowice do granicy z Wisłą. Stanowi ona główną drogę obsługującą ruch w mieście, łączącą poszczególne części miasta, osiedla i przysiółki oraz jedyną drogę tranzytową przez miasto od Buczkowic (Bielska-Białej) w kierunku Wisły. Stanowi również jedyne połączenie z zewnętrznym układem komunikacyjnym (jedyne dojazd do Szczyрку).

W gminie Szczyrk występują następujące drogi powiatowe:

- droga Szczyrk – Buczkowice, nr 4404S, stanowiąca na terenie gminy Szczyrk ulicę Graniczną,
- droga nr 4405S, stanowiąca ulicę Górską, łącząca centrum miasta Szczyrk z przysiółkiem Biła,
- droga nr 4406S, stanowiąca ulicę Uzdrowską,
- droga nr 4407S, stanowiąca ulicę Olimpijską, łącząca Szczyrk z przysiółkiem Czarna.

Uzupełnieniem podstawowego układu komunikacyjnego są ważniejsze ciągi dróg lokalnych (gminnych):

- droga lokalna w ciągu ulic Wczasowej, Orlej, Wrzosowej, stanowiącej połączenie osiedla Podmagura, zespołu zabudowy na zboczu góry Klimczok, stanowiąca dojazd do dużych ośrodków hotelowych, między innymi do Orlego Gniazda,
- droga lokalna, w ciągu ulic Śnieżnej, Willowej, obsługującej przyległe zespoły zabudowy mieszkaniowo – usługowej,
- droga dojazdowa w ciągu ulicy Spacerowej, stanowiąca dojazd z centrum miasta do zespołu zabudowy położonego na drugim brzegu potoku Żylica,
- droga lokalna, w ciągu ulicy Zwalisko, łącząca Szczyrk z przysiółkiem Zwalisko,
- droga lokalna, w ciągu ulicy Malinowej, łączącej Szczyrk z przysiółkiem Malinów.

Publiczne drogi gminne Szczyrku:

• ul. Bratków,	• ul.	• ul. Stroma,
• ul. Narcyzów,	Wypoczynkowa,	• ul. Poziomkowa,
• ul. Stokrotek,	• ul. Klimczoka,	• ul. Jałowcowa,
• ul. Kempingowa,	• ul. Słoneczna,	• ul. Jeżynowa,
• ul. Szczytowa,	• ul. Zdrowia,	• ul. Saneczkowa,
• ul. Pod Brzezina,	• ul. Skalista,	• ul. Pasterska,
• ul. Południowa,	• ul. Krótka,	• ul. Grzybowa,
• ul. Jaśminowa,	• ul. Dworcowa,	• ul. Kalinowa,
• ul. Ogrodowa,	• ul. Jasna,	• ul. Lipowa,
• ul. Woźna,	• ul. Deptak nad	• ul. Bukowa,
• ul. Szkolna,	Żylicą,	• ul. Kasztanowa,
• ul. Zielona,	• ul. Spacerowa,	• ul. Klonowa,
• ul. Różana,	• ul. Leśna,	• ul. Cicha,
• ul. Kolorowa,	• ul. Orla,	• ul. Skowronków,
• ul. Krokusów,	• ul. Willowa,	• ul. Jaskółcza,
• ul. Bławatków,	• ul. Przedwiośnie,	• ul. Szpaków,
• ul. Chabrów,	• ul. Wrzosowa,	• ul. Letniskowa,
• ul. Sportowa,	• ul. Śnieżna,	• ul. Topolowa,
	• ul. Sasanek,	• ul. Dębowa,

• ul. Modrzewiowa,	• ul. Skośna,	• ul. Ondraszka,
• ul. Świerkowa,	• ul. Leszczynowa,	• ul. Narciarska,
• ul. Jodłowa,	• ul. Orzechowa,	• ul. Góralska,
• ul. Cisowa.	• ul. Olchowa,	• ul. Zwalisko,
• ul. Jaworowa,	• ul. Gajowa,	• ul. Skrzyczneńska,
• ul. Sosnowa,	• ul. Jarzębinowa,	• ul. Halna,
• ul. Akacjowa,	• ul. Widokowa,	• ul. Malinowa,
• ul. Wierzbowa,	• ul. Zawodzie,	• ul. Grabowa.

Drogi wewnętrzne będące własnością gminy Szczyrk:

- ul. Kwiatowa,
- ul. Turystyczna,
- ul. Miodowa,
- ul. Radosna,
- ul. Jagodowa,
- ul. Słowików,
- ul. Godziszcząńska,
- ul. Olimpijska (górny odcinek - od skrzyżowania z ul. Narciarską),
- droga dojazdowa do Os. Za Hańderka,
- ul. Wczasowa (fragment),
- ul. Plażowa zarządzana przez Ośrodek Przygotowań Olimpijskich COS.

Podstawowym problemem komunikacyjnym miasta Szczyrk jest mała przepustowość drogi wojewódzkiej będącej jedynym możliwym dojazdem do miasta. Istniejąca topografia terenu, rozwinięty układ osadniczy oparty na linearnym rozwoju układu terenów zurbanizowanych, skupionych wokół wąskiej doliny, rozciągającej się wzdłuż rzeki Żylicy znacznie ogranicza możliwość rozwoju układu komunikacyjnego jedynie do adaptacji istniejącego przebiegu, pełniącego równocześnie funkcję drogi tranzytowej relacji Bielsko Biała - Buczkowice – Szczyrk – Wisła oraz funkcję głównej drogi miejskiej obsługującej całość terenów zurbanizowanych miasta, od której odchodzi system dróg sięgaczowych.

Całość układu komunikacyjnego ma charakter drzewa, którego kręgosłupem jest droga wojewódzka nr 942, nie mająca żadnej realnej możliwości zasadniczej zmiany

geometrii lub możliwości przełożenia, w postaci równolegle prowadzonych nowych odcinków dróg.

Problem komunikacyjnej dostępności Szczyrku jest zadaniem do rozwiązania na poziomie regionalnym, w powiązaniu z układem dróg krajowych i wojewódzkich.

Usprawnieniem dojazdu będzie planowana obwodnica wsi Buczkowice od strony drogi ekspresowej S1 relacji Bielsko Biała – Żywiec – Zwardoń. Realizacja tego projektu nie rozwiązuje ruchu od miejscowości Buczkowice do celów podróży w gminie Szczyrk.

Tego typu rozwiązania powinno być połączone z realizacją parkingów strategicznych na granicy Szczyrku i Buczkowic i połączone z komunikacją publiczną lub realizacją systemu kolei łączących ośrodki narciarskie (w szczególności ośrodki w rejonie Skrzycznego, Hali Skrzyczneńskiej, Czyrnej, Soliska) z parkingiem strategicznym.

Pozostała sieć drogowa na obszarze gminy jest w zróżnicowanym stanie. Część dróg nie spełnia wymogów technicznych i funkcjonalnych dla klas technicznych im przypisanym.

Z najważniejszych odcinków dróg w najlepszym stanie jest ulica Górska oraz ciąg ulic Wczasowa, Orla, Wrzosowa (ulica Wczasowa wymaga jedynie korekty nawierzchni). Pozostałe drogi są wąskie, przebiegają w trudnym terenie (duże nachylenie) oraz wśród gęstej zabudowy zlokalizowanej blisko pasa drogowego. Drogi te nie spełniają wymogów dla swoich klas technicznych, a przystosowanie ich będzie wymagało w wielu miejscach zastosowania odstępstw lub nawet obniżenia klasy.

Rozwój programowo – przestrzenny będzie wymagał rozbudowy dróg lokalnych i budowy nowych odcinków.

W związku z niekorzystnym ukształtowaniem terenu (teren górzysty) gmina nie jest predysponowana do rozwoju komunikacji rowerowej dla codziennych dojazdów, za wyjątkiem obszaru wzdłuż doliny Żylicy. Rozwój tej dziedziny będzie następował w większym stopniu w zakresie sportu i rekreacji.

16. STAN SYSTEMU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Gospodarka wodno-ściekowa

Przedsiębiorstwem zajmującym się gospodarką wodno-ściekową w Szczyrku jest AQUA S.A w Bielsku-Białej. Ujęcie wody dla sieci wodociągowej zlokalizowane jest na rzece Żylica w Szczyrku, przy ul. Myśliwskiej. Jego właścicielem jest przedsiębiorstwo AQUA S.A. Tam też funkcjonuje stacja uzdatniania wody. W skład ujęcia wchodzi ujęcie brzegowe z kratą i ruociąg, drenaż filtracyjny i ruociąg, osadnik wody surowej, wspomniana stacja uzdatniania wody oraz zbiornik retencyjny wody uzdatnionej.

Stacja uzdatniania wody w Szczyrku produkuje średnio 900m³/d, z czego na teren miasta dostarczanych jest średnio 525 m³/d. W rejonie stacji uzdatniania zlokalizowany jest zbiornik wyrównawczy.

Ponadto na terenie miasta zlokalizowane są ujęcia lokalne i indywidualne, do których należą m.in.:

- ujęcie wód powierzchniowych w hotelu „Orle Gniazdo” o wydajności $Q = 5,1 \text{ m}^3/\text{h}$,
- ujęcie wody źródlanej na Dolinach,
- ujęcie wody hotelu „Klimczok” na potoku Wilczy,
- ujęcie wody podziemnej – studnia OW „Gronie”,
- ujęcie wody podziemnej – studnia głębinowa hotelu „Orle Gniazdo”,
- ujęcie wody źródlanej zasilania armatek śnieżnych wykorzystywanych przez Szczyrkowski Ośrodek Narciarski.

Istniejący system wodociągowy zaopatruje w wodę obiekty położone poniżej 600 m n.p.m. Obiekty usytuowane powyżej są zaopatrywane z hydroforów lub lokalnych ujęć wody. Istniejąca hydrofornia wraz ze zbiornikiem wody zlokalizowana jest przy ul. Górskiej w Biłej.

W 2016 r. długość czynnej sieci wodociągowej wynosiła 28,4 km, liczba podłączeń – 752, w tym 724 do budynków mieszkalnych. Znaczny odsetek mieszkańców korzysta z własnych ujęć wody, w tym ze studni przydomowych. Materiały, z jakich wykonana jest sieć oraz przyłącza, to głównie PE, stal oraz żeliwo.

W planach inwestycyjnych przedsiębiorstwa AQUA S.A. na lata 2018-2020 jest m.in. przebudowa sieci rozdzielczej DN 150/200 wzdłuż ul. Myśliwskiej (od stacji uzdatniania wody do ul. Górskiej) oraz sieci rozdzielczej DN 170/150 wzdłuż ul. Granicznej i Grunwaldzkiej wraz z przełączeniem istniejących odbiorców na nowy wodociąg, przebudowa wodociągu DN300 stal w ul. Deptak Nad Żylicą, przebudowa sieci wodociągowej DN200 wzdłuż ul. Górskiej wraz z przełączeniem istniejących odbiorców na nowy wodociąg, przebudowa wodociągu zasilającego DW „Zagroń”, a także przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Bukowej, Lipowej, Wrzosowej, Willowej i Przedwiośnie w Szczyrku.

Ponadto na obszarze Szczyrku znajdują się zbiorniki wodne - istniejący zbiornik przeciwpożarowy z możliwością zaśnieżania na Hali Skrzyczeńskiej oraz zbiornik na wodę na Górze Beskid, również służący celom naśnieżania tras narciarskich.

Na terenie miasta funkcjonuje kanalizacja sanitarna. Ścieki komunalne odprowadzane są do oczyszczalni ścieków „OS Komorowice” Bielsko-Biała za pośrednictwem przepompowni ścieków w Rybarzowicach. Pozostałe ścieki komunalne gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych i okresowo wywożone wozami asenizacyjnymi do ww. oczyszczalni. Szczyrk znajduje się w obrębie aglomeracji wodno-ściekowej Bielsko-Biała Komorowice, zgodnie z uchwałą V/25/29/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 27 czerwca 2016 r.

Długość czynnej kanalizacji sanitarnej to 41,3 km, a liczba podłączeń – 848, w tym 800 do budynków mieszkalnych. W Szczyrku wciąż wiele rejonów nie jest podłączonych do

kanalizacji. Mieszkańcy korzystają zatem z innych form odprowadzania ścieków, głównie przydomowych osadników.

Obszary skanalizowane obejmują m.in.:

- Rejon ul. Turystycznej i Beskidzkiej
- Rejon ul. Myśliwskiej (pomiędzy tartakiem a ul. Orzechową)
- Osiedle Dunacie
- Rejon Szczyrku Białej (ul. Jagodowa, Poziomkowa, Jeżynowa, Grzybowa, Pasterska, Górską, Saneczkowa)
- Rejon Szczyrku Górnego (ul. Salmopolska, Zwalisko, Olimpijska i Zawodzie)
- ul. Ogrodowa

Obszary nieskanalizowane natomiast to m.in.:

- Osiedle Podmagura
- Rejon ul. Salmopolskiej
- Rejon ul. Wiślańskiej
- Os. Malinów
- Os. Skalite
- ul. Stroma
- Os. Zapalenica
- ul. Szczytowa
- Os. Migdalskie
- Os. Kotarz
- Os. Pośrednie

W 2016 r. średnia ilość ścieków oczyszczonych na „OS Komorowice” wyniosła 54,6 tys. m³/dobę. Średniodobowa ilość ścieków zafakturowanych z terenu miasta Szczyrk to 575 m³/d. Przepustowość oczyszczalni ścieków wynosi 90 tys. m³/dobę w okresie bezdeszczowym i 124 tys. m³/dobę w porze deszczowej. Kolektor przesyłający ścieki z terenu Szczyrku posiada wystarczającą rezerwę dla potrzeb skanalizowania pozostałej części miasta. Ewentualne ograniczenie może nastąpić w przepustowości pompowni ścieków w Rybarzowicach, jednak w każdej chwili może zostać podjęta inwestycja jej rozbudowy. W najbliższych latach przedsiębiorstwo AQUA S.A. nie przewiduje żadnych zadań z zakresu kanalizacji sanitarnej w mieście Szczyrk.

Gospodarka odpadami

Na terenie Szczyrku źródłami wytwarzanych odpadów są gospodarstwa domowe, obiekty infrastruktury społecznej i komunalnej, ulice i place, a także przedsiębiorstwa i firmy prowadzące działalność gospodarczą.

Odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z terenu gminy Szczyrk zajmuje się Przedsiębiorstwo Komunalne w Szczyrku. Od 1 lipca 2013 roku w Szczyrku obowiązuje system segregacji odpadów na dwie frakcje: „SEGREGOWANE” tj. papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe – gromadzone w worku specjalnie do tego przeznaczonym oraz „POZOSTAŁE” tj. odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji, odpady zielone – gromadzone w pojemniku. Odbiór odpadów prowadzony jest dwa razy w miesiącu (wg. harmonogramu wywozu) bezpośrednio z posesji mieszkańców lub z wyznaczonych miejsc (tzw. odbiór „u źródła”).

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) funkcjonuje od 1 lipca 2012 r. i zlokalizowany jest przy ul. Granicznej 1. Mieszkańcy mogą dostarczać tu inne wysegregowane frakcje odpadów. Obowiązek powstania takiego punktu wynika z wprowadzenia ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

System ciepłowniczy

Na terenie miasta brak jest centralnego systemu ogrzewania. Miasto nie planuje także żadnych inwestycji w tym zakresie. Podstawowym nośnikiem energii są paliwa stałe (węgiel, drewno), olej i gaz płynny, a w niewielkim stopniu także energia elektryczna. Największe zapotrzebowanie na moc cieplną wykazują gospodarstwa domowe, następnie obiekty użyteczności publicznej oraz obiekty usługowe. Mieszkańcy zaopatrują się w ciepło za pomocą rozwiązań indywidualnych, tj. przydomowych kotłowni.

W budynkach mieszkalnych jednorodzinnych obserwuje się największe zróżnicowanie źródeł ciepła. Niemal 64% stanowią tu kotły i piece bazujące na węglu kamiennym; z czego ok. 16 % to nowoczesne piece niskoemisyjne z certyfikatem. W 16% domostw występuje kocioł gazowy jako jedyne źródło. Natomiast w ok. 16% budynków jednorodzinnych znajdują się co najmniej dwa źródła ciepła: kocioł węglowy i gazowy, kocioł gazowy i kominek lub grzejniki elektryczne. Budynki użyteczności publicznej wykorzystują głównie kotły gazowe. Kotły węglowe znajdują się zaledwie w dwóch obiektach, w tym jeden kocioł niskoemisyjny z certyfikatem. Jeden budynek ogrzewany jest także grzejnikami elektrycznymi. Natomiast w obiektach usługowych, handlowych i przemysłowych źródła ciepła stanowią kotły gazowe (75%), kotły węglowe niskoemisyjne z certyfikatem oraz kotły olejowe (25%).

Sieć gazowa

Gaz ziemny wysokometanowy typu E na teren miasta dostarcza PGNiG S.A., operatorem oraz właścicielem jest Górnośląska Spółka Gazownicza Sp. z o.o. w Zabrze.

Przez Szczyrk nie przebiegają trasy gazociągów. Źródła zaopatrzenia w gaz zlokalizowane są poza obszarem miasta. Gazociągi średniego ciśnienia zasilane są ze stacji redukcyjno-pomiarowej I stopnia zlokalizowanej w Buczkowicach. Jej właścicielem jest spółka GAZ-SYSTEM S.A.

Długość czynnej sieci gazowej w Szczyрку wynosi 45464 m, a liczba przyłączy 1299. Odbiorcami gazu są głównie gospodarstwa domowe.

Elektroenergetyka

Gmina Szczyrk zasilana jest w energię elektryczną poprzez linie kablowe, napowietrzne i napowietrzno-kablowe 15 kV, stacje transformatorowe 15/0,4 kV i sieć 0,4 kV – zasilane ze stacji transformatorowych (Stacji 110/15 kV Szczyrk (GPZ), zlokalizowanej w Szczyрку, wyposażona w dwa transformatory 110/15 kV o mocy 16 MVA, Stacji 220/110 kV Komorowice, zlokalizowanej w Bielsku-Białej, wyposażonej w dwa autotransformatory 220/110 kV o mocy 160 MVA)

Łączna długość napowietrznych i kablowych linii energetycznych na terenie gminy Szczyrk wynosi 169,4 km, w tym:

- Jednotorowe linie napowietrzne 110 kV- 850,6 m relacji: GPZ Magurka – GPZ Szczyrk oraz GPZ Szczyrk – GPZ Żywiec,
- Linie napowietrzne 15 kV – ok. 18,6 km,
- Linie kablowe 15 kV – ok. 43,3 km,
- Linie napowietrzne 0,4 kV – ok. 78,0 km,
- Linie kablowe 0,4 kV – ok. 28,6 km.

TAURON S.A prowadzi sukcesywną modernizację układu zasilania sieci dystrybucyjnej średniego napięcia, budowę nowych stacji transformatorowych, modernizację linii niskiego napięcia oraz tworzenie optymalnego układu pracy całej sieci.

17. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

17.1. Zagrożenie powodziowe

Wystąpienia stanów powodziowych związane są głównie z opadami atmosferycznymi. Rzeźba terenu Szczyрку sprzyja powstawaniu zagrożenia powodziowego, szczególnie w okresach obfitych opadów.

Na terenie miasta zagrożenie powodziowe stwarza rzeka Żylica. Ma ona charakter rzeki górskiej, wahania jej przepływów są gwałtowne, a maksimum przypada w okresie roztopów wiosennych.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 roku zasady ochrony przeciwpowodziowej polegają między innymi na konieczności opracowania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego. Z przepisów ustawy wynika konieczność

uwzględnienia w/w map w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w postaci nowych granic obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 500 lat.

Dla miasta Szczyrk zostały opracowane mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego. W Studium uwzględniono obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat) oraz średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat). W zmianie Studium uwzględniono obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat).

Wyznaczone zasięgi wód powodziowych przylegają do istniejącej zabudowy mieszkaniowej i usługowej, obejmując głównie tereny zieleni leśnej i nieurządzonej oraz fragment obszaru przestrzeni publicznej, ciągnący się wzdłuż rzeki. W zasięgu strefy znajdują się także obszary przeznaczone do zagospodarowania w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 0,09 ha.

17.2. Zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych

Cały obszar miasta charakteryzują duże predyspozycje do powstawania osuwisk. Szczególnie narażone na działanie osuwisk są południowe stoki Klimczoka i Magury, a także stoki Skrzycznego i Małego Skrzycznego. Najczęstszymi przyczynami powstawania osuwisk na tych terenach są:

- duże nachylenie zboczy,
- brak odpowiedniej pokrywy roślinnej wskutek nadmiernego wylesiania, usuwania zadrzewień śródpolnych i niewłaściwego wykorzystania gruntów ornych,
- nasilenie procesów erozji wodnej w wyniku silnych deszczy i roztopów wiosennych,
- obciążenie gruntu, np. zabudową,
- drgania mechaniczne.

W Szczyrku występują osuwiska aktywne ciągle, aktywne okresowo i nieaktywne, a także tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

Osuwiska aktywne ciągle zlokalizowane są na terenach leśnych w północno-wschodniej części miasta, poza istniejącą zabudową, za wyjątkiem osuwiska w rejonie Dunacie - Zapalenica- Gronik, które położone jest na obszarze istniejącej zabudowy mieszkaniowej. Osuwiska aktywne ciągle zajmują powierzchnię 6,7 ha, z czego 6,2 ha zajmuje ww. osuwisko na terenie zabudowanym.

Osuwiska aktywne okresowo częściowo występują na terenach istniejącej zabudowy mieszkaniowej w południowej części miasta. Pozostałe występują na stokach Skrzycznego i Małego Skrzycznego na terenach leśnych i rolniczych. Zajmują powierzchnię 49 ha, z czego 0,2 ha jest na terenach zabudowanych.

Osuwiska nieaktywne obejmują obszar całego miasta, głównie tereny leśne, rolnicze, tereny tras narciarskich i tereny zabudowy:

- mieszkaniowej jednorodzinnej,
- mieszkaniowej jednorodzinnej ekstensywnej,
- usługowej,
- usługowo-turystycznej.

Osuwiska nieaktywne zajmują ok. 855 ha, w tym na terenach zabudowanych zlokalizowanych jest ok. 150 ha.

Tereny zagrożone ruchami masowymi położone są głównie na terenach leśnych, rolniczych i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wzdłuż drogi wojewódzkiej oraz ul. Górskiej i Uzdrowskiej. Łącznie zajmują obszar ok. 237 ha, w tym na terenach zabudowy mieszkaniowej występuje ok. 45 ha.

Niewielkie fragmenty terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych występują także w strefach zabudowy mieszkaniowo-usługowej, usługowej, usługowo-turystycznej i usługowo-sportowej.

18. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA PRZYJĘTE ROZWIĄZANIA

Przeprowadzona analiza uwarunkowań, w tym analiza potrzeb i możliwości rozwoju miasta wykazuje potrzebę zmiany w strukturze funkcjonalno – przestrzennej gminy w ściśle określonym zakresie. Wynik przeprowadzonych bilansów terenów jednoznacznie wskazuje na nadwyżkę terenów przeznaczonych pod funkcje budownictwa mieszkaniowego. Wolne tereny budowlane są wyznaczone zarówno w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jak i w obszarach wyznaczonych w obowiązującym Studium poza terenami wyznaczonymi na te cele w planach miejscowych. Zgodnie zatem z obowiązującymi zasadami można wyznaczyć nowe tereny budowlane jedynie w obszarze tzw. zwartej struktury funkcjonalno – przestrzennej. Wypełnienie obszaru zwartej struktury jest dodatkowo uzasadnione potrzebą wykorzystania istniejącej infrastruktury.

Szczyrk jest znanym ośrodkiem sportów zimowych. Biorąc pod uwagę różne czynniki, w tym położenie Szczyrku w wąskiej dolinie i związane z tym problemy komunikacyjne oraz uwarunkowania ekonomiczne zasadny jest rozwój turystyki pobytovej. Ponadto niekorzystne zjawiska, jak współczesne tendencje migracyjne ludności czy sezonowość turystyczna, która może stać się przyczyną wyludnienia miasta, wskazują na potrzebę rozwoju turystyki całorocznej. Rozwój turystyki całorocznej i pobytovej jest poparty celami strategicznymi zawartymi w przyjętej Strategii rozwoju miasta Szczyrk.

W związku z powyższym istnieje potrzeba wyznaczenia nowych rezerw terenów przeznaczonych pod funkcje turystyczne, tj. różnego rodzaju obiekty noclegowe, gastronomiczne, handlowe i inne związane z obsługą ruchu turystycznego. Nowe tereny obsługujące turystykę powinny zostać skoncentrowane przede wszystkim w rejonie obszarów lokalizacji aktywności sportowo – rekreacyjnych, tj. w pobliżu ośrodków sportów zimowych. Koncentracja powinna następować w rejonach dolnych stacji kolei i wyciągów narciarskich, w sąsiedztwie pasma osadniczego doliny. Taka lokalizacja ograniczy wpływ

na obszary chronione, które głównie znajdują się w wyższych partiach oraz ograniczy do minimum przejazdy pomiędzy miejscem noclegu oraz trasami narciarskimi.

Zakładany rozwój turystyki całorocznej wymaga w szczególności rozwoju turystyki letniej oraz kontynuację rozwoju turystyki zimowej

Zasadne jest także wsparcie rozwoju funkcji agroturystycznej oraz zabudowy rekreacji indywidualnej.

Z uwagi na występujące w Szczyrku obszary i obiekty chronione wskazany jest rozwój turystyki zrównoważonej, dążącej do maksymalizacji korzyści ekonomicznych dla społeczności lokalnej i satysfakcji turystów przy jednoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko.

Możliwości rozwoju zabudowy ograniczone są także przez specyficzną rzeźbę i pokrycie terenu, m.in. położenie miasta w dolinie górskiej oraz znaczne pokrycie lasami podlegającymi ochronie prawnej. W celu ochrony obszarów leśnych wskazane jest ograniczanie ich wycinki, zachowanie odpowiedniej odległości zabudowy od granicy lasu, ograniczenie zmian przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, zalesianie oraz regulacja granicy polno-leśnej. Ponadto Szczyrk znajduje się w obrębie korytarzy ekologicznych i obszarów węzłowych o znaczeniu ponadregionalnym i krajowym. W celu ochrony dolin rzecznych powinno się ograniczać lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej i usługowej w ich bezpośrednim sąsiedztwie, a także ograniczać zmiany stosunków wodnych. W przypadku lokalizacji zabudowy wskazane jest wprowadzenie zakazu grodzenia. Projektując nową zabudowę należy mieć na uwadze także warunki aerosanitarnie panujące w dolinach.

W Szczyrku występuje wiele gatunków roślin i zwierząt rzadkich, zagrożonych, objętych ochroną, których występowanie będzie miało znaczenie przy projektowaniu nowych funkcji – ograniczy m.in. zalesianie, rozwój turystyki ekstremalnej i jaskiniowej, rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

Podobna sytuacja dotyczy obszarów chronionych, w tym Parku Krajobrazowego i jego otuliny oraz obszaru Natura 2000 – ich obecność także będzie miała wpływ na rozmieszczenie proponowanych funkcji. Park Krajobrazowy zajmuje znaczną część miasta, pozostałe obszary znajdują się w granicach jego otuliny. Przepisy prawne dotyczące parku krajobrazowego i obszaru Natura 2000 wskazują na liczne ograniczenia, które należy mieć na uwadze przy projektowaniu poszczególnych funkcji.

Podobnie sytuacja wygląda w przypadku obiektów zabytkowych oraz obiektów wpisanych do rejestru zabytków, a także stanowisk archeologicznych. Wymagają one ochrony w postaci wyznaczenia stref konserwatorskich i stref ochrony archeologicznej, które ograniczą działania inwestycyjne z nimi związane.

Wpływ na przyjęte rozwiązania będą miały także założenia Programu Rewitalizacji Gminy Szczyrk, które skorelowane są z celami strategicznymi miasta. Przewiduje się m.in. poszerzenie, poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej, wzbogacenie bazy sportowej, czy rozbudowę systemu parkingów. Rozwój terenów mieszkaniowych

dodatkowo wpłynie na zahamowanie niekorzystnego zjawiska odpływu młodych ludzi do większego ośrodka miejskiego.

Dodatkowo zagrożenie powodziowe oraz osuwiskowe będzie miało wpływ na przyjęte w projekcie Studium rozwiązania, w tym na zasięg stref przeznaczonych do zainwestowania. Obszar powodzi zamyka się w dolinie rzeki Żylicy, gdzie proponuje się pozostawić jako budowlane tereny wyznaczone w obowiązujących planach miejscowych. Na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych także proponuje się dopuszczenie lokalizacji zabudowy na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jednak po przeprowadzeniu badań geologicznych potwierdzających bezpieczeństwo ich realizacji.

W zakresie komunikacji najważniejszym zadaniem jest rozbudowa i reorganizacja układu komunikacyjnego w związku z rozwojem funkcji turystycznych i sportowo - rekreacyjnych, w szczególności funkcji sportów zimowych, tak aby była możliwa sprawna obsługa komunikacyjna w tym zakresie.

Ponadto potrzebna będzie rozbudowa dróg lokalnych i budowa nowych odcinków dróg dojazdowych. Z uwagi na ukształtowanie terenu rozwój komunikacji rowerowej może być utrudniony, jednak zakłada się tworzenie ścieżek rowerowych w ramach funkcjonowania terenów sportu i rekreacji oraz realizację ścieżek użytkowanych przez mieszkańców jedynie w dolinie rzeki Żylicy. Rozbudowy wymaga także system parkingów w mieście.

Natomiast w zakresie infrastruktury technicznej uporządkowania i rozbudowy najbardziej wymaga gospodarka ściekowa, dla poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych. W procesach grzewczych powinno się wprowadzać ekologiczne źródła energii i źródła alternatywne. Rekomenduje się także rozbudowę i modernizację sieci gazowej.

Tabela 47. Analiza SWOT dla miasta Szczyrk

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Gwarantujące ochronę krajobrazu i środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • położenie w Parku Krajobrazowym Beskidu Śląskiego i jego otulinie gwarantujące ochronę krajobrazu • niski udział terenów zainwestowanych w stosunku do terenów otwartych • duży udział terenów leśnych (ponad 70% powierzchni miasta) • brak dużych zakładów przemysłowych • brak złóż kopalin, terenów i obszarów górniczych, które powodowałyby degradację krajobrazu • pokrycie niemal całego obszaru miasta planami miejscowymi <p>Sprzyjające rozwojowi sportów zimowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ukształtowanie terenu (złocza górskie) • korzystne warunki klimatyczne: długi okres zalegania pokrywy śniegowej, 	<p>Ograniczające rozwój zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • występowanie obszarów Natura 2000 • położenie w Parku Krajobrazowym Beskidu Śląskiego i jego otulinie • występowanie pomników przyrody • występowanie elementów fauny i flory objętych ochroną gatunkową • duży udział terenów leśnych (ponad 70% powierzchni miasta) • ukształtowanie terenu (złocza górskie) • występowanie terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych <p>Ograniczające ochronę środowiska i przestrzeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak gminnej ewidencji zabytków • brak planów ochrony obszarów Natura 2000 • duże kubaturowo domy wczasowe stanowiące dysonans przestrzenny w krajobrazie

<ul style="list-style-type: none"> • lokalna tradycja narciarska i tradycja obsługi ruchu turystycznego <p>Wpływające na rozwój gospodarczy (turystyka):</p> <ul style="list-style-type: none"> • ponadregionalne znaczenie miasta jako ośrodka sportów zimowych w kraju • dynamiczny rozwój ośrodków narciarskich (SON, BSA, COS) • rozbudowana baza noclegowa i gastronomiczna • liczne szlaki turystyczne i trasy rowerowe • aktywność gospodarcza i społeczna mieszkańców • wysoki udział osób zatrudnionych w usługach • stacje GOPR, lądowiska helikopterów (dbanie o bezpieczeństwo) <p>Zapewniające dostępność komunikacyjną:</p> <ul style="list-style-type: none"> • położenie w pobliżu dużych ośrodków miejskich (Bielsko-Biała, aglomeracja górnośląska) • droga wojewódzka nr 942, będąca drogą przelotową z Bielska-Białej do Wisły <p>Wpływające na warunki i jakość życia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • niska wartość bonitacyjna gleb (brak gleb klas I-III) - brak ograniczeń zabudowy wynikających z ochrony gleb • dostęp do usług podstawowych, tj. oświaty, ochrony zdrowia, opieki socjalnej, administracji, bezpieczeństwa • niski stopień bezrobocia • niski stopień zanieczyszczenia środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> • brak wyodrębnionego, ukształtowanego centrum miasta <p>Wpływające na warunki i jakość życia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • niedostatecznie rozwinięta infrastruktura techniczna, wynikająca z rozproszenia zabudowy i ukształtowania terenu • wzrost zanieczyszczenia powietrza w sezonie grzewczym • niski udział zieleni parkowej • wysoka gęstość zabudowy • niekorzystne warunki rozwoju rolnictwa (niska wartość bonitacyjna gleb, niekorzystny klimat) • brak placówek kształcenia ponadgimnazjalnego <p>Wpływające na rozwój gospodarczy (turystyka):</p> <ul style="list-style-type: none"> • monofunkcyjna struktura miasta, podporządkowana wypoczynkowi zimowemu • nierównomierny napływ turystów w ciągu roku, charakteryzujący się kulminacją w okresie zimowym i depresją w okresie letnim • dominujący model krótkotrwałego, weekendowego pobytu wypoczynkowego, • niedostatecznie rozwinięta oferta turystyki letniej <p>Ograniczające dostępność komunikacyjną:</p> <ul style="list-style-type: none"> • niedostateczna ilość urządzonych parkingów • jeden punkt wjazdu i wyjazdu od strony Buczkowic - kumulacja ruchu samochodowego i parkowania wzdłuż jednej drogi, • brak innych powiązań komunikacyjnych z otoczeniem <p>Stan prawny gruntów</p> <ul style="list-style-type: none"> • nierównomierny stan władania gruntami leśnymi (las państwowe, prywatne) • niski udział terenów w zasobie własności komunalnej, utrudniający realizację inwestycji publicznych
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Rozwój turystyki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nowe inwestycje i rozwój turystyki zimowej - nowe trasy narciarskie, stacje i koleje linowe • rozszerzenie oferty turystycznej ośrodków o możliwość rekreacji nie tylko w okresie zimowym, ale także letnim • stałe podnoszenie standardu bazy noclegowej i jej zróżnicowanie pod względem świadczonych usług dodatkowych i poziomu komfortu • promocja miasta <p>Ochrona środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachowanie obszarów i obiektów cennych przyrodniczo i kulturowo • prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyczerpanie się terenów rozwojowych miasta w dolinie Żylicy • wyczerpanie się rezerw terenów pod parkingi • niewydolność układu komunikacyjnego i systemu parkowania • coraz bardziej restrykcyjne przepisy w zakresie ochrony środowiska uniemożliwiające realizację zakładanych inwestycji • występowanie kolizji przestrzennych pomiędzy koniecznością ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych (w szczególności obszarów i gatunków prawnie chronionych) a potrzebą rozwoju bazy turystycznej miasta,

<ul style="list-style-type: none"> • rozbudowa kanalizacji sanitarnej, wpływająca korzystnie na stan jakości wód • wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii <p>Wzrost jakości życia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie powierzchni przestrzeni publicznych i poprawa estetyki • wprowadzanie nowych form działalności usługowej i wypoczynku w mieście • poprawa stanu i rozbudowa infrastruktury drogowej i technicznej • pozyskanie środków zewnętrznych na finansowanie projektów <p>Poprawa komunikacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utworzenie nowych parkingów, w tym parkingów wielopoziomowych • usprawnienie komunikacji poprzez realizację kolei linowej z rejonu Skalite wraz z zespołem parkingów • tunel pod Skrzycznem jako szansa na rozwiązanie problemów komunikacyjnych Szczyrku 	<ul style="list-style-type: none"> • postępujące zmiany krajobrazu na skutek rozprzestrzeniania się zabudowy i zaniku rolnictwa • postępująca erozja zboczy górskich powodująca konieczność podejmowania działań zapobiegawczych i rekultywacyjnych • uszkodzenia lasu na skutek emisji zanieczyszczeń z terenów aglomeracji oraz państw ościennych (Czechy) • degradacja środowiska na skutek wylesiania, podcinania stoków, sztucznego naśnieżania (zanieczyszczenie gleb i wód) • rozwój działalności gospodarczej powodującej wytwarzanie dużej ilości odpadów i zanieczyszczenie środowiska <p>Nadmierny rozwój turystyki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zatłoczenie miasta zbyt dużą liczbą turystów • niewystarczająca baza okołoturystyczna w stosunku do liczby napływających turystów • emigracja wewnętrzna mieszkańców spowodowana nadmierną liczbą turystów <ul style="list-style-type: none"> • silna konkurencja pomiędzy samorządami lokalnymi, rywalizacja o mieszkańców i turystów • wzrost cen terenów budowlanych hamujący napływ inwestorów • brak środków finansowych na działania proekologiczne, rozwój infrastruktury, promocję miasta
---	---

Źródło: Opracowanie własne.

DZIAŁ II

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. CELE STRATEGICZNE

Mając na uwadze uwarunkowania, potrzeby i możliwości rozwoju gminy, a także przyjęte dokumenty na szczeblu gminy i województwa, należy wyróżnić następujące cele strategiczne:

1. Rozwój turystyki

- 1) Rozwój turystyki pobytowej, w tym długoterminowej.
- 2) Rozwój bazy noclegowej i gastronomicznej.
- 3) Modernizacja i rozwój ośrodków sportów letnich i zimowych.
- 4) Rozbudowa i poprawa funkcjonowania i systemu komunikacyjnego.
- 5) Rozwój oferty towarzyszącej, w tym atrakcyjnych przestrzeni publicznych oraz usług publicznych.

2. Zrównoważony rozwój

- 1) Rozwój turystyki zrównoważonej, tj. w sposób uwzględniający walory przyrodnicze obszaru oraz ochronę środowiska życia ludzi.
- 2) Ograniczenie budownictwa na terenach narażonych na osuwanie się mas ziemnych.
- 3) Ograniczenie budownictwa na terenach zagrożonych powodzią.
- 4) Ochrona środowiska przyrodniczego, zwłaszcza w ramach Parku Krajobrazowego oraz obszaru Natura 2000.
- 5) Ochrona akustyczna terenów mieszkaniowych.

3. Poprawa ładu przestrzennego, estetyki struktur przestrzennych i krajobrazu

- 1) Zachowanie właściwych proporcji pomiędzy poszczególnymi elementami zagospodarowania przestrzennego.
- 2) Ograniczanie rozproszenia budownictwa poprzez lokalizację nowej zabudowy w obszarze zwartej struktury funkcjonalno – przestrzennej.
- 3) Poprawa walorów estetycznych istniejących przestrzeni publicznych.
- 4) Ochrona dziedzictwa kulturowego.
- 5) Poprawa jakości powietrza.

4. Zwiększenie jakości życia mieszkańców

- 1) Aktywizacja gospodarcza mieszkańców.
- 2) Realizacja nowych terenów sportowo – rekreacyjnych.
- 3) Poprawa estetyki przestrzeni.
- 4) Poprawa wydajności lokalnego systemu komunikacyjnego.
- 5) Zwiększenie wydajności systemu parkingów oraz wspieranie rozwoju komunikacji publicznej.

5. Bezpieczeństwo ekologiczne i wysoka jakość środowiska naturalnego

- 1) Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej.
- 2) Racjonalizacja systemu gospodarki odpadami.
- 3) Edukacja ekologiczna mieszkańców.

2. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY

Czynnikami, które w największym stopniu determinują zdefiniowanie kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy są:

- przyjęte cele strategiczne;
- przesądzenia planistyczne, tj. funkcje wyznaczone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz zapisane w nich wskaźniki i parametry;
- wyniki przeprowadzonych bilansów terenów określających zapotrzebowanie na nową zabudowę z uwzględnieniem analiz demograficznych, społecznych i ekonomicznych;
- stan istniejącej zabudowy, w tym funkcje obiektów i terenów;
- zasięg obszarów objętych ochroną Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego i jego otuliny oraz Natura 2000;
- wnioski złożone przez mieszkańców i inwestorów;
- wnioski złożone przez instytucje i organy uprawnione do opiniowania i uzgadniania studium.

W związku z powyższym, w Studium wyznacza się obszary porządkowania i rozwoju zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej, usługowo-turystycznej, usługowo-sportowej, sportowo-rekreacyjnej oraz usługowej, w podziale na strefy, a także obszar porządkowania zabudowy produkcyjnej.

Niniejsze Studium respektuje i kontynuuje ustalenia przyjęte w poprzednich opracowaniach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczyrk oraz w obowiązujących na terenie miasta miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem postulowanych przez mieszkańców i instytucje kierunków rozwoju. W przypadku zmiany lub opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się zachowanie wszystkich ustaleń obowiązujących planów miejscowych niezależnie od polityki określonej w niniejszym Studium.

Na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się doprecyzowanie granic poszczególnych stref, wynikające ze stanu istniejącego zagospodarowania oraz uwarunkowań terenowych, przyrodniczych, geologicznych, własnościowych.

Dla zapewnienia harmonijnego rozwoju poszczególnych stref nakazuje się utrzymanie i wykorzystanie istniejących zasobów przyrodniczych i kulturowych miasta.

Dla wyznaczonych w Studium stref określa się zasady ich zagospodarowania, m.in. poprzez ustalenie parametrów i wskaźników urbanistycznych, przedstawionych w Rozdziale 3 niniejszego Działu Studium. Realizacja przeznaczeń dopuszczalnych powinna gwarantować zachowanie funkcji podstawowej jako dominującej.

Wprowadza się zasadę zabezpieczenia odpowiedniej (uzależnionej od potrzeb) liczby miejsc parkingowych dla zabudowy mieszkaniowej, usługowej, produkcyjno-usługowej oraz zabudowy związanej ze sportem i turystyką.

2.1. Obszar porządkowania i rozwoju zabudowy mieszkaniowej

M.1– strefa zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

Strefa M.1 obejmuje tereny istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na całym obszarze miasta Szczyrk. Stanowi podstawowy typ zabudowy tworzący tkankę miasta. Są to przede wszystkim tereny w rejonie ulic Granicznej, Beskidzkiej, Wczasowej, Górskiej, Uzdrowskiej, Myśliwskiej, Salmopolskiej, Wiślańskiej, Olimpijskiej, Narciarskiej, Zwalisko, Malinowej.

Strefa obejmuje tereny zabudowane jak również tereny przeznaczone dla rozwoju zabudowy. Wyznaczona została głównie na podstawie przesądzeń planistycznych. Nowe tereny rozwojowe są ograniczone granicą zwartej struktury funkcjonalno – przestrzennej.

W strefie dopuszcza się lokalizację zabudowy rekreacji indywidualnej oraz usług, takich jak obiekty noclegowe, pensjonaty oraz usługi gastronomii. Dopuszcza się lokalizację innych usług w budynkach o w/w przeznaczeniu o powierzchni nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku.

Dla terenów położonych w sąsiedztwie istniejących bądź projektowanych kolei górskich dopuszcza się lokalizację kolei linowych, wyciągów oraz tras narciarskich i saneczkowych. Dla obiektów istniejących w strefie (w przypadku nadbudowy, rozbudowy) bądź nowych, realizowanych w sąsiedztwie kolei górskich, obowiązuje nakaz dostosowania wysokości do wymogów związanych z przebiegiem kolei.

Strefa M.1 znajduje się częściowo na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, a częściowo w jego otulinie. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

M.2 – strefa zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ekstensywnej

Strefa M.2 obejmuje tereny istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej położonej w rejonie Biłej, oraz przy ul. Godziszcząńskiej. Obszar ten charakteryzuje się rozluźnioną, ekstensywną zabudową. Otoczony jest terenami rolniczymi i leśnymi. Strefa wyznaczona została głównie na podstawie stanu istniejącego oraz złożonych wniosków.

W strefie dopuszcza się lokalizację zabudowy rekreacji indywidualnej, zabudowy agroturystycznej oraz usług turystyki, sportu, handlu i gastronomii. Ustala się kształtowanie zabudowy w pasach bezpośrednio przyległych do dróg publicznych lub wewnętrznych. Zakazuje się lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej i szeregowej.

Strefa M.2 znajduje się częściowo na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, a częściowo w jego otulinie. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Strefa częściowo znajduje się także na obszarze Natura 2000. Na terenach zlokalizowanych w obszarze Natura 2000 obowiązują nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Planu zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 „Beskid Śląski” oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

M.3 – strefa zabudowy rekreacji indywidualnej

Strefa M.3 obejmuje tereny istniejącej i projektowanej zabudowy rekreacyjnej w rejonie Kaimówki i ulicy Olimpijskiej. Wyznaczona została na podstawie stanu istniejącego oraz złożonych wniosków.

W strefie dopuszcza się lokalizację zabudowy agroturystycznej oraz zachowanie istniejącej zabudowy mieszkaniowej. Maksymalna powierzchnia zabudowy dla jednego budynku to 60 m². W strefie obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy bliźniaczej i szeregowej, zakaz budowy garaży, zakaz lokalizacji usług.

Strefa M.3 znajduje się częściowo na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, a częściowo w jego otulinie. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

M.4 – strefa zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

Strefa M.4 obejmuje trzy obszary istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zlokalizowane przy ul. Górskiej i Granicznej, w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Wyznaczona została na podstawie przesądzeń planistycznych.

W strefie dopuszcza się lokalizację funkcji usługowej w budynku mieszkalnym o powierzchni nie przekraczającej 20% powierzchni całkowitej budynku mieszkalnego, z usytuowaniem przede wszystkim w kondygnacji parteru budynków mieszkalnych. W strefie obowiązuje zakaz budowy wolnostojących budynków usługowych.

Strefa M.4 znajduje się częściowo na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, a częściowo w jego otulinie. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

M.5 – strefa ograniczonej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

Strefa M.5 obejmuje tereny istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej położonej w rejonie Podmagury, Czyrnej i Osiedla Migdalskiego. Obszar ten charakteryzuje się rozluźnioną, ekstensywną zabudową. Otoczony jest terenami rolniczymi i leśnymi. Strefa wyznaczona została głównie na podstawie stanu istniejącego oraz przesądzeń planistycznych.

W strefie dopuszcza się lokalizację terenów zabudowy pod warunkiem: nie przekroczenia 40% powierzchni strefy, a dla obszaru Podmagury nie przekroczenia 75% powierzchni strefy oraz w odległości do 50 m od granicy działki zabudowanej.

W strefie dopuszcza się lokalizację zabudowy rekreacji indywidualnej, zabudowy agroturystycznej oraz usług turystyki, sportu, handlu i gastronomii, na zasadach określonych w planie miejscowym. Ustala się kształtowanie zabudowy w pasach przyległych do dróg publicznych lub wewnętrznych. Zakazuje się lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej i szeregowej.

Strefa M.5 znajduje się częściowo na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, a częściowo w jego otulinie. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

2.2. Obszar porządkowania i rozwoju zabudowy mieszkaniowo-usługowej

MU – strefa zabudowy mieszkaniowo-usługowej

Strefa MU obejmuje obszar wielofunkcyjnej zabudowy o charakterze centrotwórczym, zlokalizowany wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 942, ul. Górskiej oraz ul. Granicznej.

Strefa obejmuje tereny zabudowane jak również tereny przeznaczone dla rozwoju zabudowy. Wyznaczona została głównie na podstawie przesądzeń planistycznych. Nowe tereny rozwojowe są ograniczone granicą zwartej struktury funkcjonalno – przestrzennej.

W strefie MU może być lokalizowana zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa usługowa i zabudowa mieszkaniowo – usługowa, w tym pensjonaty, domy wypoczynkowe.

Strefa obejmuje lokalizację usług, w tym usługi handlu, rzemiosła, gastronomii, administracji, bezpieczeństwa (w szczególności: obiekty straży pożarnej, policji, GOPR-u), usługi kultury (w szczególności: kina, domy kultury, kluby, biblioteki, muzea, galerie sztuki, usługi artystyczne, rozrywkowe, amfiteatry), usługi oświaty, usługi zdrowia, usługi związane z obsługą ruchu turystycznego (w szczególności obiekty noclegowe).

W strefie obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Dopuszcza się lokalizację kolei linowych. Dla obiektów istniejących w strefie (w przypadku nadbudowy, rozbudowy) bądź nowych, realizowanych w sąsiedztwie kolei górskich, obowiązuje nakaz dostosowania wysokości do wymogów związanych z przebiegiem kolei.

Strefa MU znajduje się głównie na obszarze otuliny Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, jedynie niewielki jej fragment przy ul. Górskiej i Salmopolskiej położony jest na terenie samego Parku. W strefie obowiązują nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

2.3. Obszar porządkowania i rozwoju zabudowy usługowo-turystycznej

UT.1 - strefa zabudowy usługowo-turystycznej – obiekty noclegowe

Strefa UT.1 obejmuje tereny usług hotelarskich wraz z towarzyszącym zagospodarowaniem.

Strefa UT.1 znajduje się częściowo na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, a częściowo w jego otulinie. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W skład strefy wchodzi następujące obszary:

UT.1a - obejmuje istniejące i projektowane hotele, motele, domy wypoczynkowe, pensjonaty, obiekty szkoleniowo-wypoczynkowe, apartamenty, zlokalizowane punktowo na terenie całego miasta. Obejmuje także istniejącą zabudowę usług opiekuńczo-leczniczych na skrzyżowaniu ulic Spacerowej i Radosnej oraz zaplecze techniczne, administracyjne i socjalne dla obsługi terenów narciarskich w rejonie hotelu Meta. Obszar wyznaczono na podstawie stanu istniejącego oraz przesądzeń planistycznych.

Dopuszcza się lokalizację usług opiekuńczo-leczniczych, obiektów sportowo – rekreacyjnych, w szczególności pływalni, hal sportowych oraz zagospodarowanie sportowo – rekreacyjne, w szczególności urządzone tereny sportowe i rekreacyjne, boiska, budowle sportowe, ujeżdżalnie, tory strzelnicze, łucznicze, pola golfowe. Dopuszcza się lokalizację tras narciarskich, wyciągów, kolei linowych, usług obsługi narciarstwa i ruchu turystycznego, w tym handlu, gastronomii, ratownictwa górskiego. Dopuszcza się lokalizację parkingów wielopoziomowych.

Dla obiektów istniejących (w przypadku nadbudowy, rozbudowy) bądź nowych, realizowanych w sąsiedztwie kolei górskich, obowiązuje nakaz dostosowania wysokości do wymogów związanych z przebiegiem kolei.

UT.1b - obejmuje głównie projektowane hotele, pensjonaty, apartamenty, domy wypoczynkowe wraz z obiektami usług obsługi ruchu turystycznego i gastronomii, zlokalizowane punktowo na terenie całego miasta. Obszar wyznaczono głównie na podstawie złożonych wniosków oraz przesądzeń planistycznych.

Dopuszcza się lokale usługowe (w tym usługi opiekuńczo-lecznicze), handlowe, mieszkalne oraz terenowe urządzenia sportu i rekreacji. Dopuszcza się lokalizację parkingów wielopoziomowych. Dopuszcza się usługi ratownictwa górskiego, a także trasy narciarskie, wyciągi orczykowe, szkoły narciarskie jako uzupełnienie tras położonych w sąsiedztwie strefy bądź jako odrębnych ośrodków.

Dla terenów położonych w sąsiedztwie istniejących bądź projektowanych kolei górskich dopuszcza się lokalizację kolei linowych i wyciągów. Dla obiektów istniejących w strefie (w przypadku nadbudowy, rozbudowy) bądź nowych, realizowanych w sąsiedztwie kolei górskich obowiązuje nakaz dostosowania wysokości do wymogów związanych z przebiegiem kolei.

UT.1c – obejmuje projektowane tereny zabudowy rekreacji indywidualnej, obiekty usług obsługi ruchu turystycznego i gastronomii, obiekty noclegowe, pensjonaty. Obszar wyznaczono głównie na podstawie złożonych wniosków oraz przesądzeń planistycznych.

Dopuszcza się terenowe urządzenia sportu i rekreacji, usługi ratownictwa górskiego oraz zabudowę agroturystyczną. Dla terenu położonego w rejonie ul. Górskiej dopuszcza się lokalizację wyciągów, stacji oraz tras narciarskich i saneczkowych. Dla obiektów istniejących (w przypadku nadbudowy, rozbudowy) bądź nowych, realizowanych w sąsiedztwie kolei górskich, obowiązuje nakaz dostosowania wysokości do wymogów związanych z przebiegiem kolei. W strefie UT.1c (RMa) dodatkowo dopuszcza się realizację zabudowy zagrodowej.

UT.2 - strefa zabudowy usługowo-turystycznej – zakwaterowanie turystyczne

Strefa UT.2 obejmuje istniejące i projektowane schroniska, bacówki, chaty górskie, kempingi, biwaki, zlokalizowane w rejonie Biłej, Czyrnej, ul Uzdrowskiej i w centrum

miasta. Wyznaczona została głównie na podstawie stanu istniejącego oraz przesądzeń planistycznych. Dopuszcza się usługi ratownictwa górskiego,

W strefie obowiązuje zakaz zmiany podstawowej pierwotnej formy budynków oraz rozbudowy budynków o więcej niż 20% powierzchni zabudowy istniejącego budynku.

Strefa UT.2 znajduje się częściowo na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, a częściowo w jego otulinie. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Strefa częściowo znajduje się także na obszarze Natura 2000. Na terenach zlokalizowanych w obszarze Natura 2000 obowiązują nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Planu zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 „Beskid Śląski” oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

UT.3 – strefa zabudowy usługowo-turystycznej - obsługi tras narciarskich

Strefa UT.3 obejmuje istniejące i projektowane tereny usług obsługi tras narciarskich, narciarstwa i turystyki, zlokalizowane w sąsiedztwie stacji narciarskich. Dopuszcza się lokalizację obiektów zaplecza technicznego, administracyjnego i socjalnego, a także usługi ratownictwa górskiego.

Strefa wyznaczona została głównie na podstawie stanu istniejącego, złożonych wniosków oraz przesądzeń planistycznych.

Strefa UT.3 znajduje się częściowo na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, a częściowo w jego otulinie. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Strefa częściowo znajduje się także na obszarze Natura 2000. Na terenach zlokalizowanych w obszarze Natura 2000 obowiązują nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Planu zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 „Beskid Śląski” oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W skład strefy wchodzi następujące obszary:

UT.3a - obejmuje istniejące i projektowane koleje linowe, wyciągi, stacje oraz szkołę narciarską w rejonie Czirnej.

Dopuszcza się lokalizację tras narciarskich, usług obsługi narciarstwa i ruchu turystycznego, w tym handlu, gastronomii oraz realizację funkcji noclegowej w obiektach usługowych. W obszarze obowiązuje nakaz oświetlenia tras narciarskich w sposób kierunkowy, oświetlający wyłącznie trasy narciarskie.

UT.3b - obejmuje istniejące i projektowane koleje linowe, wyciągi, stacje oraz obiekty usług gastronomii w rejonie Czynnej.

Dopuszcza się lokalizację tras narciarskich, usług obsługi narciarstwa i ruchu turystycznego, w tym handlu oraz realizację funkcji noclegowej w obiektach usługowych. W obszarze obowiązuje nakaz oświetlenia tras narciarskich w sposób kierunkowy, oświetlający wyłącznie trasy narciarskie.

UT.3c - obejmuje istniejące i projektowane koleje linowe, wyciągi, stacje oraz obiekty usług gastronomii w rejonie Hali Skrzyczneńskiej.

Dopuszcza się lokalizację tras narciarskich, usług obsługi narciarstwa i ruchu turystycznego, w tym handlu. Dopuszcza się lokalizację zbiornika wodnego. W obszarze obowiązuje zakaz realizacji funkcji noclegowej oraz nakaz oświetlenia tras narciarskich w sposób kierunkowy, oświetlający wyłącznie trasy narciarskie.

UT.3d - obejmuje istniejące i projektowane koleje linowe, wyciągi, stacje oraz obiekty usług gastronomii w rejonie Małego Skrzycznego.

Dopuszcza się lokalizację jedynie tras narciarskich. W obszarze obowiązuje zakaz realizacji funkcji noclegowej oraz zakaz realizacji oświetlenia tras narciarskich.

UT.3e - obejmuje istniejące i projektowane koleje linowe, wyciągi, stacje w rejonie Soliska.

Dopuszcza się lokalizację tras narciarskich, usług obsługi narciarstwa i ruchu turystycznego, w tym handlu, gastronomii oraz realizację funkcji noclegowej w obiektach usługowych. W obszarze obowiązuje nakaz oświetlenia tras narciarskich w sposób kierunkowy, oświetlający wyłącznie trasy narciarskie.

UT.3f - obejmuje istniejące i projektowane koleje linowe, wyciągi, stacje w rejonie Pośredniego.

Dopuszcza się lokalizację tras narciarskich, usług obsługi narciarstwa i ruchu turystycznego, w tym handlu oraz realizację funkcji noclegowej w obiektach usługowych. W obszarze obowiązuje zakaz realizacji oświetlenia tras narciarskich.

UT.3g - obejmuje istniejące i projektowane koleje linowe, wyciągi, stacje oraz obiekty usług gastronomii w rejonie Hali Pośredniej.

Dopuszcza się lokalizację tras narciarskich, usług obsługi narciarstwa i ruchu turystycznego, w tym handlu. W obszarze obowiązuje zakaz realizacji funkcji noclegowej, zakaz realizacji oświetlenia tras narciarskich oraz nakaz realizacji zabudowy funkcji gastronomicznej jako drewnianej, o charakterze regionalnym Beskidu Śląskiego.

UT.3h - obejmuje istniejące i projektowane koleje linowe, wyciągi, stacje w rejonie góry Beskid.

Dopuszcza się lokalizację tras narciarskich, usług obsługi narciarstwa i ruchu turystycznego, w tym handlu, gastronomii, realizację obiektów noclegowych oraz funkcji mieszkaniowej w obiektach usługowych. Dopuszcza się instalacje odwodnienia i oświetlania tras narciarskich, lokalizację otwartych zbiorników wody dla potrzeb sportu zimowego.

UT.3i - obejmuje istniejące i projektowane koleje linowe, wyciągi, stacje, tory saneczkowe w rejonie góry Beskid.

Dopuszcza się terenowe urządzenia sportu i rekreacji oraz lokalizację tras narciarskich, usług obsługi narciarstwa i ruchu turystycznego, w tym gastronomii. Realizacja obiektów noclegowych jedynie związanych z ratownictwem górskim i utrzymaniem obiektów. Dopuszcza się instalacje odwodnienia i oświetlania tras narciarskich.

UT.3j - obejmuje istniejące i projektowane koleje linowe, wyciągi, stacje oraz obiekty usług gastronomii w rejonie Biła, Dunacie, Jaworzyna, Kaimówka. Strefa obejmuje także istniejące urządzenia nadawcze oraz centrale telekomunikacyjne na Jaworzynie.

Dopuszcza się lokalizację tras narciarskich, obiektów sportowo-rekreacyjnych i usługowych, związanych z ich obsługą. W rejonie stacji Kaimówka dopuszcza się lokalizację przedszkola narciarskiego.

UT.3k - obejmuje istniejące i projektowane koleje linowe, wyciągi, stacje w rejonie góry Skrzyczne.

Dopuszcza się terenowe urządzenia sportu i rekreacji oraz lokalizację tras narciarskich, usług obsługi narciarstwa i ruchu turystycznego, w tym gastronomii. Realizacja obiektów noclegowych związanych jedynie z ratownictwem górskim i utrzymaniem obiektów.

Uzupełnieniem strefy UT.3 są koleje górskie i wyciągi narciarskie, w ramach których proponuje się realizację i/lub utrzymanie:

a) kolei linowych (gondola, krzesiółko) na odcinkach:

- 2TK: Biła – Beskid,
- 3TK: Dunacie - Jaworzyna - Skrzyczne,
- 4TK: Czarna przy drodze wojewódzkiej – Hala Skrzyczneńska,
- 5TK: Czarna – Hala Skrzyczneńska,
- 6TK: Hala Skrzyczneńska – Małe Skrzyczne,

- 7TK: Solisko – Hala Skrzyczneńska,
- 8TK: Solisko – Hala Pośrednia,
- 9TK: Hala Pośrednia – Pośredni,
- 10TK: parking Skaliste – Skrzyczne,
- 11TK: Hala Skrzyczneńska- Małe Skrzyczne
- 12TK: ul. Cicha - Skrzyczne,

b) wyciągów orczykowych (KO).

Dla terenów położonych w sąsiedztwie istniejących bądź projektowanych kolei górskich dopuszcza się lokalizację kolei linowych i wyciągów. Dla obiektów istniejących w strefie (w przypadku nadbudowy, rozbudowy) bądź nowych, realizowanych w sąsiedztwie kolei górskich obowiązuje nakaz dostosowania wysokości do wymogów związanych z przebiegiem kolei.

Wyznaczone w Studium przebiegi tras narciarskich, wyciągów i kolei linowych na etapie planu miejscowego mogą ulegać korektom lokalizacyjnym ze względu na uwarunkowania terenowe, przyrodnicze, geologiczne, własnościowe.

Dla obsługi tras narciarskich ośrodka Beskid Sport Arena wyznacza się istniejący zbiornik na wodę, znajdujący się na jego terenie.

Dla obsługi tras narciarskich w rejonie Szczyrkowskiego Ośrodka Narciarskiego oraz Centralnego Ośrodka Sportu wyznacza się istniejący zbiornik przeciwpożarowy z możliwością zaśnieżania na Hali Skrzyczneńskiej oraz dwa projektowane zbiorniki na wodę w rejonie Suche Polany. Ponadto wyznacza się kolejne dwa projektowane zbiorniki na wodę w rejonie stoków Skrzycznego. Dokładna lokalizacja zbiorników do ustalenia na etapie sporządzania planów miejscowych.

Przy dolnych stacjach kolei należy zaprojektować w miarę możliwości jak największą ilość miejsc parkingowych oraz dodatkowo funkcje towarzyszące, zapewniające potencjalnym użytkownikom możliwie najpełniejszą paletę rozrywek związanych z czynnym wypoczynkiem przez cały rok.

2.4. Obszar porządkowania i rozwoju zabudowy usługowo-sportowej

US.1 – strefa zabudowy usługowo-sportowej

Strefa US.1 obejmuje istniejące i projektowane zagospodarowanie sportowo-rekreacyjne przy ul. Granicznej, Spacerowej, Górskiej, Salmopolskiej, Wiślańskiej oraz projektowane tereny lokalizacji usług obsługi ruchu turystycznego w rejonie Soliska oraz Czirnej. Strefa obejmuje urządzone tereny sportowe i rekreacyjne, boiska i budowle sportowe, ujeżdżalnie, tory strzelnicze i łucznicze, pola golfowe, tereny sportów zimowych (w tym trasy narciarskie, trasy narciarstwa biegowego, skocznie narciarskie), wyciągi,

rowerowe tory crossowe. Wyznaczona została głównie na podstawie złożonych wniosków oraz przesądzeń planistycznych.

W strefie dopuszcza się lokalizację obiektów sportowych, w szczególności pływalni, hal sportowych, sal gimnastycznych, kortów, boisk, basenów, kręgielni, siłowni, świetlic i klubów, usług ratownictwa górskiego, obiektów usług gastronomii oraz usług towarzyszących, takich jak hotele, usługi handlu, administracji. Dopuszcza się zagospodarowanie związane z rekreacją wodną, z turystyką konną (w tym kuligi), a także zabudowę rekreacji indywidualnej. Dopuszcza się lokalizację parkingów.

Strefa US.1 znajduje się częściowo na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, a częściowo w jego otulinie. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

US.2 – strefa zabudowy usługowo-sportowej

Strefa US.2 obejmuje istniejący ośrodek sportowy przy ul. Plażowej.

Strefę wyznaczono na podstawie stanu istniejącego oraz przesądzeń planistycznych. W strefie można lokalizować obiekty sportowo – rekreacyjne, w szczególności pływalnie, hale sportowe. Dopuszcza się zagospodarowanie sportowo – rekreacyjne, w szczególności urządzone tereny sportowe i rekreacyjne, boiska, budowle sportowe, ujeżdżalnie, tory strzelnicze, łucznicze, pola golfowe, tereny sportów zimowych, ośrodki kształcenia.

Strefa znajduje się w otulinie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

US/Z - strefa zabudowy usługowo-sportowej w zieleni

Strefa US/Z obejmuje projektowane zagospodarowanie przy ul. Salmopolskiej. Strefa obejmuje tereny sportowe i rekreacyjne oraz zielen naturalną i zielen przywodną.

W strefie dopuszcza się lokalizację terenowych urządzeń sportu i rekreacji, obiektów usług gastronomii i handlu oraz parkingów. W strefie dopuszcza się lokalizację sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz urządzeń i obiektów związanych z ochroną przeciwpowodziową i gospodarką wodną.

W strefie obowiązuje zakaz zabudowy budynkami w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Strefa US/Z znajduje się w otulinie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie

utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

2.5. Obszar porządkowania i rozwoju zabudowy sportowo-rekreacyjnej

USN.1 – strefa sportu i rekreacji – trasy narciarskie

Strefa USN.1 obejmuje istniejące i projektowane tereny tras narciarskich wraz z towarzyszącym zagospodarowaniem.

Strefa znajduje się głównie na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego i częściowo w jego otulinie. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Strefa częściowo znajduje się także na obszarze Natura 2000. Na terenach zlokalizowanych w obszarze Natura 2000 obowiązują nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Planu zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 „Beskid Śląski” oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W skład strefy wchodzi następujące obszary:

USN.1a - obejmuje istniejące i projektowane trasy narciarskie, saneczkowe, downhillowe, wyciągi, koleje linowe i snowparki w rejonie góry Beskid, Pośredniego, Soliska, Czyrnej, Małego Skrzycznego, Hali Skrzyczneńskiej, Kaimówki, Skrzycznego, Skalite.

Dopuszcza się trasy narciarstwa biegowego, terenowe urządzenia sportu i rekreacji, trybuny. W obszarze obowiązuje zakaz realizacji obiektów budowlanych za wyjątkiem obiektów niekubaturowych służących funkcji sportu i rekreacji oraz obiektów infrastruktury technicznej.

USN.1c - obejmuje istniejące i projektowane trasy narciarskie, trasy downhillowe z niezbędną zabudową obiektów i urządzeń związanych z ich obsługą na górze Beskid. Dopuszcza się lokalizację usług gastronomii, usług ratownictwa górskiego, terenowe urządzenia sportu i rekreacji oraz trasy narciarstwa biegowego.

USN.1p - obszar rozwoju tras narciarskich; obejmuje obszary wyznaczone do utworzenia tras narciarskich, tras downhillowych, terenów sportowych i rekreacyjnych, wyciągów, kolei. Zlokalizowany jest w rejonie ulicy Górskiej. W obszarze obowiązuje zakaz realizacji obiektów budowlanych za wyjątkiem obiektów niekubaturowych służących funkcji sportu i rekreacji oraz obiektów infrastruktury technicznej.

USN.2 – strefa sportu i rekreacji – skocznia narciarska

Strefa USN.2 obejmuje istniejący i projektowany kompleks skoczni narciarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą, zlokalizowany przy ul. Sportowej, w pobliżu funkcjonującego ośrodka sportowego. Strefa wyznaczona została na podstawie złożonych wniosków oraz przesądzeń planistycznych.

W strefie dopuszcza się usługi obsługi sportu i rekreacji, w tym handlu i gastronomii.

Strefa znajduje się częściowo na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego i częściowo w jego otulinie. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

2.6. Obszar porządkowania i rozwoju zabudowy usługowej

U – strefa zabudowy usługowej

Strefa U obejmuje lokalizację usług, w tym usługi handlu, rzemiosła, gastronomii, administracji, bezpieczeństwa (w szczególności: obiekty straży pożarnej, policji, GOPR-u), usługi kultury (w szczególności: kina, domy kultury, kluby, biblioteki, muzea, galerie sztuki, usługi artystyczne, rozrywkowe, amfiteatry), usługi oświaty, usługi zdrowia, usługi kultu religijnego. Są to tereny zabudowane oraz tereny dla rozwoju nowej zabudowy, zlokalizowane punktowo na obszarze niemal całego miasta.

Dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej w sposób, aby funkcja usługowa nie straciła swojego dominującego charakteru. Funkcja mieszkaniowa nie może przekraczać 50% powierzchni zabudowy istniejących i projektowanych budynków oraz 50% powierzchni użytkowej budynku.

Dopuszcza się lokalizację obiektów sportowo-rekreacyjnych (w szczególności: hale sportowe, pływalnie, boiska i budowle sportowe, ujeżdżalnie, tory strzelnicze i łucznicze, pola golfowe) oraz tereny sportów zimowych (w szczególności: trasy narciarskie, trasy saneczkowe) i parkingi oraz usługi związane z ich obsługą.

W strefie obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Dopuszcza się lokalizację kolei linowych. Dla obiektów istniejących w strefie (w przypadku nadbudowy, rozbudowy) bądź nowych, realizowanych w sąsiedztwie kolei górskich, obowiązuje nakaz dostosowania wysokości do wymogów związanych z przebiegiem kolei.

Strefa U znajduje się głównie na obszarze otuliny Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, jedynie niewielkie jej fragmenty położone są na terenie samego Parku. W strefie obowiązują nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku

Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

UŁ – strefa zabudowy usługowej – stacje nadawcze

Strefa UŁ obejmuje istniejące obiekty zlokalizowane w rejonie Góry Skrzyczne oraz góry Kotarz. Strefa wyznaczona została na podstawie stanu istniejącego. Dopuszcza się stacje i urządzenia nadawcze oraz centrale komunikacyjne. W rejonie góry Skrzyczne dopuszcza się także lokalizację tras narciarskich, wyciągów, kolei linowych oraz usługi ratownictwa górskiego. Dopuszcza się również usługi gastronomii oraz schronisko w istniejących obiektach.

Dla obiektów istniejących (w przypadku nadbudowy, rozbudowy) bądź nowych, realizowanych w sąsiedztwie kolei górskich, obowiązuje nakaz dostosowania wysokości do wymogów związanych z przebiegiem kolei.

Strefa UŁ znajduje się na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

2.7. Obszar porządkowania zabudowy produkcyjnej

PU – strefa zabudowy produkcyjno-usługowej

Obejmuje m.in. istniejący teren stacji paliw przy ul. Granicznej. Strefa wyznaczona została na podstawie stanu istniejącego oraz przesądzeń planistycznych.

W strefie dopuszcza się lokalizację zabudowy produkcyjnej i usługowej (w tym usługi porządku i bezpieczeństwa), magazynów, składów, baz komunalnych, stacji paliw. W strefie obowiązuje zakaz realizacji nowych obiektów w granicy działki, a także zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Dla terenów lokalizowanych w ramach strefy ustala się nakaz realizacji pasa zieleni izolacyjnej od strony zabudowy mieszkaniowej.

Strefa PU znajduje się na obszarze otuliny Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego. W strefie obowiązują nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

2.8. Obszar ochrony i kształtowania zieleni i wód powierzchniowych

W Studium wyznacza się obszary ochrony i kształtowania zieleni i wód powierzchniowych, stanowiące część systemu przyrodniczego miasta, uzupełnienie istniejącego zainwestowania, a także bufor pomiędzy obszarami zurbanizowanymi a lasami lub rolniczą przestrzenią produkcyjną. Obszar obejmuje następujące strefy:

ZP – strefa zieleni urządzonej

Strefa ZP obejmuje parki, skwery, zieleńce oraz inne formy zieleni towarzyszącej terenom zurbanizowanym. W strefie obowiązuje ochrona zieleni (w tym zieleni wysokiej) oraz zachowanie istniejących założeń o charakterze parkowym. Zakazuje się zabudowy za wyjątkiem sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz urządzeń i obiektów związanych z ochroną przeciwpowodziową i gospodarką wodną, a także użytkowania naruszającego klimat akustyczny oraz warunki lokalnej równowagi ekosystemu. Dopuszcza się wprowadzenie funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej poprzez wyznaczenie ścieżek pieszo-rowerowych, szlaków turystycznych, lokalizację terenowych urządzeń sportu i rekreacji oraz placów zabaw. Lokalizacja obiektów tymczasowych (w szczególności kawiarni letnich, ekspozycji terenowych) możliwa pod warunkiem wskazania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego konkretnej lokalizacji oraz warunków zagospodarowania.

Dopuszcza się zachowanie istniejącej zabudowy z możliwością jej remontu, przebudowy i rozbudowy.

Strefa częściowo znajduje się na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego i częściowo w jego otulinie. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

ZC – strefa cmentarzy

Strefa ZC obejmuje teren istniejącego cmentarza komunalnego przy ul. Beskidzkiej, projektowanego cmentarza przy ul. Nad Brzeziną oraz cmentarza Parafii Ewangelicko-Augsburskiej przy ul. Wiślańskiej.

Utrzymuje się lokalizację istniejącego cmentarza wraz z poszerzeniami terenowymi. Dopuszcza się zagospodarowanie terenu cmentarza przy ul. Nad Brzeziną pod parking. Dopuszcza się zmniejszenie obszaru cmentarza stosownie do rzeczywistych potrzeb. Wokół cmentarzy ustala się strefy sanitarne w odległościach 50 m i 150 m od jego granic, które ograniczają sposób użytkowania i zagospodarowania terenów położonych w ich zasięgu. Szczególne warunki zagospodarowania określają przepisy odrębne. W strefie ZC dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń związanych z obsługą cmentarzy, w tym usług administracji cmentarza, zakładów pogrzebowych, kaplic.

W strefie obowiązuje ochrona istniejącego drzewostanu z dopuszczeniem realizacji nowych zadrzewień.

Strefa znajduje się w otulinie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

ZN – strefa zieleni nieurządzonej

Strefa ZN obejmuje tereny zielone otwarte, w tym zielen naturalną, łąki, pastwiska, zielen przywodną, zielen izolacyjną, użytki ekologiczne. Strefa obejmuje także miejsce pamięci narodowej w rejonie góry Beskid.

W odniesieniu do strefy ZN ustala się:

- zachowanie i utrzymanie flory i fauny o charakterze siedlisk naturalnych i półnaturalnych,
- zachowanie istniejącego krajobrazu i topografii,
- ochrona terenów przywodnych w granicy terenów przyległych do wód otwartych płynących,
- utrzymanie i ochrona bioróżnorodności.

W strefie obowiązuje ochrona zieleni. Zakazuje się zabudowy za wyjątkiem sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz urządzeń i obiektów związanych z ochroną przeciwpowodziową i gospodarką wodną.

Dopuszcza się rolnicze wykorzystanie terenu, a także zachowanie istniejącej zabudowy, w szczególności istniejących gospodarstw rolnych, z możliwością jej remontu, przebudowy i rozbudowy. Dla obiektów istniejących (w przypadku nadbudowy, rozbudowy) bądź nowych, realizowanych w sąsiedztwie kolei górskich obowiązuje nakaz dostosowania wysokości do wymogów związanych z przebiegiem kolei.

Dopuszcza się wprowadzenie funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej poprzez wyznaczenie ścieżek pieszo-rowerowych, szlaków turystycznych nie kolidujących z podstawowym przeznaczeniem terenu.

W rejonie miejsca pamięci na górze Beskid obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy kubaturowej i infrastruktury towarzyszącej, a także zakaz realizacji zieleni urządzonej. Ustala się obowiązek zachowania obiektu z dopuszczeniem jego przebudowy i wymiany oraz zapewnienia swobodnego dostępu do niego. Zakazuje się przysłaniania i zmiany lokalizacji obiektu.

Strefa znajduje się na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego i jego otuliny. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie

utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Strefa częściowo znajduje się także na obszarze Natura 2000. Na terenach zlokalizowanych w obszarze Natura 2000 obowiązuje zakaz zalesiania, a także inne nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Planu zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 „Beskid Śląski” oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W – strefa wód śródlądowych

Strefa W obejmuje istniejące zbiorniki wodne w rejonie Hali Skrzyczeńskiej oraz na Górze Beskid. W strefie obowiązuje zakaz zabudowy budynkami za wyjątkiem obiektów związanych z obsługą techniczną zbiorników oraz nakaz obsadzenia skarpy zbiornika zielenią wysoką. Dopuszcza się wprowadzenie funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej oraz trasy narciarskie.

Strefa znajduje się na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Strefa częściowo znajduje się także na obszarze Natura 2000. Na terenach zlokalizowanych w obszarze Natura 2000 obowiązuje zakaz zalesiania, a także inne nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Planu zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 „Beskid Śląski” oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

3. PARAMETRY I WSKAŹNIKI URBANISTYCZNE

W Studium dla poszczególnych stref i ich obszarów określa się następujące parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- maksymalna powierzchnia zabudowy – wyrażona procentowym udziałem powierzchni działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – wyrażona procentowym udziałem powierzchni działki budowlanej,
- maksymalna wysokość budynków.

Tabela 48. Przyjęte wskaźniki urbanistyczne dla stref

Strefa/obszar	Maksymalna pow. zabudowy	Minimalna pow. biologicznie czynna	Maksymalna wysokość budynków
	[%]	[%]	[m]
Obszar porządkowania i rozwoju zabudowy mieszkaniowej			
M.1	40%	40%	12m
M.2	15%	70%	10m
M.3	20%	70%	9m
M.4	40%	30%	16m
M.5	-	70%	10m
Obszar porządkowania i rozwoju zabudowy mieszkaniowo-usługowej			
MU	60%	35%	16m
Obszar porządkowania i rozwoju zabudowy usługowo-turystycznej			
UT.1a	50%	20% *	16m **
UT.1b	40% ***	30% ****	12m *****
UT.1c	30%	40%	12m
UT.2	40%	30%	- istniejących - bez zmian w stosunku do stanu istniejącego, - nowych – 9m
UT.3a	45%	30%	15m
UT.3b	45%	20%	15m
UT.3c	30%	30%	16m
UT.3d	50%	40%	15m
UT.3e	60%	25%	15m
UT.3f	40%	45%	15m
UT.3g	45%	40%	15m
UT.3h	50%	30%	16m
UT.3i	40%	40%	15m
UT.3j	60%	20%	15m
UT.3k	40%	40%	15m
Obszar porządkowania i rozwoju zabudowy usługowo-sportowej			
US.1	60%	20%	16m
US.2	60%	10%	14m
US/Z	20%	50%	8m
Obszar porządkowania i rozwoju zabudowy sportowo-rekreacyjnej			

USN.1a	-	-	-
USN.1c	40%	40%	6m
USN.1p	-	-	-
USN.2	15%	70%	8m
Obszar porządkowania i rozwoju zabudowy usługowej			
U	70%	10%	16m
UŁ	50%	50%	- istniejących - bez zmian w stosunku do stanu istniejącego, - nowych – 12 m
Obszar porządkowania zabudowy produkcyjno-usługowej			
PU	40%	20%	12m
Rolnicza przestrzeń produkcyjna			
R	30%	50%	12m
RMa	30%	50%	8m

Źródło: Opracowanie własne.

* dla terenu UT.1a (x) możliwość zmniejszenia minimalnej powierzchni biologicznie czynnej do 15%.

** w strefie UT.1a dla budynków wchodzących w skład Centrum Kongresów i Rekreacji Orle Gniazdo, dla budynków w rejonie hotelu Meta oraz w zbiegu ulic Poziomkowej i Jałowcowej, a także dla terenów UT.1a (x) UT.1a (y) możliwość zwiększenia wysokości do 20 m. Dla terenu UT.1a (z) możliwość zwiększenia wysokości do 25 m. Dodatkowo dla budynków wchodzących w skład Centrum Kongresów i Rekreacji Orle Gniazdo, dopuszcza się inną wysokość, wynikającą z konieczności posadowienia budynku na stoku.

*** dla terenu UT.1b (x) możliwość zwiększenia maksymalnej powierzchni zabudowy do 50%.

**** dla terenu UT.1b (x) możliwość zmniejszenia minimalnej powierzchni biologicznie czynnej do 15%.

***** w strefie UT.1b dla budynków w rejonie ul. Wczasowej, Orle Gniazda, Beskid Sport Areny, hotelu Meta i ośrodka Krasnal możliwość zwiększenia wysokości do 16 m. Dla terenu UT.1b (x) możliwość zwiększenia wysokości do 18 m oraz dopuszcza się inną wysokość, wynikającą z konieczności posadowienia budynku na stoku.

Ponadto określa się:

- minimalne powierzchnie nowo wydzielonych działek budowlanych w strefie M.1 dla zabudowy wolnostojącej i bliźniaczej: 600m², a dla zabudowy szeregowej: 400m²,
- minimalne powierzchnie nowo wydzielonych działek budowlanych w strefie M.3 dla zabudowy wolnostojącej: 600m²,
- minimalną powierzchnię działki budowlanej w strefach M.2, M.5: 1200m².

4. ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Walory przyrodnicze Szczyrku objęte są ochroną. Na terenie miasta występują następujące formy ochrony przyrody:

- Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego wraz z otuliną,
- Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Beskid Śląski” PLH240005,
- pomniki przyrody,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego utworzony został rozporządzeniem Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego. Zajmuje powierzchnię 38 620 ha (na terenie Szczyrku (3 175 ha) i obejmuje gminy Bielsko – Biała, Brenna, Buczkowice, Goleszów, Istebna, Jaworze, Lipowa, Miłówka, Radziechowy – Wieprz, Szczyrk, Ustroń, Węgierska Górka, Wilkowice i Wiśla. Park Krajobrazowy powołany został w celu:

- zachowania oraz wzbogacenia cennych, występujących na terenie województwa zasobów przyrody, kultury i krajobrazu dla potrzeb rekreacji i nauki,
- stworzenia podstaw realizacji kompleksowego programu zrównoważonego rozwoju tych obszarów,
- propagowania idei ochrony przyrody poprzez prowadzenie działalności dydaktycznej i edukacyjnej,
- ochrony i kształtowania środowiska oraz gospodarki przestrzennej w obrębie poszczególnych parków krajobrazowych położonych w granicach województwa śląskiego zgodnie z rozporządzeniami o powołaniu parków krajobrazowych.

Park Krajobrazowy jest obszarem chronionym ze względu na szczególne wartości przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe, ma na celu zachowanie, popularyzację i upowszechnienie tych wartości w warunkach racjonalnego gospodarowania, zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego. Otulina ma na celu zachowanie harmonijnego krajobrazu oraz zabezpieczenie parku przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych.

W celu zapewnienia warunków dla właściwych form ochrony i kształtowania środowiska, dla terenów położonych na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego ustala się następujące cele:

- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego,
- ochrona środowiska i krajobrazu przed:
 - zakłóceniami stosunków wodnych,
 - degradacją gleb i szaty roślinnej,

- zanieczyszczeniami powietrza,
- zakłóceniami harmonii w krajobrazie,
- czynna ochrona środowiska poprzez:
 - likwidację lub ograniczenie na terenie Parku działalności gospodarczej szkodliwej dla środowiska,
 - utrzymanie, odnawianie i wzbogacanie zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.

Wokół Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego wyznaczono otulinę o powierzchni 22 285 ha (na terenie Szczyrku – 732 ha) w celu zachowania harmonijnego krajobrazu oraz zabezpieczenia Parku przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych.

Na terenie Szczyrku Park Krajobrazowy obejmuje w większości tereny leśne, rolnicze wraz z zabudową zagrodową oraz tereny tras narciarskich, stacji górnych na Górze Beskid, Klimczoku, Skrzyczne, Małym Skrzyczne oraz stacji na Jaworzynie, Hali Skrzyczneńskiej, Hali Pośredniej, Solisku, Pośrednim. Obejmuje także zabudowę mieszkaniową, usługową i rekreacyjną na Salmopolu, w Malinowie, Zwalisku, Bugaju, Czirnej i Podmagurze. Pozostałe tereny wzdłuż drogi wojewódzkiej i dróg powiatowych, od Bilej przez centrum miasta i osiedle Migdałskie aż po Solisko – należą do otuliny Parku Krajobrazowego.

Dla terenów położonych na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego zakazuje się:

- lokalizowania nowych obiektów zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska, z wyjątkiem inwestycji realizujących cele publiczne,
- utrzymywania otwartych rowów i zbiorników ściekowych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych.

Na terenach zlokalizowanych na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego i jego otuliny obowiązują zakazy, nakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 roku w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 z późniejszymi zmianami).

Północne i południowe fragmenty Szczyrku należą do Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Beskid Śląski” PLH240005. Cały obszar Natura 2000 „Beskid Śląski” zajmuje teren o powierzchni ok. 26 159 ha (na terenie Szczyrku jest ok. 703 ha) i stanowi własność Skarbu Państwa (głównie w zarządzie Lasów Państwowych), a także grunty prywatne i gminne. Obszar zlokalizowany jest na terenie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, obejmuje 8 rezerwatów przyrody, m.in. Barania Góra, Czantoria, Kuźnie, Stok Szyndzielni, Wisła, Zadni Gaj, Dolina Łańskiego Potoku i

Jaworzyna oraz 2 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe: Cygański Las i Park Ekologiczny Dolina Wapienicy.

W Szczyрку obszar Natura 2000 obejmuje głównie tereny leśne, rzadziej tereny rolnicze, a w niektórych miejscach także zabudowę ekstensywną w rejonie ul. Godziszcząskiej i zabudowę turystyczną w okolicy Przełęczy Karkoszczonek (Chata Wujka Toma). W obszarze Natura 2000 znajduje się także projektowana górna stacja kolei górskiej na Klimczoku, a także część terenu stacji na Hali Pośredniej i Hali Skrzyczneńskiej wraz ze sztucznym zbiornikiem.

Dla terenów znajdujących się w obszarze Natura 2000 ustala się:

- edukację ekologiczną i promocję obszaru i jego walorów,
- zakaz zakłócania przebiegów naturalnych procesów przyrodniczych,
- nakaz prowadzenia działalności gospodarczej w sposób niezagrażający ochronie pozostałego arealu leśnego,
- zabezpieczenie przed mechanicznym niszczeniem siedlisk wymagających ochrony biernej,
- ograniczenie penetracji ludzkiej w wybranych partiach obszaru, szczególnie w terenach siedlisk,
- zahamowanie nieuporządkowanego rozwoju sieci dróg utwardzonych w obrębie obszaru,
- nakaz przestrzegania innych ograniczeń wynikających z ustanowienia obszaru Natura 2000.

Na terenach zlokalizowanych w obszarze Natura 2000 obowiązują nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Planu zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 „Beskid Śląski” oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Na obszarze miasta Szczyrk zlokalizowanych jest 7 pomników przyrody: 2 pomniki przyrody ożywionej i 5 pomników przyrody nieożywionej. Przedstawia je poniższa tabela.

Tabela 49. Pomniki przyrody w Szczyрку

Nazwa	Data utworzenia	Podstawa prawna	Opis	Położenie
Jodła pospolita	1984-12-31	Decyzja Wojewody Bielskiego z dnia 31.12.1984r. Nr 253/84	Jodła pospolita (Abies alba)	Rośnie na stoku wzniesienia Skrzycznego, na terenie szlaku turystycznego
Jaskinia Pajęcza	1993-04-23	Rozporządzenie nr 1/93 Wojewody Bielskiego	Jaskinia Pajęcza położona na wysokości ok. 1075 m n.p.m.	Znajduje się na wsch. Stokach Skrzycznego na pld.-zach. od Hali Jaworzyna
Jaskinia w Jaworzynie	1993-04-23	Rozporządzenie nr 1/93 Wojewody Bielskiego z dnia 23.04.2010r.	Jaskinia w Jaworzynie położona na wysokości 1030 m n.p.m.	Jaskinia znajduje się na pln.-zach. Stokach Skrzycznego, poniżej Hali Jaworzyna

Jaskinia u Jakubca	1993-04-23	Rozporządzenie nr 1/93 Wojewody Bielskiego z dnia 23.04.2010r.	Jaskinia u Jakubca położona w Szczyрку Білєй na wysokości ok. 840 m n.p.m.	Jaskinia znajduje się na stokach Magury Górki
Jaskinia Skalna "Lodowa"	1980-12-02	Decyzja Wojewody Bielskiego z dnia 02.12.1980r. RLS-OP-7141P/6/80	Jaskinia Skalna położona ok. 40 m nad poziomem Żyłicy	Jaskinia znajduje się na działce leśnej nr 5954

Źródło: www.gdos.gov.pl

Dla pomników przyrody ożywionej obowiązują zakazy:

- ścinania, wykopywania i podpalania drzew,
- odcinania i odłamywania gałęzi oraz jakiegokolwiek niszczenia drzew,
- niszczenia gleb i użytkowania terenu na składowiska,
- lokalizacja budowli w promieniu 5 m od drzew.

Dla pomników form przyrody nieożywionej obowiązują zakazy:

- niszczenia i dokonywania zmian dotyczących sposobu użytkowania terenu w bezpośrednim sąsiedztwie otworu wejściowego do jaskini,
- zanieczyszczenia i niszczenia wnętrza jaskini, a w szczególności uszkodzania skał, rycia, malowania napisów, znakowania,
- rozkopywania wejścia do jaskini i zanieczyszczania jej otoczenia.

Dla pomników przyrody wprowadza się także zakaz zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości.

Aby zapewnić łączność pomiędzy poszczególnymi płacami siedlisk, bardzo ważne jest tworzenie i zachowanie drożności korytarzy ekologicznych. W Szczyрку głównym korytarzem ekologicznym jest dolina rzeki Żyłicy oraz doliny jej dopływów. W celu ochrony dolin rzecznych należy ograniczać lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej i usługowej w ich bezpośrednim sąsiedztwie, a także ograniczać zmiany stosunków wodnych. W przypadku lokalizacji zabudowy ustala się wprowadzenie zakazu grodzenia.

Ponadto działania na rzecz ochrony korytarzy ekologicznych powinny obejmować:

- zapewnienie integralności obszarów objętych prawnymi formami ochrony przyrody,
- ustanawianie prawnych form ochrony przyrody dla obszarów i obiektów cennych przyrodniczo (nie objętych formami ochrony przyrody), w tym korytarzy ekologicznych,
- ochronę i kształtowanie terenów otwartych dla pełnienia funkcji środowiskowych i rekreacyjnych,

- ochronę dolin rzecznych,
- kształtowanie ciągłości systemu obszarów chronionych oraz regionalnej sieci powiązań przyrodniczych z uwzględnieniem korytarzy ekologicznych łączących biocentra oraz obszary zasilania systemu przyrodniczego.

5. ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Na terenie Szczyrku występują obiekty zabytkowe oraz stanowiska archeologiczne podlegające ochronie, które świadczą o bogatej historii i tradycji osadniczej miasta. Zostały dokładnie opisane w dziale I Studium, poświęconym uwarunkowaniom i możliwościom rozwoju miasta.

Ogólne ustalenia ochrony dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej są następujące:

- wszystkie obiekty, z racji posiadanych wartości i rangi historycznej, powinny zostać objęte ochroną wraz ze swoim naturalnym otoczeniem w postaci układów i założeń urbanistycznych oraz zieleni towarzyszącej, w celu zachowania ich dla przyszłych pokoleń,
- ochrona stanowisk archeologicznych winna być zgodna z ustalonymi przepisami odrębnymi, które stanowią uwarunkowania dla inwestora w rejonie ich występowania,
- wykorzystanie zabytkowych obiektów winno być dopasowane do aktualnych potrzeb tak, aby nie kolidować z charakterem obiektu ani nie zagrażać jego konstrukcji i substancji kulturowej,
- zaleca się sporządzenie odpowiednich dokumentów historycznych dla poszczególnych obiektów zabytkowych, w celu dostosowania nowej zabudowy do wymogów istniejącej tkanki miejskiej.

Na terenie miasta Szczyrk znajduje się jeden obiekt wpisany do rejestru zabytków. Jest to kościół drewniany pw. Św. Jakuba Starszego. Granice zabytku rozciągają się na całość obiektu w ramach ogrodzenia wraz z wyposażeniem wewnątrz (nr rejestru A-195/77 z dnia 22.09.1977 r.).

Obiekt ten podlega ochronie zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

W celu ochrony otuliny, powiązań przestrzennych i ekspozycji widokowej obiektu wpisanego do rejestru zabytków wyznacza się strefę ochrony konserwatorskiej „A”, która obejmuje ww. obiekt oraz obszar go otaczający (dawny cmentarz w granicy ogrodzenia) z zabudowaniami parafialnymi. Ochronie podlegają zabytkowe zabudowania, zieleń komponowana, drzewostan oraz układ kompozycyjny.

W strefie obowiązuje nakaz działań rewaloryzacyjnych, zapewnienie właściwej ekspozycji obiektów zabytkowych, zachowanie dominant historycznych i osi widokowych.

Obowiązuje także trwałe zachowanie historycznej formy architektonicznej oraz substancji budowlanej obiektów architektury i budownictwa, a także utrzymanie (ewentualnie rewitalizacja) otoczenia obiektów zabytkowych zgodnie z historycznym zagospodarowaniem.

Na terenie Szczyrku znajduje się szereg obiektów podlegających ochronie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Należą do nich:

- Beskidzka, Cmentarz komunalny,
- Beskidzka 5, budynek drewniany z I. 30 XX w.,
- Beskidzka 19, budynek murowany z 1929 r.,
- Beskidzka 22, budynek murowany,
- Beskidzka 25, budynek murowany z pocz. XX w.,
- Beskidzka 82 / Skalista 1, budynek murowany,
- Beskidzka 91, budynek drewniany,
- Beskidzka 99, budynek murowano-drewniany,
- Beskidzka 116, / Sportowa 2, budynek murowany,
- Beskidzka 118, budynek drewniano-murowany z I. ćw. XX w.,
- Beskidzka 125, budynek drewniany,
- Beskidzka 128, budynek drewniany z 1935 r.,
- Beskidzka 146, budynek drewniany z I. 20. XX w.,
- Beskidzka 176 obok - Kaplica,
- Bukowa 1, budynek mieszkalny z 1900 r. przeb. 60. XX w.,
- Cicha 4, budynek drewniany z 1938 r.,
- Chabrów 4, budynek drewniany z 1929 r.,
- Graniczna 36, budynek drewniany,
- Górska 3, budynek drewniany z 1947 r.,
- Górska 4a, budynek mieszkalny,
- Górska 10, budynek drewniano-murowany,
- Górska 38, budynek drewniany I. 30 XX w.,
- Górska 50, budynek drewniany I. 30 XX w.,
- Jarzębinowa 2, budynek drewniany z 1937 r.,
- Jeżynowa 1, budynek drewniany z 1934 r.,
- Kolorowa 6, budynek mieszkalny,

- Kolorowa/ Orla, figura św. Michała Archanioła na postumencie, fundacja Michała i Teresy Sidzinów z 1906 r.,
- Kolorowa 39, budynek mieszkalny,
- Lipowa 4, budynek mieszkalny,
- Lipowa 8, budynek drewniany z I. 30. XX w.,
- Lipowa 10, budynek drewniany,
- Lipowa 12, budynek drewniany,
- Lipowa 14, budynek drewniany,
- Lipowa 19, budynek drewniany z 1938 r. (brak karty ewidencyjnej),
- Lipowa 20, budynek mieszkalny,
- Matki Bożej Królowej Polski 1, Sanktuarium Matki Bożej Królowej Polski „Na Górcie” z 1948 r.
- Myśliwska 1, budynek drewniany,
- Myśliwska 2, karczma pocz. XX w.,
- Myśliwska 6, obok posesji Kaplica Matki Bożej Różańcowej,
- Myśliwska 14, budynek drewniany z 1928 r.,
- Myśliwska 24, budynek drewniany,
- Myśliwska 25, tartak wodny, drewniany, z I. ćw. XX w.,
- Myśliwska 27, budynek mieszkalny,
- Myśliwska 77, budynek drewniano-murowany z I. ćw. XX w.,
- Myśliwska 93, budynek drewniany z pocz. XX w.,
- Myśliwska 102, przy posesji Figura Jezusa Nazareńskiego z 1839 r. fundacji Joachima Byrdy,
- Myśliwska 116, budynek drewniany z 1927 r.,
- Myśliwska 133, budynek drewniany z 1931 r.,
- Myśliwska 142, budynek mieszkalny z 1931 r.,
- Myśliwska 158, budynek mieszkalny z 1935 r.,
- Olchowa 5, budynek drewniany z 1920 r.,
- Olimpijska 3, budynek murowany,
- Olimpijska 14, budynek drewniany z 1936 r.,
- Olimpijska 15, budynek drewniany z 1928 r.,
- Olimpijska 20, budynek drewniany,

- os. Migdalskie 14, budynek mieszkalny,
- os. Migdalskie 19, budynek mieszkalny,
- Różana 1, budynek drewniany,
- Salmopolska 36, budynek drewniany z 1934 r.,
- Salmopolska 81, Kaplica Najświętszego Serca Pana Jezusa,
- Salmopolska 83, budynek drewniany,
- Skalista 1 / Beskidzka 82, budynek mieszkalny,
- Spacerowa 46, budynek mieszkalny 1953, 1955, 1956 r.,
- Sportowa 2 / Beskidzka 116, dawna szkoła,
- Sportowa 10, budynek drewniany,
- Szczytowa 7, budynek drewniany z ok. 1925 r.,
- Szczytowa 11, budynek drewniany z 3. ćw. XIX w.,
- Turystyczna 5, budynek drewniany,
- Turystyczna 13, budynek drewniany Willa Julia lata 30. XX,
- Uzdrowska 10, budynek mieszkalny, przełom lat 30/40,
- Uzdrowska 15, budynek drewniany,
- Uzdrowska 17, budynek drewniany,
- Uzdrowska 19, budynek mieszkalny,
- Uzdrowska 2, budynek drewniany,
- Uzdrowska 79, budynek drewniany,
- Wczasowa 3, budynek drewniany,
- Wczasowa 18, budynek drewniany,
- Widokowa 3, budynek mieszkalny,
- Widokowa 4, budynek mieszkalny,
- Willowa 3, budynek mieszkalny,
- Wiślańska 62, Cmentarz ewangelicki z 1908 r.,
- Wiślańska 62, dawna szkoła ewangelicka, później kaplica ewangelicka, obecnie dom mieszkalny gminy ewangelickiej, drewniany z XIX-XX ,
- Wrzosowa 34, budynek drewniany.

Ponadto dla ochrony obiektów i ich założeń ustala się strefy ochrony konserwatorskiej „OK”, obejmujące:

- OK1 – zespół obiektów z otoczeniem przysiółek „Migdały”,
- OK2 – zespół obiektów z otoczeniem przysiółek „Biła”,
- OK3 – zespół obiektów z otoczeniem przysiółek „Czyrna”,
- OK4 – zespół obiektów z otoczeniem przysiółek „Porębskie Pole”,
- OK5 – zespół obiektów z otoczeniem przysiółek „Czyrna”,
- OK6 – zespół obiektów z otoczeniem przysiółek „Łączny”,
- OK7 – zespół obiektów z otoczeniem przysiółek „Podmagura”,
- OK8 – fragmenty zabudowy Salmopolu,
- OK9 – cmentarz ewangelicko-augsburski, Salmopol, obiekt w granicach ogrodzenia,
- OK10 – cmentarz komunalny obiekt w granicach ogrodzenia.

Dla wymienionych powyżej obiektów zabytkowych oraz stref konserwatorskich „OK” ustala się zasady ochrony przedstawione poniżej.

Dla obiektów małej architektury (krzyży, figur, kapliczek przydrożnych wraz z zabytkowym starodrzewem i zielenią komponowaną w bezpośrednim otoczeniu obiektu) obowiązuje zachowanie, konserwacja, restauracja i rewaloryzacja obiektów oraz pielęgnacja zieleni. Ewentualne uzupełnianie i odtwarzanie historycznych nasadzeń winno uwzględniać tradycyjny dobór gatunkowy drzew.

Dla zabytkowych cmentarzy – ochronie podlega całość cmentarza z układem przestrzennym, rozplanowaniem, ogrodzeniem, drzewostanem, zabytkowymi pomnikami nagrobnymi. Działania inwestycyjne powinny zmierzać do utrzymania zabytkowego charakteru obiektu oraz rewaloryzacji, w przypadku wtórnych i niekorzystnych przekształceń bądź zatarcia pierwotnego układu i charakteru.

Dla budynków zabytkowych obowiązuje:

- zakaz nadbudowy budynków,
- zakaz docieplania od zewnątrz elewacji budynków posiadających komponowaną ich formę bądź cenny wystrój i detal architektoniczny oraz oryginalne (tradycyjne) wykończenie elewacji.
- zakaz lokalizacji elementów technicznego wyposażenia budynków na eksponowanych elewacjach (klimatyzatory, anteny satelitarne, przewody dymowe i wentylacyjne itp.),
- przy wymianie stolarki okiennej i drzwiowej – nakaz stosowania stolarki o pierwotnych podziałach; należy zachować gabaryt, kształt, istniejące wnęki okienne, kolorystykę stolarki okiennej oraz detal architektoniczny elewacji,

- zachowanie historycznej kompozycji obiektów ze szczególnym uwzględnieniem pierwotnego lub tradycyjnego wystroju architektoniczno – sztukatorskiego elewacji, oryginalnej stolarki okiennej i drzwiowej, zabytkowego wyposażenia i wystroju wnętrz, z dopuszczeniem przekształceń mających na celu dostosowanie obiektu do współczesnych standardów użytkowych.

Dopuszcza się remonty lub przebudowę, przy uwzględnieniu następujących zasad:

- zachowanie istniejących kształtów dachów (dwuspadowe, wielospadowe) oraz spadów dachów,
- zachowanie tradycyjnych materiałów wykończeniowych lub odtworzenia ich z materiałów współczesnych,
- stosowanie barw odtwarzających kolorystykę oryginalną oraz materiałów o kolorystyce oryginalnej,
- zachowanie istniejących elementów detalu dekoracyjnego,

Dopuszcza się rozbudowę, przy uwzględnieniu następujących zasad:

- zakaz rozbudowy wzdłuż elewacji od strony dróg publicznych oraz dróg wewnętrznych,
- możliwość zwiększenia powierzchni zabudowy budynku maksymalnie o 15%,
- dopuszcza się dostosowanie konstrukcji dachu do budynku po rozbudowie z zachowaniem kształtu dachu (dwuspadowe, wielospadowe) oraz spadku dachu jak na budynku rozbudowanym,
- na części rozbudowanej stosowanie tradycyjnych materiałów wykończeniowych lub odtworzenia ich z materiałów współczesnych,
- stosowanie barw odtwarzających kolorystykę oryginalną oraz materiałów o kolorystyce oryginalnej budynku rozbudowywanego.

Ochronie podlega również układ kompozycyjny założeń gospodarskich, poloniarских, willowych i pensjonatowych, starodrzew, zieleń komponowana i komponowane otoczenie obiektów z ogrodzeniami zabytkowymi, nawierzchniami, ogródkami przedfrontowymi, a także ekspozycja obiektów zabytkowych i zachowanie dominant historycznych. Zaleca się działania rewaloryzacyjne.

W mieście Szczyrk występują 4 pomniki, stanowiące dobry kultury współczesnej:

- Obelisk Stanisława Huli - zlokalizowany na działce nr. 4007/2 w rejonie Urzędu Miejskiego.
- Pomnik upamiętniający egzekucję 10 Polaków, więźniów obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, którą wykonano w 1943 r. dla wywarcia presji na mieszkańcach Szczyrku sympatyzujących z ruchem wyzwoleniczym - zlokalizowany w Parku "Zwierzyniec" przy ul. Myśliwskiej, na działce nr 4163/6. Data powstania - po 1945 r.

- Tablica z nagrobkiem upamiętniająca śmierć Marii Paluch wraz z wnuczką Marią i wnukiem Józefem w 1945 r. - zlokalizowana w rejonie góry Beskid, na działce nr 6124/1. Data powstania - 1980 r.
- Pomnik ku czci 167 żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych z oddziału "Bartek", zamordowanych w 1946 r. przez UB - zlokalizowany przy kościele św. Jakuba, na działce nr 1634. Data powstania - 2008 r.

Ich ochrona powinna polegać na zachowaniu pierwotnej formy i detalu, konserwacji, restauracji i rewaloryzacji oraz pielęgnacji zieleni im towarzyszącej. W celu ochrony widokowej i ochrony ekspozycji pomników na etapie sporządzania planu miejscowego należy ustalić odpowiednie zasady kształtowania sąsiedniej zabudowy.

Na terenie gminy Szczyrk występują trzy zarejestrowane zabytki archeologiczne, które podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie o ochronie i opiece nad zabytkami. Stanowiska archeologiczne w Szczyrku przedstawia poniższa tabela:

Tabela 50. Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie miasta Szczyrk

Lp.	Nr KEZA	Nr stanowiska w miejscowości (ST)	Typ	Chronologia
1.	110-47/2	1	ślad osadnictwa	okres nowożytny
2.	110-47/3	2	ślad osadnictwa	okres nowożytny
3.	109-48/11	3	tartak wodny	okres nowożytny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach

Dla zapewnienia możliwości prowadzenia obserwacji archeologicznej i zabezpieczenia terenu wokół stanowisk archeologicznych wyznaczono strefy ochrony konserwatorskiej „OW” – obserwacji archeologicznej, których zasięg określono na rysunku Studium. Strefy ochrony konserwatorskiej „OW” stanowią obszar wpisany w okrąg o promieniu 20 m od środka stanowiska (dla stanowisk ST1, ST2) oraz 40 m od środka stanowiska (dla stanowiska ST3). Ponadto strefą ochrony konserwatorskiej „OW” obejmuje się kościół św. Jakuba w granicach cmentarza.

Wszelkie działania inwestycyjne w obrębie zespołów zabytkowych oraz pojedynczych obiektów wpisanych do rejestru zabytków, gminnej ewidencji zabytków, oraz w obrębie stanowisk archeologicznych wymagają postępowania zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

6. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Komunikacja

Podstawowe cele polityki gminy w zakresie rozwoju komunikacji to:

1. Usprawnienie obsługi komunikacyjnej istniejących i projektowanych ośrodków narciarskich oraz pozostałych usług turystycznych, w sposób umożliwiający ich rozwój.
2. Rozbudowa i modernizacja lokalnego układu komunikacyjnego.

Rozbudowa i modernizacja układu komunikacyjnego w związku z obsługą funkcji narciarstwa w Szczyrku, w zakresie połączenia z zewnętrznym układem komunikacyjnym powinna się docelowo opierać na uruchomieniu połączenia miasta Szczyrk z drogą ekspresową S1.

Połączenie miasta z zewnętrznym układem drogowym powinno odbywać się poprzez usprawnienie komunikacji obecnym szlakiem drogi wojewódzkiej, tj. poprzez obwodnice Buczkowic i dojazd do centrum przesiadkowego w rejonie Skalitego.

Rozwiązaniem priorytetowym będzie budowa „centrum przesiadkowego” wraz z parkingami strategicznymi u wlotu drogi wojewódzkiej do miasta, na styku z Gminą Buczkowice, w rejonie ulic Granicznej i Beskidzkiej. Z w/w miejsc koncentracji parkingów dalsza komunikacja będzie się odbywać kolejną linią bezpośrednio na Skrzyczne lub (oraz) komunikacją publiczną (SkiBus), która przewiezie turystów pod stację kolei w Czerwnej, w rejon tzw. Parkingów u Kowalskiego bądź do ośrodka narciarskiego w Białej. Dopuszcza się częściowo możliwość wjazdu użytkowników obiektów turystycznych, w tym tras narciarskich, do miasta i parkowanie w rejonie tzw. Parkingów u Kowalskiego, na Solisku oraz na Pośrednim. Powyższe rozwiązanie ma na celu zatrzymać większą część turystów przed wjazdem do miasta.

Nie proponuje się poszerzenia drogi wojewódzkiej lub zwiększenia jej przepustowości. Rozwiązanie takie nie może być wskazywane ze względów uciążliwości ruchu samochodowego dla miejscowości turystycznej, w szczególności dla jej centrum, które powinno stać się atrakcyjną przestrzenią publiczną z priorytetem ruchu pieszego i rowerowego. Jest możliwe jednak usprawnienie ruchu na drodze wojewódzkiej poprzez realizację pasów do lewoskrętu, ograniczenie parkowania i wjazdów bramowych, czy realizację dodatkowego pasa dla komunikacji publicznej.

W sytuacji zatrzymania ruchu w centrum przesiadkowym w rejonie Skalitego droga wojewódzka będzie obsługiwać tranzyt w kierunku Wisły i ruch lokalny, częściowo dojazd do ośrodków w Czerwnej i w Białej. Zadanie obsługi turystów zewnętrznych, w szczególności turystów jednodniowych będzie spełniać „centrum przesiadkowe” na Skalitem.

Reasumując, rozwiązaniami, które w zdecydowany sposób miałyby poprawić sytuację powiązania ośrodków narciarskich z zewnętrznym układem komunikacyjnym jest budowa kolejki linowej z rejonu Skalitego wraz z budową tam centrum przesiadkowego

wraz z zespołem parkingów. Pozostałe zespoły parkingów, tj. parkingi w Bilej oraz w rejonie „Kowalskiego” będą pełnić rolę pomocniczą.

Rozwój układu lokalnego powinien dążyć do zapewnienia mieszkańcom gminy dogodnej dostępności do celów podróży, w tym do miejsca zamieszkania, w szczególności rozbudowę i modernizację odcinków dróg lokalnych i dojazdowych prowadzących do istniejących i projektowanych terenów zabudowy oraz utrzymanie i rozbudowę powiązań poszczególnych obszarów gminy z zewnętrznym układem komunikacyjnym, tj. drogą wojewódzką nr 942.

Polityka rozwoju komunikacji powinna zakładać sukcesywną modernizację sieci powiązań lokalnych (dróg gminnych i powiatowych) łączących miasto z przysiółkami oraz obszary funkcjonalne na terenie miasta. Modernizacja powinna polegać na podwyższaniu klas tych dróg do klasy dróg lokalnych ewentualnie dojazdowych rzadziej zbiorczych zgodnie z założeniami w niniejszym Studium. W stanie istniejącym wiele tych dróg nie spełnia norm dla w/w klas technicznych.

W szczególności zakłada się modernizację i podniesienie klas dróg w stosunku do stanu istniejącego obsługujących następujące rejony:

- Uzdrowskowa – obsługująca przylegającą zabudowę,
- Olimpijska – docierająca do przysiółka Czyrna,
- Malinowa – obsługująca przysiółek Malinów,
- Grabowa – łącząca ulicę Salmopolską z Rejonem przełęczy na Białym Krzyżu.

Nie planuje się realizacji nowych odcinków dróg o znaczeniu lokalnym. Rozwój tego układu będzie polegał jedynie na rozbudowie i modernizacji istniejących dróg.

W ramach przyjętej polityki rozwoju systemu komunikacji ustala się następujące klasy poszczególnych dróg stanowiących podstawowy układ komunikacyjny:

- Beskidzka – droga główna (KDG),
- Graniczna – droga zbiorcza (KDZ),
- Myśliwska – droga główna (KDG),
- Salmopolska – droga główna (KDG),
- Górska – droga zbiorcza (KDZ),
- Wczasowa – droga lokalna (KDL),
- Orla – droga lokalna (KDL),
- Orla - odcinek prowadzący na Osiedle Podmagura (2 warianty) – droga lokalna (KDL),
- Wrzosowa – droga lokalna (KDL),
- Grzybowa – droga dojazdowa (KDD),
- Uzdrowskowa – droga lokalna (KDL),

- Olimpijska – droga lokalna (KDL),
- Narciarska – droga dojazdowa (KDD),
- Zwalisko – droga lokalna (KDL),
- Malinowa – droga lokalna (KDL),
- Grabowa – droga lokalna (KDL),

Drogi w ciągach ulic Beskidzka, Myśliwska, Salmopolska stanowią drogę wojewódzką, natomiast drogi w ciągach ulic Graniczna, Górską, Olimpijską, Uzdrowską są drogami powiatowymi. Powyższe znajduje odzwierciedlenia w przyjętych klasach technicznych.

Uzupełnieniem podstawowego układu komunikacyjnego, którego założenia i parametry określono powyżej są pozostałe drogi publiczne oraz drogi wewnętrzne. Dopuszcza się kształtowanie układu komunikacyjnego obsługującego poszczególne kwartały zabudowy lub zespoły budynków drogami wewnętrznymi i dojazdowymi.

Polityka w zakresie rozwoju komunikacji zakłada również rozwój komunikacji rowerowej dotyczącej rekreacji jak i podróży codziennych. Dopuszcza się zatem na etapie sporządzania planu wyznaczenie ścieżek rowerowych, w tym niezależnych od układu drogowego ścieżek rowerowych służących mieszkańcom gminy (głównie wzdłuż doliny) oraz wypoczywającym na terenie gminy.

Dopuszcza się na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- wyznaczenie innych niż na rysunku Studium gminnych dróg publicznych, do obsługi wyznaczonych terenów budowlanych,
- uściślenie przebiegów dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich,
- etapowanie realizacji dróg, w szczególności poprzez uwzględnianie w planach miejscowych odcinków dróg lub projektowanie dróg o niższych klasach, niż założone w niniejszym Studium, o ile pozwalają na to przepisy odrębne.

W celu realizacji zapewnienie miejsc parkingowych dla wyznaczonych w Studium funkcji turystycznych oraz usługowych wyznacza się tzw. miejsca koncentracji miejsc parkingowych, oznaczonych symbolem P oraz kolejną cyfrą, stanowiące miejsca koncentracji parkingów podstawowe i pomocnicze.

Wyznacza się następujące miejsca koncentracji miejsc parkingowych z następującą przewidywaną orientacyjną liczbą miejsc parkingowych:

- P1 – rejon Skalite – ulica Beskidzka – 5 000 miejsc parkingowych,
- P2 – rejon Skalite – ulica Graniczna – 2 500 miejsc parkingowych,
- P3 – rejon Beskid Sport Arena – ulica Górską/Grzybowa - 300 miejsc parkingowych,
- P4 – rejon dolnej stacji kolejki na Skrzyczne – ulica Dębowa - 650 miejsc parkingowych,

- P5 – rejon Szczyrkowskiego Ośrodka Narciarskiego – ulica Narciarska – 1000 miejsc parkingowych,
- P6 – rejon tzw. parkingów u Kowalskiego – ulica Salmopolska – 1000 miejsc parkingowych,
- P7 – rejon Soliska – ulica Salmopolska - 350 miejsc parkingowych,
- P8 – rejon Os. Pośredniego – ulica Salmopolska - 300 miejsc parkingowych.

Uzupełnieniem ww. miejsc koncentracji jest strefa komunikacji i obsługi komunikacji KD, obejmująca istniejące i projektowane parkingi zlokalizowane punktowo na terenie całego miasta. W strefie KD w rejonie Skalite dopuszcza się także usługi, w tym usługi obsługi ruchu turystycznego i gastronomii, stacje, wyciągi i koleje linowe, istniejącą zabudowę mieszkaniową oraz istniejący teren Głównego Punktu Zasilającego.

Infrastruktura techniczna

W Studium wyznacza się strefę infrastruktury technicznej IT, obejmującą istniejący teren ujęcia wody powierzchniowej na potoku Żylica do celów zaopatrzenia w wodę i stację uzdatniania wody, istniejące ujęcie przy Hali Skrzyczneńskiej oraz projektowane ujęcie wody przy Solisku.

Przedsiębiorstwem zajmującym się gospodarką wodno-ściekową w Szczyрку jest AQUA S.A. Główny kierunek rozwoju sieci wodociągowej to utrzymanie, modernizacja i dalsza rozbudowa sieci dla docelowego pokrycia potrzeb mieszkańców gminy, a także wzmocnienie niezawodności prac systemu poprzez dalsze tworzenie układów pierścieniowych sieci rozprowadzającej, ze szczególnym uwzględnieniem nowo projektowanych terenów pod zabudowę.

W zakresie odprowadzenia ścieków zakłada się docelowe skanalizowanie znacznej części obszaru gminy. Przewiduje się sukcesywną rozbudowę istniejącej sieci oraz budowę nowej w obszarach nowo powstającej zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz pozostałej. Przewiduje się dalsze odprowadzenie ścieków do oczyszczalni „OS Komorowice” Bielsko-Biała. W rejonach skanalizowanych dopuszcza się również realizację lokalnych oczyszczalni, jeśli jest to uzasadnione warunkami technicznymi – ekonomicznymi. W terenach nie objętych siecią dopuszcza się realizację indywidualnych oczyszczalni ścieków oraz bezodpływowych szczelnych osadników.

W zakresie odprowadzenia wód deszczowych zakłada się utrzymanie istniejących kanałów deszczowych oraz rozbudowę kanałów i budowę nowych, w szczególności na terenach już zainwestowanych lub projektowanych do intensywnej zabudowy. Alternatywnie dopuszcza się odprowadzenie wód deszczowych za pomocą rozwiązań indywidualnych, za pomocą studni chłonnych, do gruntu lub do rzek, potoków lub rowów. Rozwiązania indywidualne preferuje się w obszarach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w szczególności w obszarach zabudowy ekstensywnej. Odprowadzane wody powinny spełniać normy określone w przepisach odrębnych.

Zasilanie obszaru gminy w gaz będzie się odbywać poprzez istniejące układy sieci gazowej wysokiego ciśnienia i stacje redukcyjno – pomiarowe. Zasilanie poszczególnych obszarów w gminie, terenów porządkowania i rozwoju zabudowy odbywać się będzie poprzez istniejący układ sieci gazowej średnio prężnej i nisko prężnej, z uwzględnieniem jego modernizacji i rozbudowy.

Rozwój systemu zaopatrzenia w gaz ukierunkowane będzie na działania zmierzające do:

- zapewnienia poprawy niezawodności dostawy paliwa gazowego,
- zapewnienia właściwych parametrów dostarczanego gazu,
- zapewnienia nieograniczoności dostaw,
- zaopatrzenia nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Realizowanie tych zamierzeń wykonywane będzie poprzez sukcesywną modernizację i rozbudowę układu sieci średniego i niskiego ciśnienia. Dopuszcza się zatem remonty, przebudowę, rozbudowę i budowę nowych sieci, urządzeń i obiektów średniego i niskiego ciśnienia. Nie przewiduje się budowy nowych sieci wysokiego ciśnienia.

Zasilanie obszaru gminy w energię elektryczną odbywać się będzie poprzez linie elektroenergetyczne wysokiego, średniego i niskiego napięcia poprzez Główny Punkt Zasilający (GPZ Szczyrk) oraz stacje transformatorowe SN/nN. Dopuszcza się remont, rozbudowę, przebudowę i budowę nowych sieci, urządzeń i obiektów elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia w wykonaniu napowietrznym lub kablowym, w zależności od potrzeb. Nie przewiduje się realizacji nowych sieci 110 kV, 220 kV oraz o wyższym napięciu. Dopuszcza się natomiast remont, przebudowę i rozbudowę istniejących sieci, urządzeń i obiektów wysokich napięć.

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Na terenie miasta Szczyrk przewiduje się realizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym w zakresie:

- budowy i modernizacji dróg powiatowych, do których należą: ul. Graniczna, ul. Uzdrowska, ul. Górską, ul. Olimpijską,
- budowy i modernizacji tras rowerowych, ciągów pieszych,
- budowy i modernizacji Deptaku Nad Żylicą,
- budowy i modernizacji zbiorników wodnych służących ochronie przed powodzią i zaopatrzeniu w wodę,
- budowy nowego cmentarza przy ul. Nad Brzezina oraz modernizacji istniejących cmentarzy (cmentarza komunalnego oraz cmentarza ewangelicko-augsburskiego),

- budowy i modernizacji Parku Zwierzyniec,
- budowy i modernizacji publicznych urządzeń, sieci i obiektów infrastruktury technicznej.

8. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Na terenie miasta Szczyrk przewiduje się realizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w zakresie budowy i przebudowy drogi wojewódzkiej nr 942 w celu zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zgodnie z art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym plan miejscowy sporządza się obowiązkowo, jeśli wymagają tego przepisy odrębne. W mieście Szczyrk sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obowiązkowe jest dla obszaru przestrzeni publicznej oraz obszaru lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

10. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Na terenie miasta Szczyrk należy opracować plany miejscowe dla obszarów leśnych, przeznaczonych w niniejszym Studium na cele nieleśne, które wymagają uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nieleśne.

11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

11.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Zakłada się kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez wydzielenie następujących stref:

R – strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej

W celu ochrony i kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyznacza się strefę R, obejmującą obszary zasobów rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

W odniesieniu do strefy R ustala się następujące cele:

- ochrona zasobów rolniczej przestrzeni produkcyjnej,

- przeciwdziałanie degradacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- zachowanie i użytkowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej zgodnie z przeznaczeniem oraz w sposób gwarantujący jej dalsze utrzymanie,
- ochrona i zachowanie istniejącej zieleni wysokiej leśnej i śródpolnej, w tym pojedynczych drzew i alei, ważnych dla zachowania równowagi środowiska naturalnego oraz krajobrazu kulturowego,
- zachowanie i właściwe użytkowanie naturalnych wód powierzchniowych, rowów melioracyjnych i tym podobnych elementów zagospodarowania terenów rolniczych.

W strefie R dopuszcza się zachowanie istniejącej zabudowy mieszkaniowej z możliwością remontu, przebudowy, rozbudowy, nadbudowy, odbudowy obiektów. Zachowanie istniejącej zabudowy zagrodowej z możliwością remontu, przebudowy, rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i budowy nowych obiektów z dopuszczeniem zwiększenia powierzchni całkowitej nie więcej niż 40% w stosunku do powierzchni całkowitych wszystkich istniejących budynków, położonych w granicy gospodarstwa rolnego. Dopuszcza się przekształcenia zabudowy zagrodowej na funkcję agroturystyczną oraz turystyczną.

W przypadku podejmowania dopuszczonych robót budowlanych przy istniejącej zabudowie mieszkaniowej oraz w przypadku przekształceń zabudowy zagrodowej na funkcję agroturystyczną obowiązują następujące parametry opisane w Rozdziale 3 niniejszego Działu Studium.

Strefa obejmuje również obszary zieleni, w szczególności stanowiące obudowę biologiczną wód powierzchniowych i zielen śródpolną.

Strefa częściowo znajduje się na obszarze Natura 2000. Na terenach zlokalizowanych w obszarze Natura 2000 obowiązuje zakaz zabudowy za wyjątkiem sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, a także zakaz zalesiania. Ponadto obowiązują nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Planu zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 „Beskid Śląski” oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Strefa znajduje się częściowo także na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, a częściowo w jego otulinie. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

RMa – strefa zabudowy agroturystycznej

Dla strefy RMa dopuszcza się realizację zabudowy zagrodowej, turystycznej oraz agroturystyki. Dla terenów położonych w sąsiedztwie istniejących bądź projektowanych kolei górskich dopuszcza się lokalizację kolei linowych oraz tras narciarskich i saneczkowych. Dla budynków istniejących (w przypadku nadbudowy, rozbudowy) bądź

nowych, realizowanych w sąsiedztwie kolei górskich obowiązuje nakaz dostosowania wysokości do wymogów związanych z przebiegiem kolei.

Strefa znajduje się na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego. Obowiązują w niej nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

11.2. Leśna przestrzeń produkcyjna

Zakłada się kształtowanie leśnej przestrzeni produkcyjnej poprzez wydzielenie strefy ZL, obejmującej zasoby leśne gminy. W odniesieniu do strefy ZL ustala się:

- utrzymanie i ochronę dotychczasowego leśnego przeznaczenia gruntów poprzez wyłączenie gruntów spod zabudowy,
- uzupełnianie drzewostanu,
- prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z planami urządzenia lasów,
- prowadzenie jakiegokolwiek działalności przy zachowaniu przepisów szczególnych dla lasów, z uwzględnieniem lasów ochronnych.

W strefie ZL obowiązuje zakaz zabudowy za wyjątkiem obiektów związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej. Na granicy terenów leśnych i zainwestowanych (strefa ekotonowa) proponuje się wprowadzenie zieleni nieurządzonej w celu ochrony przeciwpożarowej lasów.

Dopuszcza się wprowadzenie funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej poprzez wyznaczenie tras turystycznych, rowerowych, ścieżek dydaktycznych i miejsc widokowych, a także utrzymanie i rozbudowę istniejącego systemu melioracyjnego.

Granice zasięgu terenów leśnych oraz szerokości strefy ekotonowej należy sprecyzować przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z uwzględnieniem przepisów z zakresu ochrony środowiska, przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych, a także ustawy o lasach.

12. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

12.1. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego, sporządzone dla miasta Szczyrk, stanowią podstawę do wyznaczenia w Studium strefy szczególnego zagrożenia powodzią.

W Studium uwzględniono obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat) oraz średnie i wynosi 1% (raz na 100

lat). W zmianie Studium uwzględniono obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat).

Wyznaczone zasięgi wód powodziowych do istniejącej zabudowy mieszkaniowej i usługowej, obejmując głównie tereny zieleni leśnej i nieurządzonej oraz fragment obszaru przestrzeni publicznej, ciągnący się wzdłuż rzeki.

W granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodziową Q10% (w granicach zmiany Studium) i Q1% oraz obszaru zagrożenia powodzią Q0,2% nie wyznacza się obszarów rozwoju zabudowy. Utrzymuje się tereny przeznaczone w obowiązującym planie pod zabudowę. Dopuszcza się zachowanie istniejącej zabudowy, z możliwością remontu i przebudowy. W strefie obowiązuje także zakaz zalesiania.

W granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodziową Q10% (w granicach zmiany Studium) i Q1% oraz obszaru zagrożenia powodzią Q0,2% obowiązują zakazy, nakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych w zakresie ochrony przed powodzią.

12.2. Obszary osuwania się mas ziemnych

Cały obszar miasta charakteryzują duże predyspozycje do powstawania osuwisk. Szczególnie narażone na działanie osuwisk są południowe stoki Klimczoka i Magury, a także stoki Skrzycznego i Małego Skrzycznego.

W Szczyrku występują osuwiska aktywne ciągle, aktywne okresowo i nieaktywne, a także tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

Osuwiska aktywne ciągle zlokalizowane są na terenach leśnych w północno-wschodniej części miasta, poza istniejącą zabudową. Wyjątkiem jest osuwisko w rejonie Dunacie - Zapalenica- Gronik, położone na terenie istniejącej zabudowy mieszkaniowej.

Osuwiska aktywne okresowo częściowo występują na terenach istniejącej zabudowy mieszkaniowej w południowej części miasta. Pozostałe zlokalizowane są na stokach Skrzycznego i Małego Skrzycznego na terenach leśnych i rolniczych, przebiega przez nie odcinek projektowanej kolei linowej TK10: parking Skalite – Skrzyczne.

Osuwiska nieaktywne obejmują obszar niemal całego miasta, a tereny zagrożone ruchami masowymi położone są głównie na terenach leśnych, rolniczych i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wzdłuż drogi wojewódzkiej oraz ul. Górskiej i Uzdrowskiej.

W celu ochrony przed osuwaniem się mas ziemnych na obszarach osuwisk aktywnych ustala się obowiązek zabezpieczania i konserwacji skarp terenowych z zastosowaniem zieleni o właściwościach umacniających i glebochronnych. Proponuje się także zalesianie. Zakazuje się lokalizacji nowej zabudowy, w tym również obiektów tymczasowych. Na obszarze osuwisk okresowo aktywnych dopuszcza się zachowanie jedynie istniejącej zabudowy, z możliwością remontu i przebudowy.

Na obszarach osuwisk nieaktywnych i terenów zagrożonych ruchami masowymi dopuszcza się lokalizację nowej zabudowy, z uwzględnieniem geotechnicznych warunków posadowienia obiektów. W obszarze zmiany studium, w szczególności w terenach

Podmagury przy lokalizacji nowej zabudowy obowiązuje nakaz uwzględnienia występujących w nich skomplikowanych warunków gruntowych, odprowadzenie wód opadowych szczelnym systemem oraz stosowanie rozwiązań technologicznych nie powodujących stagnacji wód, oraz zakaz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków z drenażem rozsączającym lub ze studnią chłonną. Ponadto, na etapie opracowania planu miejscowego dopuszcza się weryfikację zasięgu terenów przeznaczonych pod zabudowę ze względu na występujące warunki.

Na wszystkich obszarach narażonych na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych dopuszcza się lokalizację zabudowy na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego po przeprowadzeniu badań geologicznych potwierdzających bezpieczeństwo ich realizacji, a także lokalizację obiektów budowlanych związanych z zabezpieczaniem osuwisk.

13. OBSZARY LOKALIZACJI OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m²

Na terenie miasta Szczyrk wyznacza się obszar lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² w rejonie ul. Kampingowej i ul. Granicznej. Wielkopowierzchniowy obiekt handlowy będzie się mieścił w wielofunkcyjnym zespole parkingowo-usługowym połączonym z dworcem autobusowym.

14. OBSZARY LUB OBIEKTY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na terenie miasta Szczyrk nie występują złoża kopalin, w związku z czym nie wyznacza się filarów ochronnych dla obszarów ani obiektów.

15. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI, OBSZARY ZDEGRADOWANE

Na terenie Szczyrku nie wyznacza się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji rekultywacji ani remediacji. Natomiast zgodnie z Gminnym Programem Rewitalizacji, w mieście Szczyrk wyodrębniono obszary zdegradowane oraz obszar rewitalizowany.

Obszar zdegradowany w Szczyrku obejmuje następujące ulice:

• Beskid	• Czyrna	• Góralska
• Beskidzka	• Deptak nad Żylicą	• Górską
• Bławatków	• Doliny	• Grabowa
• Bratków	• Godziszcząska	• Graniczna
• Chabrów		• Grzybowa

-
• Halna	• Narcyzów	• Stroma
• Hondraski	• Ogrodowa	• Szczytowa
• Jagodowa	• Olimpijska	• Szkolna
• Jałowcowa	• Ondraszka	• Śnieżna
• Jaśminowa	• Orla	• Turystyczna
• Jeżynowa	• Pasterska	• Wczasowa
• Kampingowa	• Plażowa	• Widokowa
• Kazimierula	• Pod Brzezina	• Więzikówka
• Klimczoka	• Podmagura	• Willowa
• Kolorowa	• Południowa	• Wiślańska
• Kotarz	• Poziomkowa	• Woźna
• Krokusów	• Przedwośnie	• Wrzosowa
• Kwiatowa	• Różana	• Wypoczynkowa
• Leśna	• Salmopolska	• Za Hańderką
• Malinowa	• Saneczkowa	• Zapalenica
• Malinów	• Sasanek	• Zawodzie
• Matki Bożej
Królowej Polski	• Skalite	• Zdrowia
• Migdalskie	• Skrzyczneńska	• Zielona
• Młaki	• Słoneczna	• Zwalisko
• Myśliwska	• Sportowa	
• Narciarska	• Stokrotek	

Obszar rewitalizowany natomiast zlokalizowany jest w zasięgu ulic:

• Beskidzka	• Kampingowa	• Orla
• Bławatków	• Klimczoka	• Plażowa
• Bratków	• Kolorowa	• Pod Brzezina
• Chabrów	• Krokusów	• Południowa
• Deptak nad
Żylicą	• Kwiatowa	• Przedwośnie
• Graniczna	• Narcyzów	• Różana
• Jaśminowa	• Ogrodowa	• Słoneczna

• Sportowa	• Turystyczna	• Wrzosowa
• Stokrotek	• Wczasowa	• Wypoczynkowa
• Szczytowa	• Willowa	• Zdrowia
• Szkolna	• Woźna	• Zielona

Obszary wyznaczone zostały na podstawie analiz ilościowych problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych. Obszary te charakteryzuje skumulowanie zjawisk kryzysowych w ww. dziedzinach.

Obszar rewitalizowany w Szczyрку charakteryzuje w szczególności problem ubóstwa, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizmu, niepełnosprawności. Liczba wniosków złożonych do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o skierowanie na leczenie odwykowe jest stosunkowo wysoka, podobnie jak liczba dzieci wymagająca dożywiania. Znaczna liczba rodzin korzysta z pomocy asystenta rodziny czy świadczeń 500+ na pierwsze dziecko, znaczna liczba dzieci uczestniczy w obozach o tematyce rozwiązywania problemów alkoholowych. Poziom zadłużenia z tytułu podatku od nieruchomości mieszkańców obszaru jest wysoki, co ma zapewne związek ze stosunkowo dużą liczbą osób bezrobotnych. Aktywność gospodarcza podmiotów jest niska. Przestrzeń publiczna wymaga poprawy w zakresie estetyki jak i zwiększenia powierzchni. W sferze środowiskowej zaobserwowano znaczne ilości azbestu pozostającego do unieszkodliwienia.

16. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie gminy Szczyrk nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.

17. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie gminy Szczyrk nie występują tereny zamknięte.

18. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZĘ USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

Prace nad Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczyrk prowadzone są w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, na podstawie Uchwały Nr XXXIV/186/2016 Rady Miejskiej w Szczyрку z dnia 29 listopada 2016r. w sprawie: przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk.

Obszar objęty uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia Studium dotyczy obszaru w granicach administracyjnych miasta. Podjęte prace planistyczne dotyczą pełnego zakresu Studium.

Obszar miasta jest częściowo pokryty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Dla terenów nie objętych planami miejscowymi wydaje się decyzje o warunkach zabudowy oraz decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Potrzebę opracowania nowej edycji Studium wskazano także w "Ocenie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczyrk wraz z analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym". Rozwój miasta jako ośrodka narciarskiego oraz zmiany w obowiązujących przepisach skutkują koniecznością uaktualnienia Studium w kwestii zagospodarowania terenów, komunikacji (w tym polityki parkingowej), demografii, ochrony środowiska czy lokalizacji obszarów osuwiskowych.

Ponadto powodem podjęcia powyższej uchwały były wnioski złożone przez mieszkańców i inwestorów o sporządzenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk. Większość z nich wymaga uprzedniej zmiany Studium. Ponadto w latach 2014-2016 przeprowadzono procedurę zmiany Studium dla fragmentu miasta w związku z inwestycją modernizacji Szczyrkowskiego Ośrodka Narciarskiego. W trakcie wyłożenia złożono uwagi, które nie mogły być wówczas uwzględnione z powodów proceduralnych, a które powinny być rozpatrzone w trakcie sporządzania Studium dla całej gminy.

Celem nowej edycji Studium było zatem uaktualnienie danych oraz określenie polityki przestrzennej dla całego miasta, w świetle zachodzących w nim zmian.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadzono formę, jak i treści zgodnie z wymogami prawnymi.

Zgodnie z procedurą planistyczną ukazało się ogłoszenie o przystąpieniu do sporządzenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk”. Również na tablicy informacyjnej Urzędu Miejskiego zamieszczono obwieszczenie o przystąpieniu do sporządzenia ww. Studium. Burmistrz zawiadomił na piśmie o podjęciu uchwały instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania projektu studium. Uzgodniono zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko. Następnie Burmistrz rozpatrzył złożone wnioski oraz sporządził projekt Studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

W projekcie Studium określono następujące cele strategiczne:

1. Rozwój turystyki
2. Zrównoważony rozwój
3. Poprawa ładu przestrzennego, estetyki struktur przestrzennych i krajobrazu

4. Zwiększenie jakości życia mieszkańców
5. Bezpieczeństwo ekologiczne i wysoka jakość środowiska naturalnego

Mając na względzie przeprowadzone analizy uwarunkowań w projekcie Studium wyznaczono obszary porządkowania i rozwoju zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej, usługowo-turystycznej, usługowo-sportowej, sportowo-rekreacyjnej, usługowej oraz produkcyjnej, w podziale na następujące strefy zagospodarowania:

- M.1 – strefa zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- M.2 – strefa zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ekstensywnej
- M.3 – strefa zabudowy rekreacji indywidualnej
- M.4 – strefa zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- M.5 – strefa ograniczonej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- MU – strefa zabudowy mieszkaniowo-usługowej
- UT.1 - strefa zabudowy usługowo-turystycznej – obiekty noclegowe
- UT.2 - strefa zabudowy usługowo-turystycznej – zakwaterowanie turystyczne
- UT.3 – strefa zabudowy usługowo-turystycznej - obsługi tras narciarskich
- US.1 – strefa zabudowy usługowo-sportowej
- US.2 – strefa zabudowy usługowo-sportowej
- USN.1 – strefa sportu i rekreacji – trasy narciarskie
- USN.2 – strefa sportu i rekreacji – skocznia narciarska
- U – strefa zabudowy usługowej
- UŁ – strefa zabudowy usługowej – stacje nadawcze
- PU – strefa zabudowy produkcyjno-usługowej
- ZP – strefa zieleni urządzonej
- ZC – strefa cmentarzy
- ZN – strefa zieleni nieurządzonej
- W – strefa wód śródlądowych
- R – strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej
- RMa – strefa zabudowy agroturystycznej
- ZL - strefa leśnej przestrzeni produkcyjnej
- KD - strefa komunikacji i obsługi komunikacji
- IT - strefa infrastruktury technicznej

W projekcie Studium uwzględniono przede wszystkim uwarunkowania wynikające w szczególności z potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających sporządzony na

potrzeby niniejszego opracowania bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę. Porównanie maksymalnego w skali miasta zapotrzebowania na nową zabudowę z łączną szacunkową chłonnością w obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę oraz w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej wskazuje na nadwyżkę terenów przeznaczonych pod funkcje budownictwa mieszkaniowego. Wolne tereny budowlane są wyznaczone zarówno w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jak i w obszarach wyznaczonych w obowiązującym Studium poza terenami wyznaczonymi na te cele w planach miejscowych. Nowe tereny budowlane wyznaczono zatem jedynie w obszarze tzw. zwartej struktury funkcjonalno – przestrzennej. Uwzględniono również tereny przeznaczone pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach oraz wyznaczone w obowiązującym Studium.

W zakresie funkcji usług turystyki, sportu i rekreacji przeprowadzone analizy wskazują na potrzebę ich dodatkowego wyznaczenia. Uzasadnieniem dla rozwoju funkcji turystyki i sportu stanowią przyjęte cele mówiące o rozwoju turystyki pobytowej, w tym długoterminowej. Szczyrk jest jednym z największych ośrodków sportów zimowych w regionie, turystyka zatem warunkuje jego rozwój społeczno-gospodarczy, co poparte jest w Strategii Rozwoju Miasta Szczyrk oraz dokumentach strategicznych szczebla regionalnego. W związku z realizacją przyjętego w Studium celu "Rozwój turystyki" konieczne jest zatem wyznaczenie dodatkowych terenów pod rozwój ośrodków narciarskich, a także bazy noclegowej, gastronomicznej i towarzyszącej. Atrakcyjność turystyczną Szczyrku warunkuje jednak nie tylko rozbudowana infrastruktura usługowo-sportowa, ale także jakość środowiska naturalnego. Szczyrk położony jest w całości na obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego i jego otuliny, a częściowo także na obszarze Natura 2000 Beskid Śląski. Ochrona zasobów przyrodniczych stanowi zatem równie ważny aspekt funkcjonowania miasta, co odzwierciedlone jest w przyjętym celu "Zrównoważony rozwój". Głęboka zależność pomiędzy dalszym rozwojem turystyki a koniecznością ochrony środowiska wymagała wprowadzenia odpowiednich rozwiązań, m.in. ograniczenia zabudowy na obszarze Parku Krajobrazowego i Natury 2000, a wręcz rezygnacji z zagospodarowania terenów, na których nie wystąpiło faktyczne zapotrzebowanie w miejscach, gdzie wcześniejsze wnioski nie zostały poparte realizacją konkretnych inwestycji (m.in. w dolinach cieków, w terenach otwartych, w oddaleniu od istniejącej zabudowy, w terenach objętych formami ochrony przyrody). Wprowadzono zasady ochrony obowiązujące w obrębie terenów prawnie chronionych Natura 2000 i Parku Krajobrazowego poprzez odpowiednie zapisy w ustaleniach Studium.

W celu ochrony korytarzy ekologicznych utrzymano pas zieleni bezpośrednio przylegający do koryta rzeki Żylicy. Wynika to nie tylko z potrzeb ochrony dolin rzecznych, ale również występowaniem szczególnego zagrożenia powodziowego na tym obszarze. W terenach tych zachowana zostanie istniejąca zabudowa rozproszona i zabudowa wyznaczona w obowiązującym planie miejscowym.

Rozbudowa ośrodków narciarskich to proces trwający już od kilku lat, rozwiązania przedstawione w Studium w dużej mierze sankcjonują stan już istniejący. Rozwój miasta jako ośrodka turystyki wymaga jednak dalszej modernizacji lub budowy nowych tras

narciarskich, kolei i wyciągów, stacji czy skoczni. Nowo wyznaczone tereny w obszarze Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego stanowią zatem tereny rozwoju sportów zimowych. Są to przedsięwzięcia, które nie wymagają realizacji dużych obiektów kubaturowych o dużej gęstości zabudowy, ogrodzonych, powodujących wyodrębnienie z terenów otaczających. Powiększenie terenów usług sportów zimowych i usług turystyki w obszarach leśnych spowoduje jednak konieczność przeprowadzenia wylesień (m.in. pod wyciągi, poszerzone trasy, zbiorniki wodne). Może to wpłynąć na ograniczenie zwartości kompleksów leśnych, a tym samym drożności korytarzy ekologicznych. Ważnym działaniem ochronnym będzie tutaj ograniczenie możliwości przeznaczania pod zabudowę terenów leśnych o istotnych walorach glebo- i wodochronnych. Wyznaczenie terenu usług sportów zimowych jest jedynie wskazaniem miejsca realizacji - nie wiąże się z potrzebą wykorzystania całej powierzchni terenu (np. wyznaczenie trasy zjazdowej). Realizacja usług sportów zimowych spowoduje zatem częściowe (w rozumieniu powierzchni i czasu) wyłączenie terenu z obszarów chronionych.

Zapisy Studium ograniczają rozwiązania planistyczne umożliwiające lokalizację inwestycji mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko lub inwestycji mogących stwarzać konflikty lub kolizje z wymogami ochrony środowiska. Ponadto w Studium nie przewidziano lokalizacji inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

W projekcie uwzględniono również uwarunkowania wynikające z występowania obszarów narażonych na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych. Lokalizację zabudowy dopuszczono na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego po przeprowadzeniu badań geologicznych potwierdzających bezpieczeństwo ich realizacji, dopuszczono także lokalizację obiektów budowlanych związanych z zabezpieczaniem osuwisk. Na obszarze osuwisk aktywnych zakazano lokalizacji nowej zabudowy, dopuszczono jedynie zachowanie, remont i przebudowę istniejącej.

Zadbano także o względy bezpieczeństwa w zakresie ratownictwa medycznego, wyznaczając tereny lądowisk dla śmigłowców ratunkowych.

W związku z realizacją celu "Poprawa ładu przestrzennego, estetyki struktur przestrzennych i krajobrazu" w Studium wyznaczono obszar przestrzeni publicznej wzdłuż rzeki Żyłicy. Objęto ochroną obiekt wpisany do rejestru zabytków (kościół pw. Św. Jakuba Starszego, nr rejestru A-195/77) oraz obiekty zabytkowe. Wprowadzono stanowiska archeologiczne oraz dobra kultury współczesnej. Wyznaczono także strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące ww. miejsca i obiekty.

Uwzględniono także kwestię poprawy wydajności systemu komunikacyjnego i parkingów, poprzez jego rozbudowę i modernizację, wydzielenie stref parkingowych w strategicznych punktach miasta i zwiększenie roli transportu publicznego (SkiBusy, koleje linowe). Zaproponowano szereg rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo i płynność ruchu, zapewniających możliwość parkowania przy jednoczesnym odciążeniu centrum miasta, a przy tym ograniczających emisję spalin i uciążliwość akustyczną w terenach zabudowy.

Sporządzone Studium zawiera problematykę określoną w art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk nie jest aktem prawa miejscowego, a dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Kierunki rozwoju gminy określone w Studium stanowią będą wytyczne koordynacyjne dla prowadzenia dalszych prac, w szczególności sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

19. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

Prace nad zmianą "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk" prowadzone są w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, na podstawie Uchwały Nr XXVIII/203/2021 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk".

Obszar objęty uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium dotyczy obszaru określonego na załączniku graficznym do uchwały o przystąpieniu. Zmianą studium objęto 52 obszary, o łącznej powierzchni ok. 179 ha.

Opracowanie zmiany Studium wynikało ze zmiany granic administracyjnych miasta Szczyrk, powiększonych o teren przysiółka Bieniatka oraz z faktu, iż trakcie wyłożenia Studium w 2020 r. złożono uwagi, które nie mogły być uwzględnione z powodów proceduralnych. Celem zmiany Studium było uwzględnienie uwag i wprowadzenie możliwych wnioskowanych zmian.

W projekcie zmiany Studium uwzględniono przede wszystkim uwarunkowania wynikające w szczególności z potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających sporządzoną na potrzeby niniejszego opracowania aktualizację bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę. Porównanie maksymalnego w skali miasta zapotrzebowania na nową zabudowę z łączną szacunkową chłonnością w obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę oraz w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej wskazuje na nadwyżkę terenów przeznaczonych pod funkcje budownictwa mieszkaniowego. Wolne tereny budowlane są wyznaczone zarówno w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jak i w obszarach wyznaczonych w obowiązującym Studium poza terenami wyznaczonymi na te cele w planach miejscowych. Nowe tereny budowlane, wyznaczono zatem jedynie w obszarze tzw. zwartej struktury funkcjonalno – przestrzennej lub jako kontynuację polityki poprzednich dokumentów planistycznych, w tym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk podjętego uchwałą nr IX/55/2003 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 10 lipca 2003 r.

Zmiany wprowadzane w poszczególnych obszarach

Tereny objęte zmianą studium, są predysponowane do lokalizacji na nich funkcji określonych w projekcie zmiany studium. Przyjęte rozwiązania nie wpływają negatywnie na otoczenie przedmiotowych obszarów.

Obszar 1 (teren przysiółka Bieniatka), który został przyłączony do gminy Szczyrk, wymagał ustalenia kierunków zagospodarowania. Dla tego terenu w prowadzono strefę ZL (leśnej przestrzeni produkcyjnej) i strefę R (rolniczej przestrzeni produkcyjnej), zgodnie z obecnym użytkowaniem i brakiem predyspozycji tego terenu do przeznaczenia go pod tereny zabudowy.

W obszarze nr 2 została wprowadzona strefa MU – zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Obszar ten położony jest w granicach zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej i stanowi uzupełnienie wyznaczonych wcześniej terenów mieszkaniowo-usługowych.

W obszarach nr 3, 4, 5 została poszerzona strefa M.5 – ograniczonej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zgodnie z analizą ustaleń poprzedniego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz powstałej w tych obszarach zabudowy.

Obszar nr 6 pozostał bez zmian w stosunku do obowiązującego studium.

Większość obszarów zmian (20) dotyczyła zmiany przeznaczenia lub poszerzenia terenu pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną (strefa M.1). W obszarach zmian nr: 7, 8, 9, 14, 15, 16, 20, 21, 23, 24, 30, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45, 46, 48 została wprowadzona zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, jako uzupełnienie już wyznaczonych terenów oraz w ramach położenia obszarów zmian w granicach zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej.

W obszarze nr 10, który obejmuje strefę UT.1c (zabudowy usługowo-turystycznej - obiekty noclegowe), dopuszczono możliwość realizacji zabudowy zagrodowej, zgodnie ze stanem istniejącym.

W obszarze nr 11, w obrębie strefy UT.1a (zabudowy usługowo-turystycznej - obiekty noclegowe), dopuszczono możliwość zwiększenia wysokości zabudowy, ze względu, iż obszar ten położony jest w strefie koncentracji zabudowy hotelowo-turystycznej, skupionej wokół ośrodka narciarskiego Beskid Sport Arena.

W obszarze nr 12 uzupełniono tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (strefa M.1), oraz usługowo-turystycznej (strefa UT.1b), w ramach położenia ich w granicach zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej. W terenach usługowo-turystycznych (strefy UT.1b (x), UT.1a(z)) oraz dla budynków wchodzących w skład Centrum Kongresów i Rekreacji Orle Gniazdo dopuszczono zwiększenie parametru wysokości zabudowy, m.in. ze względu na położenie projektowanych budynków na stokach (sposób mierzenia wysokości zabudowy od najniższej położonego wejścia, które często znajduje się w górnej części stoku) oraz na fakt, iż jest to obszar koncentracji zabudowy hotelowo-turystycznej. W obszarze zmiany zrezygnowano z realizacji kolejki linowej na odcinku: Szczyrk (D.W. Włókniarz) - Podmagura.

Obszar nr 13 pozostał bez zmian w stosunku do obowiązującego studium.

W obszarze 17 wprowadzono strefę PU (zabudowy produkcyjno-usługowej) zgodnie ze stanem faktycznym.

W obszarze 18, który obejmuje strefę UT.1a (zabudowy usługowo-turystycznej - obiekty noclegowe), dopuszczono możliwość zwiększenia wysokości zabudowy, ze względu, że obszar położony w strefie koncentracji zabudowy usługowej.

W obszarze 19 wprowadzono strefę UT.1a (zabudowy usługowo-turystycznej - obiekty noclegowe), jako uzupełnienie wyznaczonych już terenów zabudowy usługowo-turystycznej, w ramach położenia w granicach zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej.

W obszarze nr 22 skorygowano przebieg tras narciarskich, zgodnie ze stanem faktycznym oraz brakiem zamierzenia realizacji tras narciarskich w tym terenie w przyszłości. W obszarze tym nie rozszerzono terenów budowlanych ze względu na zlokalizowane tam osuwisko aktywne.

W obszarach 25, 26 oraz 33 (strefa M.3 – zabudowy rekreacji indywidualnej), zwiększono parametr dotyczący wysokości zabudowy, by umożliwić realizację obiektów ze stromym dachem dwuspadowym.

W obszarze 27 uzupełniono strefę US.1 - zabudowy usługowo-sportowej oraz wprowadzono nową strefę US/Z – sportu i rekreacji w zieleni. Tereny zostały wyznaczone w związku z rozwojem zaplecza usługowo-sportowego, a w szczególności poszerzenia oferty turystycznej w sezonie letnim. W obszarze 27 uwzględniono obszar szczególnego zagrożenia powodzią Q10%.

W obszarach 28 i 29, w związku z wyodrębnieniem przysiółka osiedle Migdalskie, jako odrębnej strefy zainwestowanej oraz wyznaczeniem obszaru zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej, w obszarach tych wprowadzono tereny ograniczonej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (strefa M.5).

W obszarze nr 31 została wprowadzona strefa MU – zabudowy mieszkaniowo-usługowej, w związku z położeniem obszaru w granicach zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz w pobliżu wcześniej wyznaczonych terenów mieszkaniowo-usługowych.

W obszarze nr 32 została uzupełniona zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (strefa M.1), w ramach położenie obszaru w granicach zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej. Dla strefy M.3 zwiększono parametr dotyczący wysokości zabudowy, by umożliwić realizację obiektów ze stromym dachem dwuspadowym.

W obszarze nr 34 skorygowano przebieg tras narciarskich, zgodnie ze stanem faktycznym oraz uzupełniono zabudowę mieszkaniową jednorodziną (strefa M.5) w ramach zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej.

W obszarze 38 wprowadzono strefę UT.3a (zabudowy usługowo-turystycznej - obsługi tras narciarskich) jako uzupełnienie już wyznaczonej strefy. Obszar leży w strefie koncentracji zabudowy hotelowo-turystycznych oraz w sąsiedztwie ośrodka narciarskiego, zmiana w tym obszarze stanowi realizację przyjętego w studium celu, jakim jest rozwój funkcji turystyki, pobytovej, w tym długoterminowej.

W obszarach 39, 40, 42 wprowadzono strefę UT.1b (zabudowy usługowo-turystycznej - obiekty noclegowe). Obszary te stanowią uzupełnienie zabudowy o funkcji usługowo-turystycznej oraz realizację przyjętego w studium celu, jakim jest rozwój funkcji turystyki, pobytovej, w tym długoterminowej. Obszary znajdują się w strefie koncentracji zabudowy hotelowo-turystycznej.

W obszarze 47 wprowadzono strefę RMa -zabudowy agroturystycznej, co stanowi kontynuację istniejącej w sąsiedztwie zabudowy.

W obszarze 49 usunięto teren przeznaczony pod trasy narciarskie oraz wyciąg orczykowy, a wyznaczono strefę zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (M.1) w granicach zwartej struktury funkcjonalno -przestrzennej oraz strefę rolniczej przestrzeni produkcyjnej (R) i strefę leśnej przestrzeni produkcyjnej (ZL), zgodnie ze stanem istniejącym.

W obszarze 50 wprowadzono strefę KD - komunikacji i obsługi komunikacji, by umożliwić w tym terenie realizację parkingu do obsługi parafii i cmentarza oraz przyległych terenów zainwestowanych.

W obszarze 51 wprowadzono strefę UT.1b (zabudowy usługowo-turystycznej - obiekty noclegowe), jako uzupełnienie wyznaczonych już terenów usługowych, teren jest własnością gminy Szczyrk.

W obszarze 52 wprowadzono strefę U (zabudowy usługowej) jako uzupełnienie wyznaczonych już terenów usługowych.

SPIS TABEL

Tabela 1. Wykaz siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG	44
Tabela 2. Wykaz najcenniejszych gatunków występujących w obrębie Beskidu Śląskiego	45
Tabela 3. Pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej w mieście Szczyrk	48
Tabela 4. Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie miasta Szczyrk	61
Tabela 5. Liczba ludności w mieście Szczyrk w latach 2014-2020	68
Tabela 6. Gęstość zaludnienia w mieście Szczyrk na tle powiatu, województwa i kraju w 2020 r.	69
Tabela 7. Ruch naturalny ludności w mieście Szczyrk na tle powiatu i województwa w latach 2014 - 2020	69
Tabela 8. Procesy migracyjne w mieście Szczyrk na tle powiatu i województwa w latach 2014 - 2020	71
Tabela 9. Struktura wiekowa miasta Szczyrk na tle powiatu i województwa w latach 2014 - 2020	72
Tabela 10. Saldo migracji na 1000 ludności w wybranych gminach turystycznych Polski	74
Tabela 11. Saldo migracji na 1000 ludności w wybranych gminach turystycznych Polski	74
Tabela 12. Liczba mieszkań w mieście Szczyrk na tle powiatu i województwa w latach 2015-2020 ...	75
Tabela 13. Mieszkania oddane do użytkowania w latach 2015-2020	75
Tabela 14. Zasoby mieszkaniowe miasta Szczyrk w latach 2015 - 2020	76
Tabela 15. Wskaźniki mieszkaniowe w mieście Szczyrk w latach 2015 - 2020	77
Tabela 16. Warunki mieszkaniowe w mieście Szczyrk na tle powiatu i województwa w 2020 r.	77
Tabela 17. Wyposażenie mieszkań w instalacje w Szczyrku w 2015 r.	78
Tabela 18. Przedszkola i szkoły w mieście Szczyrk	78
Tabela 19. Bezrobocie w mieście Szczyrk w latach 2014-2020	80
Tabela 20. Podmioty gospodarki narodowej sektora prywatnego w 2020 r.	81
Tabela 21. Podmioty gospodarki narodowej według wybranych rodzajów działalności w 2020 r.	81
Tabela 22. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w mieście Szczyrk, powiecie bielskim i województwie śląskim w 2020 r.	82
Tabela 23. Nowo zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w mieście Szczyrk, powiecie bielskim i województwie śląskim w 2020 r.	82
Tabela 24. Obiekty noclegowe w Szczyrku	83
Tabela 25. Struktura dochodów budżetu miasta Szczyrk według działów w latach 2017-2020 (w odsetkach)	87
Tabela 26. Struktura wydatków budżetu miasta Szczyrk według działów w latach 2017-2020 (w odsetkach)	87
Tabela 27. Dochody i wydatki na 1 mieszkańca w mieście Szczyrk w latach 2014-2020	88
Tabela 28. Wydatki majątkowe budżetu miasta Szczyrk na rok 2021 r. po zmianie z wyszczególnieniem działów budżetowych	91
Tabela 29. Wydatki majątkowe budżetu miasta Szczyrk na rok 2021 r. po zmianie	91
Tabela 30. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały nr XXXIX /226/2006 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania	

przestrzennego miasta Szczyrk, obejmującego swym zasięgiem tereny położone w granicach administracyjnych miasta (wraz ze zmianą).....	94
Tabela 31. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały nr XLVII/278/2006 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 25 października 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Szczyrk, obejmującego swym zasięgiem tereny położone w strefach oznaczonych symbolami 5.2 i 6.2.....	96
Tabela 32. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXV/159/2008 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 2 września 2008 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Szczyrk dla działki nr 2025 przy skoczni narciarskiej „Skalite” oraz części działek nr 5918, 5919, 5952, 5941, 5942, 5921/4, 5921/6 i działek 5943, 5944, 5971, 5968 dla inwestycji „Centrum rekreacji - crossowy tor rowerowy i trasy narciarstwa biegowego” położonych w rejonie ulicy Sosnowej	96
Tabela 33. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXIV/107/2012 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 24 kwietnia 2012 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk przy ul. Wczasowej.....	96
Tabela 34. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIV/172/2012 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 4 grudnia 2012 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Szczyrk – rejon cmentarza komunalnego przy ul. Beskidzkiej.....	97
Tabela 35. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr III/10/2014 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren w rejonie parkingu na Os. Pośrednim przy ul. Wiślańskiej.....	97
Tabela 36. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr III/11/2014 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren przy ulicy Radosnej i ulicy Spacerowej – Etap I	97
Tabela 37. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXIV/144/2016 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 26 kwietnia 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk przy ul. Beskidzkiej.....	97
Tabela 38. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXV/151/2016 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 5 maja 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren w rejonie ulicy Górskiej, Grzybowej i Góry Beskid	98
Tabela 39. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXIII/184/2016 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 4 listopada 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny w rejonie Hotelu Meta i ulicy Skośnej oraz dolnego odcinka wyciągu krzesiowego na Skrzyczne	98
Tabela 40. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXIII/185/2016 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 4 listopada 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny położone w rejonie Pośredniego, Soliska, Czarnej, Małego Skrzycznego oraz części zachodniej stoku Skrzycznego	98

Tabela 41. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr LVI/365/2018 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 25 września 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny w rejonie Parku Zwierzyniec	100
Tabela 42. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr LVIII/388/2018 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 13 listopada 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny w rejonie ul. Kampingowej i ul. Granicznej - etap I	100
Tabela 43. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały Nr XXXV/255/2021 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 28 września 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Szczyrk obejmującego tereny stoków COS-u OPO Szczyrk w rejonie Góry Skrzyczne – etap I	100
Tabela 44. Rezerwa zabudowy wynikająca z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Szczyrk	101
Tabela 45. Rezerwa zabudowy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze Gminy Szczyrk	102
Tabela 46. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz szacunkową chłonność obszarów	103
Tabela 47. Analiza SWOT dla miasta Szczyrk	115
Tabela 48. Przyjęte wskaźniki urbanistyczne dla stref	138
Tabela 49. Pomniki przyrody w Szczyrku	142
Tabela 50. Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie miasta Szczyrk	150

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba ludności miasta Szczyrk ogółem i w podziale na płeć	69
Wykres 2. Przyrost naturalny w mieście Szczyrk, powiecie bielskim oraz województwie śląskim w latach 2014-2020	71
Wykres 3. Turyści korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w 2014 r. w gminach powiatu bielskiego	84
Wykres 4. Udzielone noclegi w turystycznych obiektach noclegowych w 2014 r. w gminach powiatu bielskiego	84
Wykres 5. Intensywność ruchu turystycznego w mieście Szczyrk w latach 2010-2014	85

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego	42
---	----